

Kommunernas socialtjänst k.f.

BOKSLUT 2024

Förbundsstyrelsen § 42 25.03.2025
Förbundsstämman § 7 13.06.2025

Innehåll

1.	VERKSAMHETSBERÄTTELSE	1
1.1.	Allmänt	1
1.1.1.	Grunden för verksamheten	1
1.1.2.	Strategiska mål	2
1.2.	Förbundsdirektörens översikt	3
1.3.	Förbundets förvaltning	4
1.3.1.	Förbundsstämman.....	4
1.3.2.	Förbundsstyrelsen	4
1.3.3.	Ledningsgrupp	5
1.4.	Allmän ekonomisk utveckling	6
1.4.1.	Den åländska ekonomin	6
1.4.2.	Ålands befolkning	6
1.4.3.	Kommunernas budget 2025	7
1.5.	Väsentliga förändringar i förbundets verksamhet och ekonomi	8
1.5.1.	Verksamhetsförändringar.....	8
1.5.2.	Avsättningar avseende tvistiga poster	8
1.5.3.	Verksamhetsintäkter	9
1.5.4.	Verksamhetskostnader.....	10
1.5.5.	Finansiella intäkter och kostnader	12
1.5.6.	Intern fördelning av verksamhetsbidrag för fastigheter och bilar	12
1.5.7.	Investeringar.....	13
1.5.8.	Likviditet och finansiering.....	14
1.5.9.	Väsentliga händelser efter verksamhetsårets slut.....	14
1.6.	Förbundets personal	15
1.6.1.	Antal anställda.....	15
1.6.2.	Friskvård och hälsa	16
1.6.3.	Utbildning	17
1.7.	Uppskattning av den sannolika kommande utvecklingen	19
1.7.1.	Organisationen	19
1.7.2.	De kommande årens utmaningar	19
1.7.3.	Rättegångar och tvister	22
1.8.	Intern kontroll och riskhantering	23
1.8.1.	En stabil organisation	23
1.8.2.	Kartläggning och beskrivning (riskanalys)	25

1.8.3.	Åtgärder och kontroller (riskhantering)	25
1.8.4.	Uppföljning	26
1.8.5.	Sammanfattande reflektioner och framtida utvecklingsåtgärder	26
1.9.	Ekonomisk översikt	28
1.9.1.	Räkenskapsperiodens resultat	28
1.9.2.	Finansieringsanalys.....	29
1.9.3.	Balansräkning	30
1.9.4.	Totala inkomster och utgifter	33
2.	BUDGETUTFALL	34
2.1.	Ekonomiska styrprinciper	34
2.2.	Driftsekonomidelens utfall	35
2.2.1.	Organisationsstöd.....	35
2.2.2.	Tidigt stöd för barn och familj	40
2.2.3.	Barnskydd	48
2.2.4.	Vuxensocialarbete	54
2.2.5.	Funktionsservice	62
2.3.	Resultaträkningsdelens utfall	74
2.4.	Investeringsdelens utfall	75
2.4.1.	Immateriella tillgångar	76
2.4.2.	Maskiner och inventarier	77
2.4.3.	Svedgränd	77
2.4.4.	Blåbärsstigen	78
2.4.5.	Maskrosvägen.....	79
2.4.6.	Åkersvängen	79
2.4.7.	Tistelgränd.....	80
2.5.	Finansieringsdelens utfall	81
3.	BOKSLUT	82
3.1.	Resultaträkning	82
3.2.	Finansieringsanalys	83
3.3.	Balansräkning	84
3.4.	Noter till bokslutet	86
3.4.1.	Redovisningsprinciper	86
3.4.2.	Intäkter från kommunerna	86
3.4.3.	Personal	89
3.4.4.	Specifikation av köpta tjänster	90

3.4.5.	Arvoden till revisorerna	90
3.4.6.	Avskrivningsplan	91
3.4.7.	Avskrivningar	91
3.4.8.	Immateriella och materiella tillgångar	92
3.4.9.	Placeringar	92
3.4.10.	Omsättningstillgångar	92
3.4.11.	Kortfristiga fordringar	93
3.4.12.	Eget kapital	93
3.4.13.	Avskrivningsdifferens	94
3.4.14.	Avsättningar	94
3.4.15.	Förvaltad kapital	95
3.4.16.	Långfristigt främmande kapital som förfaller senare än efter 5 år	96
3.4.17.	Kortfristigt främmande kapital	96
3.4.18.	Ansvarsförbindelser och övriga arrangemang utanför balansräkningen	96
3.4.19.	Transaktioner med intressenter	99
3.5.	Förteckningar och redogörelser	100
3.5.1.	Förteckning över bokföringsböcker	100
3.5.2.	Redogörelse av förvaring av bokföringsböcker	100
3.6.	Underskrifter	101
3.6.1.	Styrelsens och förbundsdirektörens underskrifter	101
3.6.2.	Revisorspåteckning	102

1. VERKSAMHETSBERÄTTELSE

1.1. Allmänt

1.1.1. Grunden för verksamheten

Kommunalförbundets verksamhet omfattar all den socialvård som enligt lag ankommer kommunerna i enlighet med 1 § LL om kommunalt samordnad socialtjänst (ÅFS 2016:2) och utgör ett för landskapet Åland gemensamt socialvårdsområde i enlighet med 3 § 1 mom nämnda lag.

I enlighet med grundavtalet ska förbundet främja invånarnas hälsa och välfärd och säkerställa att de socialvårdstjänster som var och en har rätt till finns att tillgå för samtliga invånare i socialvårdsområdet. Främjandet av invånarnas hälsa och välfärd och verkställandet av kommunalförbundets verksamhet sker i samarbete med kommuner och andra myndigheter. Vidare ska verksamheten sträva efter en likvärdig service i alla medlemskommuner, en effektiv användning av resurserna, en samlad kompetens och hög specialisering inom personalen, en hög integritet, en stark anonymitet och ett gott rättsskydd.

Det grundläggande uppdraget för socialvården är att upprätthålla individers funktionsförmåga så att alla har möjlighet att fungera som fullvärdiga medlemmar i samhället.

Socialarbete är sådan ledning, rådgivning och utredning av sociala problem som handhas av yrkesutbildad personal inom socialvården samt andra stödåtgärder som upprätthåller och främjar individen och familjens trygghet och förmåga att komma tillrätta.

Enligt socialvårdslagen som trädde i kraft 1.1.2021 (ÅFS 2020:12) ska välfärden bland annat främjas av rådgivning och handledning och strukturellt socialt arbete. Det strukturella sociala arbetet innebär produktion av information, målinriktade åtgärder samt införlivande av sakkunskapen inom socialvården i annan offentlig verksamhet. De kommunala myndigheterna ska i samarbete med landskapsmyndigheterna ge akt på och främja välfärden hos personer som behöver särskilt stöd samt avhjälpa missförhållanden och förebygga uppkomsten av dem och stödja barn och unga genom att avhjälpa missförhållanden i uppväxtförhållandena och förebygga uppkomsten av missförhållanden.

Socialvårdslagen definierar dels stödbehoven¹ och dels den socialservice som är tänkt att kunna möta stödbehoven: socialt arbete; social handledning; social rehabilitering; familjearbete, hemservice, hemvård; boendeservice; service på en institution; service som stöder rörlighet; alkohol- och drogarbete; förebyggande av psykisk ohälsa; rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor; övervakning av umgänge mellan barn och förälder; ledighet för personer som vårdar en anhörig eller närstående; verksamhet i sysselsättningssyfte för personer med funktionsnedsättning; arbetsverksamhet för personer med funktionsnedsättning samt annan socialservice som är nödvändig för klientens välfärd och som tillgodoser de definierade stödbehoven.

¹ Socialservice ska ordnas 1) som stöd för att klara av det dagliga livet, 2) till följd av stödbehov med anknytning till boende, 3) till följd av behov av ekonomiskt stöd, 4) för att förhindra marginalisering och främja delaktighet, 5) till följd av stödbehov på grund av närstående- och familjevåld samt annat våld eller annan illabehandling, 6) till följd av stödbehov i anslutning till akuta krissituationer, 7) för att stödja en balanserad utveckling och välfärd hos barn, 8) till följd av stödbehov på grund av missbruk av berusningsmedel, psykisk ohälsa, annan sjukdom, skada eller åldrande, 9) till följd av stödbehov med anknytning till fysisk, psykisk, social eller kognitiv funktionsförmåga, 10) för att stödja anhöriga och närstående till personer som behöver stöd.

1.1.2. Strategiska mål

Förbundet ser att det finns fyra grundläggande värden som fungerar som avgörande stöd i förverkligandet av hur uppdraget att upprätthålla individers funktionsförmåga utförs. De strategier, policys, riktlinjer och rutiner som antas inom förbundet ska ta avstamp i dessa värden. Verksamhetsområdena ska inom sina uppdrag bryta ner värdena i mer konkreta handlingar och beteenden.

Kompetens

Kompetensen är en del av förbundets arbetstagarperspektiv. Det är avgörande för verksamheten att vi kan knyta till oss behörig personal och fortlöpande fortbilda för att upprätthålla kunskaper och få nya färdigheter. Förbundet är också en kunskapsgenererande verksamhet, klientarbetet ska fungera som underlag för alla myndigheters förebyggande arbete inom det sociala området.

Smidighet

Smidighet ska förstås både från arbetsgivar- och klientperspektiv. Vårt uppdrag är att underlätta processer och system, så att processerna underlättar sakkunnigarbetet inom förbundet. Den här ansatsen om smidighet underlättar också för klienterna, fungerande interna system och en klar rollfördelning bidrar positivt till klientrelationerna. En smidig samverkan mellan de myndigheter som arbetar för en och samma individs funktionsförmåga är också prioriterad.

Trygghet

Trygghet är en del av upprätthållandet av individers funktionsförmåga. Dels ska samhället ha ett grundläggande förtroende för organisationen. Den centrala tanken är att alla någon gång i livet kan komma att vara beroende av utomstående hjälp, tröskeln för att ta kontakt ska också vara låg. Dels ska klienten som individ uppleva att beviljade insatser stärker den egna funktionsförmågan.

Förebyggande

Den nya socialvårdslagen ställer högre krav på det förebyggande arbetet inom socialvården. Syftet är att undvika mänskligt lidande och kostsamma åtgärder i ett senare skede. Inom KST har verksamhetsområdet Tidigt stöd för barn och familj en tydlig roll i det förebyggande arbetet.

1.2. Förbundsdirektörens översikt

Under 2024 har vi inom KST fortsatt vårt arbete med att stärka och utveckla socialtjänsten på Åland. Året har präglats av både framgångar och utmaningar.

Social rehabilitering har varit ett särskilt fokusområde, där vi har utvecklat och stärkt insatserna för personer i behov av stöd för att komma vidare i livet. Ett av årets största initiativ har varit uppstarten av Framsteget, ett socialt rehabiliteringsprojekt finansierat av Ålands landskapsregering och Europeiska socialfonden (ESF+). Projektet syftar till att stötta personer som står långt från arbetsmarknaden. Dessutom har vi inrättat en socialhandedartjänst inom social rehabilitering för att kunna erbjuda mer intensivt stöd till personer med komplexa sociala behov.

Den 1 november 2023 övertog KST verksamheten vid Fixtjänst från Funktionsrätt Åland, vilket innebar att vi tog över personal, lokaler och arbetsprocesser. Vidare har både Strandgatans dagliga verksamhet och Mariegatans boende nu varit igång i ett helt år efter uppstarten 2023.

Under året har vi sett ökade kostnader inom flera områden inom funktionsservice, särskilt inom personlig assistans. Kostnaderna för köp av boendeplatser utanför Åland översteg budgeten, både på grund av ett högre antal vård dygn och ett högre dygnspris än beräknat. Även inom färdtjänsten har KST haft ökade kostnader.

En misstänkt bedrägerihärva, där ett taxiföretag misstänks ha debiterat KST felaktigt för färdtjänstresor under 2021–2024, har uppdagats. En brottsanmälan har lämnats in och domstolen har beslutat om kvarstad på 1,1 miljoner euro.

Organisationsstödet och köp av boendeplatser utanför Åland har effektivitetsreviderats. Revisionen fortsätter under 2025.

En arbetsgrupp från ÅHS och KST har, inom ramen för samverkansavtalen, tagit fram rutiner för att upprätta gemensamma klient- och rehabiliteringsplaner för personer med psykisk ohälsa (Å-SIP – Samordnad Individuell Plan för Åland). För att säkerställa att individen får rätt insatser som gör skillnad krävs ofta ett samarbete mellan olika yrkesgrupper, såsom psykologer, arbetsterapeuter, fysioterapeuter och socialarbetare. Precis som den förnyade socialvårdslagen eftersträvar bör vi i större utsträckning utgå från individuella behov och skapa fungerande helhetslösningar, snarare än att anpassa stödet utifrån myndighetsgränser.

Inför 2025 ser vi fram emot att fortsätta utveckla vår verksamhet inom ramen för de ekonomiska förutsättningarna. Med ett engagerat team är jag övertygad om att vi tillsammans kan fortsätta att skapa en trygg och hållbar socialtjänst för alla invånare på Åland.

Mariehamn den 18 mars 2025

Katarina Dahlman
Förbundsdirektör

1.3. Förbundets förvaltning

1.3.1. Förbundsstämman

Förbundsstämman utgör förbundets högsta beslutande organ. På stämman deltar 16 ledamöter, en från varje medlemskommun. Vid stämman har varje kommun en röst per påbörjat femhundratal invånare i respektive kommun per 31.12 föregående år. Förbundsstämman är beslutsför då minst två tredjedelar av representanterna är närvarande och invånarantalet i de kommuner som är representerade uppgår till minst hälften av det sammanlagda invånarantalet i samtliga medlemskommuner. Beslut fattas med enkel majoritet såvida minst fyra kommuner omfattar beslutet.

Förbundsstämman ska godkänna förbundets budget och ekonomiplan samt förvaltningsstadga, välja ledamöter i förbundets organ samt revisorer, fatta beslut om grunderna för de förtroendevaldas ekonomiska förmåner och om godkännande av bokslut och ansvarsfrihet samt fastställa grunderna för förbundets avgifter, interna kontroll och riskhantering samt beräkning av avskrivningar. Övriga uppgifter beslutas av förbundsstyrelsen.

Förbundsstämma ska hållas två gånger om året. Vid behov kan stämman sammankallas oftare. Extra förbundsstämma ska sammankallas när minst två medlemskommuner skriftligen så begär för behandling av ett visst ärende. Under 2024 sammanträdde förbundsstämman tre gånger.

1.3.2. Förbundsstyrelsen

Förbundsstyrelsen leder förbundet och dess förvaltning samt bevakar förbundets intressen och representerar förbundet. Förbundets förvaltning, ekonomi och övrig verksamhet leds av förbundsdirektören under styrelsens övervakning.

Styrelsen utses av förbundsstämman för två år i taget och består av sju medlemmar med personliga ersättare. Bland styrelsemedlemmarna utses styrelsens ordförande och viceordförande av förbundsstämman. Styrelsemedlemmarna ska innehå antingen fullmäktige- eller styrelseplats eller vara ledande tjänstemän i medlemskommunerna. Styrelseplatserna utses på förslag av medlemskommunerna, så att Mariehamn stad föreslår två platser, södra Åland två, norra Åland två och skärgården en plats.

Vid förbundsstämman den 28 januari 2022 återvaldes styrelsen för 2022–2023 enligt följande:

Ordinarie medlem		Ersättare
Runar Karlsson	Ordförande	Ewa Danielsson
Katrin Sjögren	Vice ordförande	Anna Holmström
Gun-Mari Lindholm		Johan Rothberg
Roger Jansson		Henrik Löthman
Ida Eklund		Andreas Johansson
Susann Fagerström		Niklas Danielsson
Christian Dreyer		Julia Lindfors

Vid förbundsstämman den 16 februari 2024 valdes styrelsen för 2024–2025 enligt följande:

Ordinarie medlem		Ersättare
Nina Fellman	Ordförande	Anna Holmström
Sven-Anders Danielsson	Vice ordförande	Runar Karlsson
Christian Dreyer		Julia Lindfors
Jana Eriksson		Jan-Anders Öström
Egil Mattsson		Andreas Henriksson
Christina Nukala-Pengel		Ewa Danielsson
Simon Påvals		Tom Forsbom

Under 2024 sammanträdde förbundsstyrelsen 12 gånger. Förbundsdirektör Katarina Dahlman har fungerat som föredragande och kanslisekreterare Åsa Andersson som sekreterare på förbundsstyrelsens möten.

1.3.3. Ledningsgrupp

Förbundets ledningsgrupp utses och leds av förbundsdirektören. Förbundsdirektören utser sekreterare för gruppen. Ledningsgruppen ska säkerställa att verksamheten och processerna inom förbundet samordnas och ta initiativ till utvecklande åtgärder.

Ledningsgruppen har under året haft följande sammansättning:

Katarina Dahlman	Förbundsdirektör
Mikaela Brandt-Lindholm	Områdeschef, vuxensocialarbete
Paulina Eklund	Områdeschef, barnskydd
Jimmy Hellgren	Kvalitets- och metodchef
Sarah Holmberg	Personalchef
Susann Peltonen	Områdeschef, tidigt stöd för barn och familj
Pamela Sjö Dahl*	Områdeschef, funktionsservice (fr.o.m. 1.10.2024)
Jenny Tildeman	Ekonomichef

Kanslisekreterare Åsa Andersson har fungerat som ledningsgruppens sekreterare.

*Andrea Björnhuvud ordinarie t.o.m. 16.6.2024, därefter Cecilia Dahlström t.f. t.o.m. 30.9.2024.

1.4. Allmän ekonomisk utveckling

(Källa: Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB))

1.4.1. Den åländska ekonomin

Inflationen mätt i KPI i Finland var 0,7 procent i december 2024. De åländska konsumentpriserna var i genomsnitt 2,7 procent under år 2024, med en nedåtgående trend (1,5 procent i december 2024).

Det är tydligt att den finska inflationen varit betydligt högre när vi följer måttet KPI, vilket belyser bolåneräntornas ökade inverkan på KPI-inflationen under 2023 och första halvan av 2024. Mönstret är liknande på Åland. En betydande del av inflationen fram till sommaren 2024 härrör från ökade räntekostnader föranlett av centralbankernas räntehöjningar. Från augusti 2024 har bolåneräntornas påverkan på inflationsnivån haft en marginell effekt.

År 2020 sköt arbetslösheten i höjden på grund av coronapandemin. Det genomsnittliga relativa arbetslöshetstalet för 2020 blev 9,5 procent, vilket är den högsta årsnoteringen sedan arbetslöshetsgraden började mätas för Åland. Därefter skedde en kraftig återhämtning och arbetslösheten (årsmedeltal) minskade till 6,8 procent 2021 och sedan till 4,5 procent 2022. Därefter nåddes en lägsta nivå på 4,2 procent 2023 innan arbetslöshetstalet åter ökat under år 2024, till i genomsnitt 4,6 procent. Återhämtningen på den åländska arbetsmarknaden har stannat av i takt med att arbetslösheten närmat sig "normala" nivåer samtidigt som konjunkturen sviktar och sysselsättningsläget försvagats under 2024. Det relativa arbetslöshetstalet var under år 2024 i genomsnitt 4,6 procent vilket är en ökning på 0,4 procent jämfört med året innan. De långtidsarbetslösa utgjorde nästan hälften (cirka 46 procent) av det genomsnittliga arbetslöshetstalet för 2024.

Nollränteläget i Europa fick ett avslut under 2022. Den europeiska centralbanken (ECB) höjde styrräntan vid ett flertal tillfällen under året för att stävja inflationen. 12 månaders Euribor (Euribor 12) steg och nådde sin topp på drygt 4 procent under juli 2023. Under 2024 har räntan sjunkit till 2,4 procent i slutet av året. De flesta bolån i Finland är kopplade till denna ränta.

1.4.2. Ålands befolkning

Preliminära uppgifter för 2024

Den preliminära siffran för Ålands befolkning 31 december 2024 är 30 710 personer. Ålands befolkning ökade således med 169 personer 2024, vilket var något mindre än 2023. Hela tillväxten kommer från flyttningen som gav ett överskott på 275 personer. Under året föddes 218 barn medan antalet avlidna var 308.

De födda minskade med 40 från 2023 och antalet var det lägsta under den period som täcks av statistiken, det vill säga från och med 1920. Antalet avlidna ökade däremot och var det näst största under 2000-talet. Sammantaget gjorde detta att födelsenettot, födda minus avlidna, blev rekordlångt eller minus 90 personer.

Flyttningsöverskottet ökade jämfört med 2023 och var även betydligt större än 2000-talets genomsnitt. Det var framför allt flyttningen i förhållande till Sverige och övriga Norden som gav ett större netto, 124 personer jämfört med 34 föregående år. Denna ökning beror på både större inflyttning och mindre utflyttning. Också överskottet mot Finland ökade något, men det stannade ändå på 16 personer. Det största nettotillskottet kom från den utomnordiska flyttningen, 135 personer, vilket var något mindre än 2023.

Åldersstruktur 31.12.2023

Befolkningstillväxten på Åland 2023 skedde främst bland de äldre. Antalet personer som har fyllt 75 år ökade med 170. Närmare hälften av invånarna i pensionsålder är 75 år eller äldre. Antalet barn under skolåldern minskade liksom antalet personer i åldersgruppen 18–29 år. För barn och unga mellan 7 och 17 år noteras en ökning liksom för invånarna i åldrarna 30–64 år. De yngre pensionärerna mellan 65 och 74 år, som har blivit nästan dubbelt flera under 2000-talet, ökar inte mera i antal utan blev något färre under 2023. Ökningen av de äldre var i stället koncentrerad till gruppen 75–84 år. De stora årskullarna födda från 1940-talet och framåt, som i medeltal omfattar 400 personer, har nått 75-årsåldern. I skolåldern består en årsklass i genomsnitt av 350 personer, medan antalet i 20–24-årsåldern är nere på 240 personer, eftersom många ungdomar lämnar Åland för studier.

1.4.3. Kommunernas budget 2025

Jämfört med 2024 års budget (inklusive tilläggsbudget) förväntar sig kommunerna en ökning av verksamhetsintäkterna med 3,9 miljoner till 80,7 miljoner euro sammantaget. Under samma period förväntas verksamhetskostnaderna öka med 9,7 miljoner jämfört med 2024 till 259,2 miljoner. Av verksamhetskostnaderna utgör personalutgifterna den största andelen och uppgår till 42 procent. För 2025 beräknas personalutgifterna bli 8,5 miljoner högre än i 2023 års bokslut.

Kommunernas sammanlagda årsbidrag beräknas till nästan tio miljoner, en minskning jämfört med bokslutet 2023 med nästan åtta miljoner euro. Jämför man med budgeten (inklusive tilläggsbudget) för 2024 är det en ökning med 22 miljoner euro. Alla kommuner förutom Brändö, Geta, Kumlinge, Kökar och Lumparland förväntar sig ett positivt årsbidrag. Endast Saltvik och Sottunga har ett årsbidrag som är högre än avskrivningarna. Det sammanlagda resultatet för räkenskapsperioden 2025 budgeteras till -3,1 miljoner. I 2023 års bokslut var resultatet 4,9 miljoner euro. Alla kommuner utom Saltvik, Sottunga och Mariehamn förväntar sig ett minusresultat.

Inför 2025 budgeterar alla kommuner för investeringar. Totalt uppgår de planerade investeringarna till 25 miljoner euro, vilket är 9,3 miljoner mer än i 2023 års bokslut. Finansieringsandelar (från landskapet) täcker 0,6 miljoner och överlåtelseintäkter från investeringstillgångar uppgår till 0,2 miljoner euro. Således planeras nettoinvesteringsutgifterna uppgå till nästan 24 miljoner euro, som delvis finansieras med upplåning. Åtta kommuner räknar med att ta upp nya långfristiga lån på sammanlagt 15,2 miljoner euro under 2025. Planerade investeringsutgifter enligt ekonomiplanerna är 32 miljoner euro för såväl 2026 som 2027.

Inkomstskattesatsen 2025 ligger i genomsnitt på 17,69 procent för hela Åland. Det innebär en ökning jämfört med 2024 års skattesats då den var 17,49.

1.5. Väsentliga förändringar i förbundets verksamhet och ekonomi

1.5.1. Verksamhetsförändringar

KST har beviljats finansiering från Ålands landskapsregering och Europeiska socialfonden (ESF+) för att lansera projektet Framsteget, som är en ny verksamhet inom vuxensocialarbetet. Under perioden 2024–2026 kommer projektet arbeta med att skapa ett första steg mot arbete för personer som behöver stöd innan de är redo för direkt inträde på arbetsmarknaden.

Framsteget är utformat för att pröva nya arbetsmetoder och rutiner inom ramen för social rehabilitering. Projektet riktar sig främst till personer i åldern 18–65 år, med särskilt fokus på ålderskategorin 30+. Deltagarna kan vara långtidsarbetslösa, personer i långvarigt behov av utkomststöd, inflyttade eller klienter inom missbruksvården och psykiatrins rehabilitering. Oavsett orsak till socialt utanförskap är målet att erbjuda individuellt stöd och handledning för att hjälpa dem att komma tillbaka till den öppna arbetsmarknaden.

Vuxensocialarbetet har som målsättning att ta över verksamheten i egen regi efter projekttidens slut.

Under våren 2024 har förberedelser och planering inför uppstarten av Framsteget pågått, med fokus på bland annat att hyra lokal och rekrytera personal. I juni började personalen iordningställa lokalerna samt planera verksamhetens innehåll och program. Dagverksamheten öppnade för deltagare i början av september. Totalt har 11 deltagare beviljats en plats och 9 av dessa har påbörjat sitt deltagande.

Den tidigare tillfälliga projektjänsten som socialhandledare med inriktning social rehabilitering inrättades tillsvidare, och tjänsten tillsattes från och med 1.1.2024. Socialhandledaren inom social rehabilitering stödjer vuxna som har svårigheter att klara av vardagen på grund av exempelvis långtidsarbetslöshet, bostadslöshet, missbruk, psykisk ohälsa eller andra sociala problem. Målet är att stärka individens funktionsförmåga och delaktighet i samhället. Insatsen har tagits väl emot av såväl klienter som samarbetspartners, då den möjliggör ett mer intensifierat praktiskt socialt arbete och tätare klientkontakt.

Under 2024 har KST ESB Lagunen utökats med två platser.

För Mariegatans boende och Strandgatans dagliga verksamhet var 2024 det första helåret för verksamheterna, som startades upp under 2023. För verksamheten vid Fixtjänst var 2024 det första hela verksamhetsåret i KST:s regi, då verksamheten övertogs från Funktionsrätt Åland i november 2023.

1.5.2. Avsättningar avseende tvistiga poster

För 2022 och 2023 gjordes avsättningar i balansräkningen för tvistiga klinikfärdigavgifter. För 2024 har 157 669,57 euro i beräknade dröjsmålsräntor på tidigare avsättningar ökat den totala avsättningen.

Den totala avsättningen per 31.12.2024 uppgår till 1 656 950,63 euro. Om förbundet skulle bli tvunget att betala ovanstående avgifter kommer medlen att begäras in från medlemskommunerna enligt fastslagen fördelning i enlighet med grundavtalet.

1.5.3. Verksamhetsintäkter

	Budget	Förändr i budget	Budget inkl. ändr	Utfall	Avvikelse	Utfall
Belopp i 1 000 euro	2024	2024	2024	2024		2023
Verksamhetsintäkter						
Ersättningar från kommuner	30 096	944	31 040	30 590	-450	28 784
Övriga försäljningsintäkter	50	0	50	71	21	94
Avgiftsintäkter	913	0	913	951	39	890
Understöd och bidrag	790	-221	569	518	-51	393
Övriga verksamhetsintäkter	404	0	404	519	115	634
Verksamhetsintäkter totalt	32 253	723	32 976	32 650	-326	30 795

Verksamhetsintäkterna exklusive kommunandelar blev totalt sett 124 000 euro högre än budgeterat.

Årets **övriga försäljningsintäkter** består främst av KST:s andel av medlemskommunernas kalkylerade statliga ersättningar från Migrationsverket, beräknade faktiska flyktingrelaterade kostnader för 2024 , kostnadsersättningar från Ålands förläggning samt intäkter från försäljning av Fijxtjänsts och dagverksamheternas tillverkade produkter. Övriga försäljningsintäkter var 21 000 högre än budgeterat.

Som **avgiftsintäkter** redovisas de avgifter som fakturerats klienterna, exempelvis vård-, uppehålle- och matavgifter. Här redovisas även barnskyddets intäkter samt återkrav av utkomststöd. Avgiftsintäkterna var 39 000 euro högre än budgeterat, främst på grund av högre intäkter från utkomststöd.

Understöd och bidrag består av ersättning från landskapsregeringen för skyddshem, utbildningskostnader och IT-projekt samt ersättning från FPA för företagshälsovård och medel från landskapsregeringen för ESF+ projektet Framsteget, som finansieras av Europeiska socialfonden. Framsteget startades upp under året och har därför inte förbrukat årets budgeterade medel till fullo. Ursprungligt budgeterade ESF-medel var 200 000 och utfallet låg på 77 000 euro. I den ursprungliga budgeten fanns även ett anslag om 200 000 euro avseende samarbetsstöd från landskapsregeringen samt kompensation för de ökade kostnaderna för färdtjänst på grund av ändring av taxan för kollektivtrafik. I tilläggsbudgeten minskades intäktsanslaget för understöd och bidrag med 221 000 euro. Totala intäkter från understöd och bidrag blev 51 000 euro lägre än den slutliga budgeten.

Övriga verksamhetsintäkter består främst av ersättningar från ÅHS avseende vårddygnskostnader utanför Åland och försäkringsersättningar. Förbundet har erhållit försäkringsersättningar enligt trafikförsäkringslagen avseende några klienter med serviceboende enligt handikappservicelagen. Fram till 2022 har ersättningarna redovisats som kostnadsminskningar bland köp av tjänster. För 2023 och 2024 har de uppskattade ersättningarna budgeterats bland köp av tjänster. Posten övriga verksamhetsintäkter var 115 000 euro högre än budgeterat främst tack vare högre ersättningar från ÅHS och skillnader mellan rapportering och budgetering av försäkringsersättningar.

Då KST övertog Fijxtjänsts verksamhet från Funktionsrätt Åland r.f. övergick verksamhetens balansposter i förbundets ägo per 1.11.2023. Bland dessa fanns ett ackumulerat överskott från tidigare år om drygt 174 000 euro. Denna post redovisades bland övriga verksamhetsintäkter 2023.

1.5.4. Verksamhetskostnader

	Budget	Förändr i budget	Budget inkl. ändr	Utfall	Avvikelse	Utfall
Belopp i 1 000 euro	2024	2024	2024	2024		2023
Verksamhetskostnader						
Löner och arvoden	-17 212	590	-16 622	-16 410	212	-15 358
Lönebikostnader	-3 410	220	-3 190	-3 131	59	-3 134
Köp av tjänster	-11 633	-1 278	-12 911	-13 045	-134	-12 552
Material, förnödenheter och varor	-912	0	-912	-754	158	-764
Understöd	-1 585	-173	-1 758	-1 732	26	-1 450
Hyreskostnader	-1 192	0	-1 192	-1 224	-32	-1 099
Övriga verksamhetskostnader	-25	0	-25	-37	-13	-28
Verksamhetskostnader totalt	-35 968	-641	-36 609	-36 333	276	-34 385

Verksamhetskostnaderna blev 276 000 euro lägre än den slutliga budgeten.

Personalkostnaderna blev totalt 271 000 euro lägre än budget efter omdisponeringar och 1 081 000 euro lägre än ursprunglig budget.

Inom personlig assistans har en förskjutning från lönekostnader till köp av tjänster skett och personalkostnaderna blev 294 000 euro lägre än vad som var ursprungligen budgeterat.

Det totala löneanslaget för semestervikarier underskred budgeten med 276 000 euro, medan arvoden för närståendevård blev 158 000 euro högre än budgeterat.

Under året har ett flertal tjänster varit obesatta inom verksamhetsområdet tidigt stöd för barn och familj. Projekt Framsteget startades upp under året och därför har projektets löneanslag inte utnyttjats fullt ut. I budgeten fanns medel för anställning av ytterligare en metodhandledare, vilken inte blev rekryterad under 2024.

Totala kostnader för **köp av tjänster** blev 134 000 euro högre än den slutliga budgeten. Trots omdisponeringar/tilläggsbudget om totalt 1 808 000 euro för köp av tjänster för verksamhetsområdet funktionsservice överskreds budgeterade köp av tjänster för verksamhetsområdet med 324 000 euro.

Köpta tjänster inom personlig assistans var 941 000 euro högre än ursprunglig budget och 968 000 euro jämfört med föregående år. En förskjutning från lönekostnader till köp av tjänster skett, men också en totalökning av kostnaderna. KST har inte lyckats bemanna den personliga assistansen i egen regi i tillräcklig utsträckning. Generellt sett finns en rekryteringsproblematik inom området som gör egen produktion av service tungrodd. Assistansverksamheten har delvis upphandlats och har i högre grad bemannats. Den beviljade servicen har kunnat förverkligas i högre utsträckning än tidigare, så att fler klienter har fått sina subjektiva rättigheter tillgodosedda enligt lagstiftningen.

Kostnaderna för köp av boendeplatser på och utanför Åland var 470 000 euro högre än ursprunglig budget. För boendeplatserna på Åland var antalet vård dygn lägre än budgeterat, men det genomsnittliga dygnspriset var högre. Kostnader avseende klinikfärdigavgifter om 76 485 euro, vilka KST har reklamerat till ÅHS, är upptagna i bokslutet i enlighet med försiktighetsprincipen. Såväl antalet vård dygn som det genomsnittliga dygnspriset för boendeplatser utanför Åland var väsentligt högre än ursprunglig budget.

Kostnaderna för färdtjänst var 282 000 euro högre än ursprunglig budget och 125 000 euro högre än 2023. Färdtjänst i enlighet med handikappservicelagen beviljas klienter som är funktionshindrade och där socialvårdslagens stöd för rörligheten är otillräcklig. Kostnaderna har ökat väsentligt varje år och det har visat sig vara ett svåranalyserat fenomen. En möjlig förklaring är att varje klient numera åker fler färdtjänstresor i större utsträckning än tidigare. Detta kan ha att göra med samhällsutvecklingen i stort, där vi tenderar att bli mer rörliga och i mindre utsträckning spenderar hela fritiden i närområdet. Vi är mer aktiva i fritids- och föreningsliv och gör våra uppköp i centralorter. En annan möjlig förklaring är att priset per kilometer stigit och att ändringen av kollektivavtalens taxa 1.1.2022, som självrisken för färdtjänsten bygger på, har medfört ökade kostnader för KST och att den dessutom kan ha bidragit till ett ökat nyttjande av färdtjänsten. En ytterligare förklaring är ett misstänkt bedrägeri rörande felaktig debitering av taxiresor under 2021–2024, där KST har riktat en brottsanmälan mot ett taxiföretag och domstolen har beslutat om kvarstad till ett belopp om 1,1 miljoner euro.

Köp av tjänster avseende hemservice inom verksamhetsområdet tidigt stöd för barn och familj har varit avsevärt lägre än vad som ursprungligen budgeterats. Barnskyddets köp av tjänster blev väsentligt lägre än det ursprungligen budgeterade tack vare ett lägre antal vård dygn inom både institutions- och eftervård. Behovet av institutionsvård för missbrukare har inte varit lika stort som föregående år. Antalet placeringar är samma som under 2023, men har inte varit lika långvariga.

Kostnaderna för **understöd** blev 26 000 euro lägre än den slutliga budgeten. Merparten av budgeterat anslag för understöd avser utkomststöd. Baserat på helårsprognosen för 2024 beviljade förbundsstämman tilläggsmedel om 173 000 euro till utkomststödet. Antalet hushåll och personer i behov av utkomststöd har minskat jämfört med tidigare år, men trots detta har kostnaderna för det grundläggande utkomststödet ökat med cirka 221 000 euro jämfört med 2023. De ökade kostnaderna kan delvis förklaras av landskapsregeringens indexjustering av utkomststödet grunddel (+7,9 %) samt av nedskärningar i primära sociala förmåner, såsom arbetslöshetsersättning, bostadsbidrag och arbetsmarknadsstöd. Avskaffandet av barnförhöjningar och sänkningen av bostadsbidraget har ökat behovet av utkomststöd. Därtill har medelhyran på Åland ökat med tio procent sedan april 2022, vilket påverkar utkomststödet kostnader för boendeutgifter för hushåll som ännu inte har uppnått de maximala boendekostnader som kan beaktas enligt KST:s servicenivå.

Hyreskostnaderna blev 32 000 euro högre än budgeterat, främst till följd av en väsentligt högre hyra för Lagunen jämfört med budget. Lagunens hyra beräknas per dygn på Lagunens andel av i hyresavtalet definierade kostnader för Oasen. Under året debiteras hyra baserad på budgeterade kostnader och till bokslutet slutregleras hyran baserat på faktiska kostnader. Därutöver har flera av de övriga hyrorna indexjusterats med högre belopp än budgeterat.

Kostnaderna för **material, förnödenheter och varor** blev lägre än budgeterat men nära utfallet för föregående år.

1.5.5. Finansiella intäkter och kostnader

	Budget	Förändr i budget	Budget inkl. ändr	Utfall	Avvikelse	Utfall
Belopp i 1 000 euro	2024	2024	2024	2024		2023
Finansiella intäkter och kostnader	-84	-186	-270	-256	14	-210

Nettot av finansiella intäkter och kostnader blev -256 000 euro, d.v.s. 172 000 euro lägre än ursprungligen budgeterat men 14 000 högre än den slutliga budgeten. Räntekostnaderna blev 32 000 euro högre än ursprungligen budgeterat. Därtill har uppskattad dröjsmålsränta om 162 000 euro avseende tvistiga klinikfärdigavgifter kostnadsförts.

1.5.6. Intern fördelning av verksamhetsbidrag för fastigheter och bilar

	Budget	Förändr i budget	Budget inkl. ändr	Utfall	Avvikelse	Utfall
Belopp i 1 000 euro	2024	2024	2024	2024		2023
Organisationsstöd						
Interna hyresintäkter	1 399	0	1 399	1 357	-42	1 278
Interna hyreskostnader	-81	0	-81	-84	-3	-78
Tidigt stöd för barn och familj						
Interna hyreskostnader	-152	0	-152	-162	-10	-154
Barnskydd						
Interna hyreskostnader	-168	0	-168	-167	1	-162
Vuxensocialarbete						
Interna hyreskostnader	-138	0	-138	-117	21	-88
Funktionsservice						
Interna hyreskostnader	-860	0	-860	-827	33	-796

Verksamhetsintäkter och -kostnader för fastigheter och bilar ligger under verksamhetsområdet organisationsstöd. Från och med 2023 fördelas nettot av dessa poster ut på alla verksamhetsområden som interna hyreskostnader. För 2024 uppgick nettot till 1 357 000 euro.

Avskrivningar och finansnetto redovisas inte under organisationsstödet och fördelas därför ej heller ut på något annat verksamhetsområde.

1.5.7. Investeringar

Budgetutfall för investeringar redovisas till fullo i avsnitt 2.4. Det totala utfallet blev 256 000 euro av budgeterade 1 329 000 euro. Avvikelsen på 1 073 000 euro förklaras främst av att flera projekt inte har kommit igång så långt som planerat eller skjutits fram.

- En projektledare för projektet med byggnation av Svedgränd upphandlades i slutet av året och tillsattes i början av 2025.
- I enlighet med förbundsstyrelsens beslut i februari 2024 anlätades en projektledare för om- och tillbyggnad av Blåbärsstigen. Tidiga skisser har tagits fram för såväl renovering som utbyggnad. KST har ansökt om stadsplaneändring för tillbyggnaden, vilket godkändes av stadsfullmäktige i slutet av februari 2025. Hyresavtal har tecknats med Landskapets fastighetsverk om att hyra ersättande lokaler vid Ålands folkhögskola under två år från och med 1 april 2025.
- Ett badrum renoverades på Tistelgränd.
- Anslaget för IT-utrustning har bland annat använts till infrastruktur för Maskrosen, Tistelgränd, Södragatan, Lotsgatan och Framsteget. Därtill finns ett kontinuerligt behov av att förnya föråldrad IT-utrustning.
- En ny handikappanpassad bil till dagverksamheten inom specialomsorgen togs i bruk i juli 2024.
- Planering av projektet med reservkraft vid Åkersvängens, Maskrosens och Tistelgränds boende genomfördes, men hann ej verkställas under året.
- Anslaget för övriga maskiner och inventarier har omfattat bland annat möbler till både förvaltning och övrig verksamhet samt hushållsmaskiner och hjälpmedel för klientarbetet.
- För projektet med ärendehanteringssystem 2024 har upphandlingsunderlag tagits fram och publicerats. Sista dagen för anbud är 10.2.2025.
- Arbetet med att upphandla ett nytt lönesystem fortskrider, men processen har fördröjts. En samordnad upphandling med andra kommuner av både löne- och HR-system utreds för att säkerställa en hållbar och långsiktig förbättring av personaladministrationen.
- När det gäller vidareutveckling av Abilita Socialvård har ett gränssnitt till inkomstregistret samt integration till en e-tjänst implementerats. Nettot av kostnader minskat med erhållit samarbetsstöd blev under 10 000 euro och posterna har kostnads-/intäktsförts.
- En förstudie avseende servicesedlar gjordes i samarbete med ÅDA med flera. Då det är oklart om och när projektet ska genomföras har de upparbetade kostnaderna för 2023 och 2024 det erhållna samarbetsstödet resultatförts.

1.5.8. Likviditet och finansiering

Förbundets likviditet har varit god under hela verksamhetsåret.

De lån hos Ålandsbanken som övertogs vid överlåtelsen av Fixtjänsts verksamhet förföll i sin helhet per 31.12.2024. En anbudsförfrågan gällande refinansiering av lånet riktades till Ålandsbanken, Andelsbanken och Nordea. Nordea lämnade det förmånligaste anbudet, varmed lånet på Ålandsbanken betalades bort och ett lån om 230 000 euro lyftes hos Nordea i december 2024.

I november 2024 fastställde förbundsstyrelsen en finanspolicy. Policyn behandlar generella regler och riskhantering i skuldförvaltningen, likviditets- och kassahantering samt hur uppföljning och rapportering ska ske. Målsättningen är att ha god kontroll och förutsägbarhet i den löpande skuldförvaltningen för att minimera risken för variationer som innebär att de finansiella kostnaderna blir avsevärt högre än årligen budgeterat samt att alltid ha en betalningsberedskap i händelse av extrema situationer.

1.5.9. Väsentliga händelser efter verksamhetsårets slut

I övrigt känner inte förbundsstyrelsen till några händelser efter verksamhetsårets slut som väsentligen skulle kunna påverka bokslutet för 2024 och budgeten för 2025.

1.6. Förbundets personal

1.6.1. Antal anställda

Variationerna i personalstyrkan under året och andelen deltidsarbetande är orsaker till att årsverken bättre beskriver personalresurserna än antalet anställda ett visst datum. Ett årsverke motsvarar ett års heltidsarbete. Antal årsverken innefattar samtliga avlönade anställningar under år 2024.

Antalet årsverken uppgick till sammanlagt 275,74 under år 2024, jämfört med 259,59 år 2023. Inom boendeverksamheten har Mariegatan och KST ESB Lagunen ett ökat antal årsverken. Mariegatan startades upp i början av 2023 och hade därmed inte full beläggning under hela året. På Lagunen har antalet boendeplatser ökat med 2. Verksamheten vid Fixtjänst övertogs från Funktionsrätt Åland i november 2023 och 2024 var det första hela verksamhetsåret i KST:s regi. Inom vuxensocialarbetet har KST nystartad verksamhet inom social rehabilitering. Utfallet på barnskyddet är högre än budgeterat på grund av flera familjeledigheter som medfört dubbla lönekostnader under delar av ledigheten.

Antal budgeterade årsarbetare i budget 2024 omfattar inte sjuk-, semester- och familjeledighetsvikarier. En uppskattad kostnad för vikarier togs upp som ett skilt anslag i lönebudgeten 2024.

Av antalet årsverken utgjorde 83,3 procent (229,61) kvinnor och 16,7 procent (46,13) män. Motsvarande fördelning föregående år var 83,8 procent respektive 16,2 procent.

Antalet anställda uppgick till 329 personer 31.12.2024, varav 275 var kvinnor och 54 män. Motsvarande antal föregående år var 313 personer, 254 kvinnor och 59 män. Andelen fastanställda uppgick till 69,9 procent, vilket är likartat med föregående år på 69,6 procent.

Antal anställda 31.12.2024	Kvinnor	Män	Totalt
Fast anställda	196	34	230
Visstidsanställda	79	20	99
Totalt	280	53	329

En person anges inte som visstidsanställd om denne vid sidan av den tidsbundna befattningen har ett ordinarie tjänste- eller arbetsavtalsförhållande.

Årsverken	Budget inkl.				
	Budget 2024	vikarier*	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022
Organisationsstöd					
Totalt	14,27	14,69	13,64	12,85	13,10
Tidigt stöd för barn och familj					
Totalt	22,15	22,40	19,85	19,20	20,12
Barnskydd					
Barnskydd	9,25	9,42	10,23	9,33	9,42
Tallbacken	7,40	8,32	7,79	7,46	7,41
Totalt	16,65	17,74	18,02	16,79	16,83
Vuxensocialarbete					
Vuxensocialarbete	9,75	9,92	9,84	9,45	8,34
Beroendemottagningen	4,00	4,00	4,00	4,00	3,75
Framsteget	2,00	2,00	0,97		
Totalt	15,75	15,92	14,81	13,45	12,09
Funktionsservice					
Funktionsservice	18,25	19,69	17,51	16,03	14,60
Personlig assistans	20,00	20,42	13,91	17,62	16,44
Boendeservice	131,73	146,83	133,30	126,18	115,19
Daglig verksamhet	42,22	46,15	44,70	37,47	37,67
Totalt	212,20	233,09	209,42	197,30	183,90
Totalt	281,02	303,84	275,74	259,59	246,04

*Antal budgeterade årsverken omfattar i denna kolumn även budgetanslagen för semestervikarier omräknat till årsarbetare. I personalförteckningen för budget 2024 framgår ursprungligen inte vikarieanslagen.

1.6.2. Friskvård och hälsa

Förutom lagstadgad företagshälsovård erbjuds anställda inom KST även sjukvård på allmänläkarnivå, tillhandahållen av Cityläkarna Ab. Den lagstadgade delen utgör drygt hälften av bruttokostnaden för företagshälsovården. Sjukvård på allmänläkarnivå innefattar besök hos företagsläkare och företagshälsovårdare/sjukskötare samt begränsade laboratorie- och röntgenundersökningar som ordinerar av läkare. Ingen specialistvård ingår, vid remittering till ÅHS eller annan specialistläkare bekostar personalen detta själva.

Bruttokostnaden för företagshälsovården uppgick till 104 232 under 2024, vilket kan jämföras med 103 360 euro under 2023. Organisationen satsar medvetet på ett utökat samarbete med fokus på förebyggande insatser. Kostnadsökningen efter år 2022 finns till stor del inom besök och grupphandledning med företagspsykolog samt företagsfysioterapeut, där vi nyttjar samarbetet i syfte att stärka arbetshälsan och minska sjukfrånvaron.

Den totala kostnaden för företagshälsovård motsvarar i genomsnitt 317 euro per anställd. FPA ersätter 60 % av kostnaderna för förebyggande företagshälsovård och 50 % för sjukvård. Det finns ett kalkylerat maximibelopp för ersättningen som betalas till arbetsgivare och FPA ersätter i första hand kostnader

som hänför sig till ersättningsklass I (förebyggande företagshälsovård). KST har inte nått upp till maximibeloppet och får därmed högsta möjliga ersättning.

Företagshälsovårdskostnader	2024	2023	2022
Bruttokostnad i euro	104 232	103 360	69 667
Kostnad i genomsnitt per årsverken	378,01	398,17	283,15
Kostnad i genomsnitt per anställd	316,81	330,22	239,41

Anställda som har en anställning på mer än 50 procent och ett avtal som sträcker sig längre än 4 månader erbjuds friskvårdsförmån. Friskvårdsförmånen uppgår till maximalt 250 euro per år och innefattar motion, kultur och/eller massage. Under året har 254 anställda nyttjat friskvårdsförmånen till ett värde av totalt 53 530 euro, varav 31 136 euro använts till motionsaktiviteter, 3 754 euro till kulturaktiviteter och 18 640 euro till massage.

Personalens hälsorelaterade frånvaro har gått ner något från föregående år. Totalt registrerades 6 841 sjukfrånvarodagar år 2024, vilket är en minskning med 41 dagar från år 2023.

Hälsorelaterad frånvaro	2024	2023	2022
Kalenderdagar	6 841	6 882	7 202
Dagar i genomsnitt per årsverken	24,8	26,5	29,3
Dagar i genomsnitt per anställd	20,8	22,0	24,7
Sjukfrånvaroprocent	6,80	7,26	8,02

FPA betalar sjukdagpenning för tiden efter att självrisktiden har utgått. Självrisktiden är i regel insjuknandedagen och de direkt därpå följande 9 vardagarna. Som vardag räknas även lördagar och dag före helg. Under 2024 betalade FPA ersättning för sjukdagpenning till KST för 2 847 dagar till en summa av 166 617 euro. Oavlönad sjukfrånvaro uppgick till 254 dagar.

Totalt noterades 21 arbetsolycksfall och antalet sjukfrånvarodagar på grund av arbetsolycksfall uppgick till 98 dagar.

1.6.3. Utbildning

Under året har personalen deltagit i både allmänna och yrkesspecifika utbildningar för att stärka sin kompetens inom olika verksamhetsområden. Bland de allmänna utbildningarna ingick exempelvis en första hjälpen-utbildning. Inom IT-säkerhet och ärendehantering har särskilda utbildningar anordnats för de medarbetare som arbetar med att utveckla dessa områden.

Flera anställda deltog i Socionomdagarna samt kurser om den nya funktionshinderlagen och klientavgifter inom socialvården. För att främja kunskapsutbyte och enhetliga arbetssätt har områdescheferna under året infört regelbundna informationstillfällen där gemensamma frågor diskuteras, såsom klientprocessen och hantering av kontakter. Löneadministrationen deltar årligen i aktuella webinarium om bland annat inkomstbeskattning och arbetsgivaravgifter.

För 2024 har KST beviljats utbildningsbidrag från landskapsregeringen på totalt 59 642 euro, vilket möjliggör fortsatta satsningar på kompetensutveckling.

Nedan listas några av de yrkesspecifika utbildningar som genomförts under året:

- ICDP (International Child Development Programme)
- KANTA-förberedande utbildning i strukturerad dokumentation
- Systemiskt socialt arbete
- Våld i nära relationer och Traumamedveten omsorg
- Intern utbildning i Positive Behaviour Support för personal inom specialomsorgen

1.7. Uppskattning av den sannolika kommande utvecklingen

1.7.1. Organisationen

Förbundet har avverkat sina fyra första verksamhetsår med både en ny organisation och ny lagstiftning. Ännu är det arbete kvar med att forma verksamheten, vilket kommer att präglade arbetet under kommande verksamhetsår och administrationen kommer att ha en fortsatt hög belastning.

Verksamhetsområdet funktionsservice delades från och med 2025, så att specialomsorgen blev ett skilt verksamhetsområde som leds av en områdeschef och en servicechef. Detta har gjorts för att få mer jämnstora verksamhetsområden, minska arbetsbördan för såväl områdeschefen för funktionsservice som servicechefen för boende och sysselsättning. Verksamhetsområdet funktionsservice har utgjort mer än 70 % av KST:s verksamhet (räknat både i kostnader och personal) och det har visat sig vara för stort. Uppdelningen har i stort kunnat genomföras inom ramen för befintlig budget genom en omfördelning av ansvar inom KST:s ledningsgrupp. Tjänsten som kvalitets- och metodchef lämnas obemannad under 2025 och nuvarande tjänsteinnehavare kommer tillfälligt att ta rollen som områdeschef för det nya verksamhetsområdet specialomsorg. Kvalitetsarbetet fördelas ut på verksamhetsområdenas personal och samordnas av ledningsgruppen. Denna organisationslösning ska utvärderas under 2025.

1.7.2. De kommande årens utmaningar

Boendeservice och boendestöd

Under verksamhetsåret 2023 presenterades en **boendeplan** för förbundsstyrelsen. Den visar på att det i dagsläget finns ett stort tryck på boendeplatser och även ett stort framtida behov.

Ett nytt boende på Svedgränd med ca 20 platser planeras färdigställas tidigast i december 2028. Den boendeplanering som inletts är grundbulten i utökandet av boendeplatser som behövs för att täcka kommande behov. KST ser möjligheter till att effektivisera och omfördela resurser inom boendeservicen, men detta är inte möjligt att göra från en dag till en annan utan det hänger även ihop med att KST har ändamålsenliga lokaler, boenden med olika inriktningar, stabila klient- och personalgrupper. Vi ser att detta kommer att kunna ske när nya Svedgränd är byggt. För budgetåret 2025 och planåren 2026–2027 finns ett investeringsanslag om totalt 8 200 000 euro för projektering och byggnation på Svedgränd. I och med att antalet boendeplatser utökas kommer det nya boendet att innebära en kostnadsökning från och med färdigställandet, där driftskostnaderna främst består av personalkostnader och det även tillkommer årliga avskrivningar samt kapitalkostnader. Avskrivningstiden är 40 år enligt nuvarande avskrivningsplan, vilket ger en planavskrivning om 205 000 euro per år vid en investering om 8 200 000 euro. Personalkostnaderna för boendet på nya Svedgränd uppskattas grovt räknat till ca 2 000 000 euro per år. Övriga kostnader såsom el, värme, vatten, underhåll, avfallshantering och fastighetsskötsel uppskattas till ca 100 000 euro per år. Övriga verksamhetskostnader såsom mat och städning uppskattas till ca 100 000 euro per år. Klienterna som planeras till Svedgränd antas redan idag nyttja KST:s dagverksamhet alternativt går dagverksamheten på Svedgränd att ordna med befintliga resurser. Den totala ökningen av driftskostnaderna skulle därmed bli i storleksordningen 2 200 000 euro och därtill kommer kapitalkostnader i form av avskrivningar och räntekostnader (se skilt avsnitt nedan).

Under 2025–2027 planeras **såväl projektering och start av invändig renovering som projektering av utbyggnad av Blåbärsstigen**. Tillbyggnaden är tänkt att utgöra en mera ändamålsenlig lokal för avlastning för barn än det befintliga korttidsboendet Solkulla i Lemland. De nuvarande villorna på Blåbärsstigen planeras göras om till ett boende om fem platser och en avlastningsenhet för unga

vuxna. De planerade åtgärderna gör det lättare att planera personalresurser och personalutrymmen kan till viss del delas. Detta skulle också innebära att Solkulla skulle kunna användas för annan boendeverksamhet alternativt avvecklas. Personalen på korttidsboendet vid Solkulla planeras att överföras till Blåbärsstigen efter nybyggnationen. Med nuvarande nyttjandegrad uppskattas kostnaderna kunna bibehållas på dagens nivå. Investeringsanslagen för projekten på Blåbärsstigen uppgår till 1 700 000 euro för perioden 2025–2027. Avskrivningstiden är 40 år enligt nuvarande avskrivningsplan, vilket ger en planavskrivning om 42 500 euro per år.

För närvarande saknas intensifierade boendestödsinsatser och stödboende samt serviceboende för personer med psykisk sjukdom och/eller substansberoende på Åland. Vissa klienter har en boendelösning som inte är optimal varken ur ett innehållsmässigt eller ekonomiskt perspektiv. Andra klienter bor hemma och den situationen är ohållbar och skapar samsjuklighet i hela familjer. Avsaknaden av service innebär att servicen i stället verkställs genom köp av tjänster utanför Åland. En placering utanför Åland är inte alltid möjlig och ibland rent kontraproduktiv, då situationen skapar ytterligare utanförskap. Detta kan innebära att klienterna inte kan erbjudas den service de behöver. Socialarbetarna saknar i praktiken konkreta verktyg i sitt arbete för att hjälpa klienterna. Ärendena är komplexa och svåra att lösa. Avsaknaden av service på rätt nivå (t.ex. stödboende och serviceboende) leder till ökat behov av ordnande av tillfälligt boende, då dessa klienter sällan klarar av ett självständigt boende och därför riskerar bli vräkta och hemlösa. Eftersom ett härbärge saknas på Åland och KST inte har egna lösningar för ordnande av inkvartering och tillfälligt boende är KST beroende av att privata aktörer är villiga att erbjuda inkvartering mot betalningsförbindelse. Klienterna har sällan möjlighet att hitta nya boendalternativ på grund av tidigare misskötsel av sin bostad, störningar och betalningsanmärkningar och lyckas av dessa anledningar inte heller alltid erhålla en bostad från sin hemkommun.

Om det framgent inte finns resurser för dessa insatser kan detta leda till ökad hemlöshet, kriminalitet, missbruk och försämrat psykiskt mående samt ökade kostnader inom övrig socialservice så som missbrukarvård, utkomststöd etc samt inom övriga samhällssektorer. Klinikfärdigavgifter kommer att debiteras av ÅHS om inte lämpliga boendeplatser finns för klienterna. Med rätt insatser på Åland ges bättre möjlighet att rehabilitera och träna klienterna till självständigt boende i trygg hemmiljö, vilket kan leda till betydande samhällsekonomiska vinster. Kostnaden för ovanstående insatser har inte kunnat beräknas, då en noggrannare utredning först behöver göras.

För att stävja kostnadsökningarna inom boendeplatserna i och utanför Åland har ett förslag om **socialpsykiatrisk lägenhetsboende** lagts fram. Genom att öppna ett socialpsykiatrisk boende på Åland skulle man få ner vårddygnspriserna, minska kostnadsposten för klinikfärdiga klienter och samtidigt stärka klientsäkerheten genom ökad uppföljning och insyn. Dessutom skulle det gynna flertalet klienter att få stanna på Åland där de friska och stabiliserande faktorerna som ger trygghet i livet redan finns. Ett uppbrott från hemmiljön är inte alltid gynnsamt för rehabiliteringen och stödjer inte heller klienten att bättre hantera livet i vardagen här hemma.

Ett socialpsykiatrisk lägenhetsboende skulle bygga ut kedjan mellan heldygnsvård och sporadiskt boendestöd i den utsträckning det nu erbjuds. Det socialpsykiatriska lägenhetsboendet skulle dels kunna vara en långvarig lösning, dels en trappstegsmodell där klienten får aktivt stöd till ökad självständighet i livet trots utmaningar i form av kronisk eller långvarig sjukdom.

En förutsättning för förverkligande av socialpsykiatrisk lägenhetsboende är att KST får tillgång till lägenheter och att personalrekryteringen lyckas. Även tidsplanen är beroende av dessa nyckelfaktorer. Då osäkerhetsfaktorerna är många kring detta prioriterade projekt har budgeten för 2025 utformats

utifrån de förutsättningar som gäller idag, alltså en situation utan socialpsykiatriskt lägenhetsboende. Trots detta fortsätter arbetet med att förverkliga projektet.

Vuxensocialarbetet planerade att starta ett **stödboende** i form av träningslägenheter och medel för detta fanns avsatta i 2024 års budget. Trots förfrågningar och diskussioner med flera fastighetsbolag, inklusive Marstad, har KST dock inte kunnat hyra lägenheter för ändamålet. På grund av krav på budgetnedsänkningar har anslaget för träningslägenheterna strukits i budgetförslaget för 2025. Det är för närvarande oklart hur KST på bästa och mest kostnadseffektiva sätt kan möta och tillgodose klienternas behov, inklusive om tjänsterna bör upphandlas externt eller om de behöver tillhandahållas i egen regi. På grund av denna osäkerhet finns det ännu ingen kostnadsberäkning för utökningen. Det tidigare anslaget uppgick till 34 000 euro.

Övertagande av dagverksamheten Framsteget i egen regi

Dagverksamheten Framsteget, som för närvarande finansieras genom ett EU-projekt, planeras att tas över i egen regi. Under projektiden kommer verksamheten att utvärderas för att identifiera och genomföra eventuella nödvändiga justeringar. Övertagandet av verksamheten i dess nuvarande form, inklusive inrättandet av två nya befattningar, beräknas medföra en årlig kostnad om cirka 200 000 euro.

Ökade kostnader för räntor och avskrivningar

Investeringarna för budgetåret 2025 uppgår till 1 135 000 euro, för planåret 2026 till 4 875 000 euro och för planåret 2027 till 5 475 000 euro. För att finansiera dessa investeringar behöver förbundet nyupplåning och därmed förväntas **räntekostnaderna** öka. I budget 2025 finns ett anslag om 152 000 euro. Ökningen för 2026 uppskattas bli i storleksordningen 135 000 euro och en ytterligare ökning i nivån 235 000 euro förväntas för planåret 2027. Således uppskattas de totala räntekostnaderna för 2027 uppgå 522 000 euro. Därtill kommer kostnader för **avskrivningar** när investeringarna har tagits i bruk. För de två största byggnadsprojekten (Svedgränd och Blåbärsstigen) rör det sig om årliga planavskrivningar om totalt 247 500 euro. KST:s avskrivningsplan ska dock revideras i enlighet med de Bokföringsnämndens kommunsektions senaste allmänna anvisningar och avskrivningstiden för byggnader rekommenderas ligga på en kortare avskrivningstid än KST:s nuvarande 40 år, varmed de framtida avskrivningarna kan komma att bli högre vid tillämpning av den reviderade avskrivningsplanen.

Behov av ytterligare personal

Som en besparingsåtgärd har några anställningar lämnats obemannade i budget 2025. Dessutom rymdes inte alla behov av ytterligare personal innanför budgetramen. Att bemanna de befintliga positionerna och tillgodose behovet av ytterligare personal skulle innebära cirka 315 000 euro i årliga **personalkostnader**.

Underhåll av förbundets byggnader

Både för budget 2024 och budget 2025 har **underhållsprojekt på förbundets byggnader** skjutits fram som en besparingsåtgärd. Långsiktigt behöver de årliga underhållskostnaderna ökas med cirka 100 000 euro.

Behov av ersättande lokaler

Förbundet hyr flera **lokaler, där avtalstiden löper ut under 2025–2026**, däribland kontorslokaler för den personal som idag huserar i lokaler på Nyfahlers och Nygatan, Tallbackens familje- och skyddshem samt KST ESB Lagunen.

Ny lagstiftning

Den **nya funktionshinderlagen** förväntas träda i kraft någon gång under de kommande åren. Det är inte klarlagt hur den nya lagstiftningen kommer att påverka KST:s verksamhet och ekonomi.

1.7.3. Rättegångar och tvister

KST har blivit instämt till förvaltningsdomstolen av två medlemskommuner avseende betalningsansvaret för klinikfärdigavgifter från ÅHS. I enlighet med försiktighetsprincipen har KST därför gjort avsättningar för dessa tvistiga kostnader inklusive uppskattad dröjsmålsränta. Motparterna yrkar dessutom på ersättning för sina rättegångskostnader. För dessa kostnader har ingen avsättning gjorts.

Därutöver har ytterligare avsättningar gjorts för klinikfärdigavgifter 2022–2023 inklusive uppskattad dröjsmålsränta från ÅHS avseende andra klienter där KST motsätter sig debiterade avgifter.

Den totala avsättningen uppgår till 1 656 950,63 euro per 31.12.2024. Om förbundet skulle bli tvunget att betala ovanstående avgifter kommer medlen att begäras in från medlemskommunerna enligt fastslagen fördelning i enlighet med grundavtalet.

Under 2024 har ÅHS fakturerat KST klinikfärdigavgifter om totalt 206 568 euro avseende en specifik klient, där KST motsätter sig att klienten har varit utskrivningsklar. Av dessa har en resultatreglering om 76 485 euro upptagits i bokslutet i enlighet med försiktighetsprincipen.

KST har riktat en brottsanmälan mot ett taxiföretag om misstänkt bedrägeri rörande felaktig debitering av taxiresor under 2021–2024. Domstolen har beslutat om kvarstad till ett belopp om 1,1 miljoner euro. Med hänvisning till försiktighetsprincipen har en eventuell ersättning med anledning av detta inte tagits upp i bokslutet.

En medlemskommun har fakturerat avgifter om totalt 32 741,14 euro avseende en klients institutionsvård för en period under 2024 då klienten fyllt 65 år. Till skillnad från medlemskommunen anser KST att betalningsansvaret har övergått till hemkommunen och har därför inte tagit upp kostnaderna i bokslutet.

Ett fåtal klienter har besvärat sig till förvaltningsdomstolen över förbundsstyrelsens beslut. Ärendena har ännu inte avgjorts. Med beaktande av den information som finns tillgänglig i nuläget förväntas dock inte utfallet av dessa ha någon väsentlig inverkan på förbundets resultat.

1.8. Intern kontroll och riskhantering

Förbundets policy för intern kontroll och riskhantering antogs av förbundsstyrelsen den 16 mars 2021. Målsättningen har varit att stegvis integrera förhållningssättet, så att den nya policyn ska vara implementerad senast då mandatperioden 2024–2027 inleds.

Den interna kontrollen och riskhanteringen inom förbundet ska byggas upp och utvecklas utifrån fyra byggstenar. De fyra byggstenarna är:

1. en stabil organisation beträffande
 - a. struktur (ordning och reda),
 - b. kultur (värderingar och normer som kommer till uttryck i ord och handling),
 - c. ledarskap (goda föredömen) och
 - d. kompetens (rätt kunskap på rätt plats).
2. kartläggning och beskrivning (riskanalys)
3. åtgärder och kontroller (riskhantering) samt
4. uppföljning.

1.8.1. En stabil organisation

Struktur (ordning och reda)

Målsättningar:

- Samtliga styrdokument är på plats och uppdateras kontinuerligt
- Process- och rutinbeskrivningar finns
- Bokförings-, ekonomi- och verksamhetssystem är funktionella.

Förbundets styrdokument samt process- och rutinbeskrivningar är ännu i uppbyggnadsfasen, då KST har en relativt ny organisation. Det finns behov av att upphandla och utveckla flera system inom organisationen.

Kultur (värderingar och normer som kommer till uttryck i ord och handling)

Förtroendevalda och anställda ansvarar alla för att skapa en trygg arbetsmiljö inom förbundet, där åtaganden fullföljs och problem och risker hanteras genom att alla känner sig bekväma med att ta upp farhågor och misstag och konstruktiv problemlösning som inte innebär skuldbeläggande.

KST har en process för avvikelserapportering, där olika avvikelser rapporteras:

- Tillbud klient
- Medicinavvikelser
- Trakasserier och osakligt bemötande bland personal
- Hot om våld, utpressning och trakasserier
- Personuppgiftsincident
- Anmälan om missförhållande enligt 48 § LL (2020:12) om socialvård
- Socialjour
- Tillbud receptionen
- Egendomsskada
- Visselblåsning
- Övriga avvikelser

Den övergripande egenkontrollplanen fastställdes av ledningsgruppen i februari 2025. Samtliga verksamhetsområden jobbar under 2025 med de verksamhetsspecifika egenkontrollplanerna.

En arbetshälsoenkät utförs årligen, där resultatet diskuteras på olika nivåer inom förbundet. Ett gemensamt personalmöte för KST:s alla anställda hålls varje år. Personalgrupperna inom KST erbjuder arbetshandledning och metodhandledning.

Ledarskap (goda föredömen)

Strukturen och kulturen förstärks och bekräftas genom de ord och handlingar som ledarskapet i förbundet väljer. Både det politiska och det operativa ledarskapet ska i sitt uppdrag agera enligt de värderingar och normer som förbundet officiellt slagit fast. De anställda som innehar personalansvar ska genomgå ledarskapsutbildning. Efter genomgången ledarskapsutbildning ska möjlighet till handledning erbjudas.

Från och med år 2023 och fem år framåt har KST på anhållan beviljats 75 000 euro årligen för utbildningar, samarbetsprojekt mellan aktörer och motsvarande insatser som bidrar till en hållbar och effektiv socialvård.

Under 2025 genomför samtliga förmän inom organisationen en 1-årig ledarskapsutbildning i samarbete med Rastor där deltagarna erhåller en yrkesexamen i arbete som teamledare inom social- och hälsovårdssektorn. Ledningsgruppen genomgår en skild ledarskapskurs med fokus på ledningsgruppsarbete, beslutsfattande, samarbete med förtroendevalda, digitalisering och förändringsledarskap.

Kompetens (rätt kunskap på rätt plats)

Genom att tillgodose behovet av kompetens i förbundet säkerställs att rätt förutsättningar finns för verkställande av förbundets uppdrag. Kompetensen förstärks även genom en välfungerande information och kommunikation.

Genomförda utbildningsinsatser under 2024 redovisas i avsnitt 1.6.3.

Verksamhetsområdena planerar 2025 fortsatt kompetenshöjning inom:

- psykisk ohälsa
- våld i nära relationer
- utbildning på nivå 2 inom ICDP (International Child Development Programme), vars syfte är att höja förmågan att skapa positivt samspel med barn och vuxna
- vidare implementering av systemiskt socialt arbete, som är ett arbetssätt där man arbetar i team med både interna och externa aktörer runt en klient
- utbildning kring neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och de utmaningar de skapar för individen och dennas omgivning samt alternativ och kompletterande kommunikation (AKK).
- Ytterligare skolning för att förbättra och effektivisera arbetet med klientinformation. Det handlar då om såväl funktioner i systemet och anpassningar för att kunna ansluta till KANTA, som om hur journal bör och ska skrivas.

Samtliga dessa ligger i linje med villkoren för ovan nämnda medel från landskapsregeringen.

Utöver detta finns fortsatt behov av interna utbildningar, första hjälpkurser i samarbete med företagshälsovården och studiebesök till andra verksamheter.

1.8.2. Kartläggning och beskrivning (riskanalys)

Enligt förbundets policy för intern kontroll och riskhantering ska en riskanalys göras för varje verksamhetsområde inklusive organisationsstöd. Riskerna i analysen ska kategoriseras enligt:

- strategiska risker,
- operativa risker,
- ekonomiska risker samt
- skaderisker.

Identifierade risker ska värderas utifrån en bedömning av sannolikheten för att risken inträffar och vilken konsekvens för verksamheten risken medför. Bedömningen av sannolikhet och konsekvens sker utifrån tre nivåer enligt en matrismodell; låg (1-4), medelhög (4-9) och mycket hög/kritisk risk (12-16).

De olika verksamhetsområdena gjorde en riskanalys baserad på sin egen verksamhet under de första månaderna 2024. Dessa diskuterades sedan med för intern kontroll ansvarig tjänsteman för att säkerställa att bedömningen av sannolikhet och konsekvens skulle vara enhetlig över hela förbundet.

1.8.3. Åtgärder och kontroller (riskhantering)

Riskanalysen ska leda till en bedömning av och beskrivning av hur riskerna hanteras och om hur uppföljande kontroller ska genomföras, vad gäller de medelhöga och kritiska riskerna. Planerade åtgärder och uppföljande kontroller ska dokumenteras i en intern kontrollplan. Liksom riskanalyserna görs en intern kontrollplan upp för varje verksamhetsområde som bygger på den genomförda riskanalysens slutsatser. Genom kontrollerna säkerställs att riskerna hanteras enligt de beslut som fattats. Kontrollerna kan vara manuella eller automatiska, genomföras enligt plan eller utföras slumpvis. Samtliga kontroller ska dock kunna beskrivas utifrån vilket syftet är med dem och vilka risker som motverkas genom dem. Kontrollmetoderna ska regelbundet utvärderas för att säkerställa att de uppfyller sin funktion och inte bara används på grund av slentrian.

En intern kontrollplan ska minst innehålla:

- vilka rutiner och kontrollmoment som ska göras,
- omfattningen på uppföljningen (frekvensen och kvantiteten),
- vem som ansvarar för att utföra uppföljningen,
- till vem uppföljningen ska rapporteras
- när rapportering ska ske samt
- genomförd riskbedömning.

Arbetet med interna kontrollplanerna ska vara en naturlig del av budgetprocessen, under vilken de årliga uppdateringarna av planen sker. Detta understöder målet om en fullständig riskhantering, det vill säga att riskperspektivet har inkluderats i all verksamhet. Riskhanteringen ska med andra ord implementeras genom de rutiner och processer som byggs upp kring dagliga arbetsmoment som tar verksamheten från mål till resultat.

Intern kontrollplanen godkändes i förbundsstyrelsen den 21 maj 2024. Tio punkter med riskbedömning över 12 lyftes i planen. Vid mötet i juni tog styrelsen del av samtliga identifierade risker, d.v.s. även de med riskbedömning under 12.

1.8.4. Uppföljning

Resultatet av den interna kontrollen som genomförs för varje enskilt verksamhetsområde ska rapporteras till förbundsstyrelsen. Samtidigt ska verksamhetsområdena redovisa för antagen intern kontrollplan för det kommande verksamhetsåret. Med utgångspunkt i verksamhetsområdenas rapporter ska förbundsstyrelsen utvärdera förbundets samlade system för intern kontroll samt beskriva eventuella förslag på åtgärder för förbättring av förbundsgemensamma rutiner. I utvärderingen ska åtminstone följande analyseras:

- Ändamålsenligheten i beslutade planer för intern kontroll. Täcker planerna väsentliga områden, omfattar kontrollerna både kärnverksamhet och ekonomi/stödverksamhet?
- Genomförande och utfall av utförda kontroller. Har planerade kontroller genomförts på ett lämpligt sätt, vad visar utfallet av kontrollerna?
- Hanteringen av brister som identifierats genom den interna kontrollen. Har felaktigheter korrigerats, har allvarliga brister kommunicerats i enlighet med denna policy?
- Eventuella förslag till förbättringar av de förbundsövergripande processerna för intern kontroll som redovisats av respektive verksamhetsområde.

Utvärderingen inkluderas i bokslutets verksamhetsberättelse och utgör således förbundsstyrelsens beskrivning av hur den interna kontrollen och riskhanteringen har ordnats och om de centrala slutsatserna.

Förvaltningen har arbetat med riskerna i kontrollplanen men resultatet har inte presenterats för styrelsen och styrelsen har inte heller godkänt föreslagna förbättringsåtgärder.

1.8.5. Sammanfattande reflektioner och framtida utvecklingsåtgärder

Under 2024 har en intern kontrollplan upprättats för samtliga verksamhetsområden och godkänts av styrelsen. Däremot behandlades inte intern kontrollplanen av styrelsen i slutet av året.

Under 2025 ska en intern kontrollplan upprättas inom varje verksamhetsområde och arbetas med löpande under året. För att säkerställa styrelsens insyn och uppföljning läggs det in i ledningsgruppens och styrelsens årsklocka att arbetet med intern kontrollplanerna behandlas i november/december.

Intern kontrollplanerna ska, utöver riskanalys, riskhantering och uppföljning, även inkludera:

- arbetet med styrdokument,
- process- och rutinbeskrivningar,
- bedömning av verksamhetssystemens funktionalitet samt
- kompetensfrågor.

Riskanalysen inom internkontrollplanerna ska tydligare delas in i följande kategorier:

- Strategiska risker
- Operativa risker
- Ekonomiska risker
- Skaderisker

Vidare ska riskanalyserna utformas i samverkan med personalen inom respektive verksamhetsområde och inte enbart av cheferna.

Under året har kostnaderna ökat inom flera områden inom funktionsservice, särskilt inom personlig assistans. Kostnader för köp av boendeplatser utanför Åland har överstigit budgeten, och även färdtjänsten har haft ökade utgifter.

Vid granskningen av assistansfakturer kontaktas klientens kontaktperson om antalet timmar på fakturan överstiger de beviljade timmarna. Stickprov genomförs också som en del av kontrollen. Ekonomienheten behöver, i samarbete med verksamhetsområdena, utreda att rätt personer har rollen som granskare och godkännare av fakturer.

Med tanke på den betydande budgetöverskridningen inom personlig assistans och den kraftigt ökade kostnaden per klient behöver verksamhetsområdet göra en fördjupad analys av orsakerna.

Köp av boendeplatser utanför Åland har genomgått en effektivitetsrevision och en rapport om detta kommer att publiceras under 2025. Dessutom har en misstänkt bedrägerihärva uppdagats, där ett taxiföretag misstänks felaktigt ha debiterat KST för färdtjänstresor under 2021–2024.

FPA har beslutat att från och med den 1 februari 2025 avbryta utbetalningen av folkpension för vissa av KST:s klienter som är placerade på enheter i Sverige på grund av deras boende i en annan stat. Placeringen sker på grund av behov av specialvård som inte kan tillgodoses på Åland, och klienterna har själva samtyckt till detta. Problematiken uppstår eftersom dessa klienter, trots placeringen i Sverige, har en stark anknytning till Åland och Finland.

KST fortsätter att utreda de juridiska aspekterna av ärendet för att identifiera möjliga lösningar men behöver även diskutera hur lagstiftningsändringar i Finland som kan påverka KSTs klienter bevakas i framtiden.

Under 2025 behöver följande projekt få särskilda riskanalyser:

- Gränsdragningsproblematiken gentemot andra myndigheter
- Nybyggnationen på Svedgränd

1.9. Ekonomisk översikt

1.9.1. Räkenskapsperiodens resultat

Belopp i 1 000 euro	2024	2023
Verksamhetsintäkter	32 650	30 795
Verksamhetskostnader	-36 333	-34 385
Verksamhetsbidrag	-3 683	-3 589
Landskapsandelar	4 301	4 092
<i>Finansiella intäkter och kostnader</i>		
Ränteintäkter	19	13
Övriga finansiella intäkter	4	1
Räntekostnader	-116	-91
Övriga finansiella kostnader	-163	-133
Årsbidrag	361	294
Avskrivningar	-371	-304
Räkenskapsperiodens resultat	-10	-10
Bokslutsdispositioner	10	10
Räkenskapsperiodens över-/underskott	0	0

Resultaträkningens nyckeltal	2024	2023
Verksamhetsintäkter/Verksamhetskostnader, %	89,9 %	89,6 %
Årsbidrag/Avskrivningar, %	97,3 %	96,7 %

1.9.2. Finansieringsanalys

Belopp i 1 000 euro	2024	2023
Verksamhetens kassaflöde		
Årsbidrag	361	294
Korrektivposter till internt tillförda medel	158	719
Investeringarnas kassaflöde		
Investeringsutgifter	-281	-1 110
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	26	0
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	264	-98
Finansieringens kassaflöde		
<i>Förändringar i lånebeståndet</i>		
Ökning av långfristiga lån	230	863
Minskning av långfristiga lån	-481	-639
Förändring av kortfristiga lån	-252	315
Förändringar i eget kapital	0	0
Övriga förändringar i likviditeten	-478	-1 426
Finansieringens kassaflöde	-981	-888
Förändring av likvida medel	-717	-985
Likvida medel 31.12	3 396	4 113
Likvida medel 1.1	4 113	5 098
Finansieringsanalysens nyckeltal	2024	2023
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under 5 år (1 000 euro)	1 195	911
Intern finansiering av investeringar, %	141,5 %	26,4 %
Låneskötselbidrag	0,56	0,93
Likviditet, kassadagar	32,9	41,6

Intern finansiering av investeringar, % = årsbidrag / egenanskaffningsutgiften för investeringar x 100

Egenanskaffningsutgiften för investeringar = investeringsutgifter – finansieringsandelar för investeringsutgifter

Låneskötselbidrag = (årsbidrag + räntekostnader) / (räntekostnader + amorteringar på lån)

Likviditet, kassadagar = 365 dagar x likvida medel 31.12 / Kassabetalningar under räkenskapsperioden

Kassabetalningar = verksamhetskostnader + räntekostnader + övriga finansiella kostnader + investeringsutgifter + minskning av långfristiga lån

1.9.3. Balansräkning

Belopp i 1 000 euro	31.12.2024	31.12.2023
AKTIVA		
BESTÅENDE AKTIVA		
Immateriella tillgångar		
Immateriella rättigheter	79	110
Förskottsbetalningar	5	2
	84	112
Materiella tillgångar		
Mark- och vattenområden	22	22
Byggnader	4 807	5 012
Maskiner och inventarier	338	262
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	49	8
	5 216	5 303
Placeringar		
Aktier och andelar	1	1
	1	1
BESTÅENDE AKTIVA TOTALT	5 300	5 416
FÖRVALTADE MEDEL		
Donationsfondernas medel	715	562
FÖRVALTADE MEDEL TOTALT	715	562
RÖRLIGA AKTIVA		
Omsättningstillgångar		
Varulager	14	18
	14	18
Fordringar		
<i>Kortfristiga fordringar</i>		
Kundfordringar	371	257
Övriga fordringar	261	234
Resultatregleringar	2 499	2 160
	3 131	2 651
Kassa och bank		
Kassa och bank	3 396	4 113
	3 396	4 113
RÖRLIGA AKTIVA TOTALT	6 541	6 781
AKTIVA TOTALT	12 555	12 760

Belopp i 1 000 euro	31.12.2024	31.12.2023
PASSIVA		
EGET KAPITAL		
Grundkapital	1 661	1 661
EGET KAPITAL TOTALT	1 661	1 661
AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER		
Avskrivningsdifferens	220	230
AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER TOTALT	220	230
AVSÄTTNINGAR		
Övriga avsättningar	1 657	1 499
AVSÄTTNINGAR TOTALT	1 657	1 499
FÖRVALTAT KAPITAL		
Donationsfondernas kapital	715	562
Övrigt förvaltad kapital	273	242
FÖRVALTAT KAPITAL TOTALT	988	804
FRÄMMANDE KAPITAL		
Långfristigt		
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	1 156	1 231
Lån från offentliga samfund	1 432	1 608
	2 588	2 839
Kortfristigt		
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	258	484
Lån från offentliga samfund	158	184
Erhållna förskott	0	0
Leverantörsskulder	1 341	1 443
Övriga skulder	301	274
Resultatregleringar	3 385	3 342
	5 442	5 726
FRÄMMANDE KAPITAL TOTALT	8 030	8 565
PASSIVA TOTALT	12 555	12 760

Balansräkningens nyckeltal	31.12.2024	31.12.2023
Soliditet, %	15,0 %	14,8 %
Relativ skuldsättningsgrad, %	21,7 %	24,6 %
Lånestock 31.12, 1 000 euro	3 004	3 507
Lån och hyresansvar 31.12, 1 000 euro	7 049	7 949

Soliditet, % = (eget kapital + avskrivningsdifferens och reserver) / (hela kapitalet – erhållna förskott) x 100

Relativ skuldsättningsgrad, % = (främmande kapital – erhållna förskott) / driftsinkomster x 100

Driftsinkomster = verksamhetsintäkter + skatteinkomster + landskapsandelar för driftsekonomin)

Lånestock = främmande kapital – (erhållna förskott + leverantörsskulder + resultatregleringar + övriga skulder)

Lån och hyresansvar = lånestock + hyresansvar

1.9.4. Totala inkomster och utgifter

Belopp i 1 000 euro	2024	2023
INKOMSTER		
Verksamhet		
Verksamhetsintäkter	32 650	30 795
Landskapsandelar	4 301	4 092
Ränteintäkter	19	13
Övriga finansiella intäkter	4	1
Investeringar		
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	26	0
Finansieringsverksamhet		
Ökning av långfristiga lån	230	863
Ökning av kortfristiga lån	0	315
Ökning av eget kapital	0	0
Totala inkomster	37 229	36 079
UTGIFTER		
Verksamhet		
Verksamhetskostnader	36 333	34 385
Räntekostnader	116	91
Övriga finansiella kostnader	163	133
Avsättningar	-158	-719
Investeringar		
Investeringsutgifter	281	1 110
Finansieringsverksamhet		
Minskning av långfristiga lån	481	639
Minskning av kortfristiga lån	252	0
Totala utgifter	37 469	35 638
Totala inkomster - totala utgifter	-239	441
Avstämning	2024	2023
Förändring av likvida medel	-717	-985
Övriga förändringar i likviditeten	478	1 426
Totalt	-239	441

2. BUDGETUTFALL

2.1. Ekonomiska styrprinciper

I budgeten godkänner förbundsstämman anslaget för KST för totala intäkter och kostnader, förbundets investeringar samt övergripande målsättningar för verksamheten.

Efter att budgeten antagits godkänner förbundsstyrelsen dispositionsplaner för varje verksamhetsområde som bygger på budgeten. I samband med godkännande av dispositionsplanerna fastställs vem som godkänner verifikat och ansvarar för delanslagen inom verksamhetsområdena. Förbundsstyrelsen kan under året ändra dispositionsplan inom enskilt verksamhetsområde om behov av omfördelning av medel uppstår. Eventuella ändringar av verksamhetsområdets målsättningar ska dock alltid godkännas av förbundsstämman.

Ändringar i budgeten, som innebär att det totala anslaget för samtliga verksamhetsområden (på nettonivå exklusive kommunandelar) påverkas eller att övergripande målsättningar ändras, ska beredas inför förbundsstämman så att stämman hinner behandla ändringsförslagen under budgetåret.

Efter utgången av budgetåret är det endast i undantagsfall möjligt att göra ändringar i budgeten. När bokslutet är undertecknat kan förslag om ändringar i budgeten inte längre ges till förbundsstämman.

Förbundsstyrelsen kan fatta beslut om betalningar som är obligatoriska för kommunalförbundet och som ska betalas i brådska ordning, trots att det saknas tillgängliga anslag för ändamålet. Förbundsstyrelsen ska då utan dröjsmål ge stämman ett förslag om att anslag ska beviljas eller anslaget höjas.

2.2. Driftsekonomidelens utfall

2.2.1. Organisationsstöd

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Organisationsstödet innefattar förtroendemannaorgan, ekonomi-, personal- och allmän förvaltning samt förbundets IT- och fastighetskostnader. Förbundsdirektören är huvudansvarig för verksamhetsområdet.

Målsättningen för organisationsstödet är att förvalta och utveckla verksamhetssystem, styrdokument och interna rutiner, så att övriga verksamhetsområden kan utveckla sin sakkunskap gällande klientarbetet. Inom organisationsstödet samlas ekonomisk kompetens och även sakkunskapen inom personalförvaltning. Organisationsstödet omfattar även en kvalitets- och metodchef, en IT-samordnare, en systemansvarig (fr.o.m. 2024) och en fastighetsingenjör. Personalkostnaderna för systemansvarig fördelas direkt på verksamhetsområdena.

Löneadministratörerna sköter lönerna för förbundets anställda, men hanterar även förbundets alla övriga utbetalningar som utgör skattepliktig inkomst för mottagaren. Detta innefattar ersättningar för närstående-/familjevård, stödfamiljer/-personer samt förtroendevalda. Sammantaget hanterar löneadministratörerna utbetalningar för i genomsnitt 720 personer varje månad.

Samordningen av och integrationen mellan förbundets digitala verksamhetssystem bedöms vara avgörande för att kunna uppnå den effektivisering som bildandet av ett socialvårdsområde syftar till, men är också avgörande för att en modern god förvaltning och ett starkt skydd för individens integritet ska kunna uppnås.

Förbundets fastighetsbestånd består per 31.12.2024 av 9 byggnader som ägs av förbundet och 14 lokaler som upphyrts för förbundets olika verksamheter. Förbundet äger 8 och leasar 9 bilar.

Ekonomiskt utfall

Organisationsstöd	Budget	Förändr	Budget	Utfall	Av-	Utfall
Belopp i 1 000 euro	2024	i	inkl.	2024	vi-	2023
		budget	ändr		kel-	
		2024	2024		se	
Verksamhetsintäkter						
Ersättningar från kommuner	0	0	0	0	0	0
Övriga försäljningsintäkter	0	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter	0	0	0	0	0	0
Understöd och bidrag	45	0	45	99	54	67
Övriga verksamhetsintäkter	347	0	347	336	-11	307
Verksamhetsintäkter totalt	392	0	392	435	43	374
Verksamhetskostnader						
Löner och arvoden	-823	0	-823	-791	33	-736
Lönebikostnader	-161	0	-161	-151	10	-151
Köp av tjänster	-975	0	-975	-906	68	-924
Material, förnödenheter och varor	-317	0	-317	-250	66	-256
Understöd	0	0	0	0	0	0
Hyreskostnader	-1 169	0	-1 169	-1 216	-47	-1 093
Övriga verksamhetskostnader	-11	0	-11	-12	-1	-13
Verksamhetskostnader totalt	-3 457	0	-3 457	-3 326	130	-3 172
Verksamhetsbidrag	-3 065	0	-3 065	-2 892	173	-2 797
Interna hyresintäkter	1 399	0	1 399	1 357	-42	1 278
Interna hyreskostnader	-81	0	-81	-84	-3	-78
Netto	-1 746	0	-1 746	-1 618	128	-1 597

Den inrättade tjänsten som fastighetsingenjör som budgeterades för fem månader under 2024 har inte tillsatts under året.

Intäkter och kostnader för förbundets fastigheter och bilar bokförs under verksamhetsområdet organisationsstöd. Nettot för fastigheter och bilar fördelas från och med verksamhetsåret 2023 som interna hyreskostnader på verksamhetsområdena. För 2024 utgjorde kostnaderna för fastigheter och bilar 1,7 Meur eller 51 % av organisationsstödet verksamhetskostnader.

Hyreskostnaderna blev 42 000 euro högre än budgeterat, främst till följd av en väsentligt högre hyra för Lagunen jämfört med budget. Lagunens hyra beräknas per dygn på Lagunens andel av i hyresavtalet definierade kostnader för Oasen. Under året debiteras hyra baserad på budgeterade kostnader och till bokslutet slutregleras hyran baserat på faktiska kostnader. Därutöver har flera av de övriga hyrorna indexjusterats med högre belopp än budgeterat.

Målsättningar och måluppfyllelse

KST jobbar vidare med att förbättra informationssäkerheten

Arbetet med utveckling av KST:s informationssäkerhet har fortskridit under 2024. Arbetsprocesser för hantering av IT-incidenter och cyberangrepp samt återställning av IT-funktioner har upprättats.

Nätverksinfrastrukturen uppgraderades på fyra enheter inom verksamhetsområdet Funktionsservice och uppkopplingen till KST:s egna servrar förbättrades med en reservlinje.

En systemansvarig anställdes i projekt under två år för att skapa förutsättningar för KST att kunna säkerställa en lagenlig och effektiv användning av vårdinformationssystem samt bygga upp processer som gör att detta sedan kan skötas internt utan extra resurser. Den budgeterade personalkostnaden fördelas jämnt mellan verksamhetsområdena Tidigt stöd för barn och familj, Barnskydd, Vuxensocialarbete samt Funktionsservice.

Effektivisera löneadministrationen genom mindre manuell beräkning och möjlighet att få ut bättre rapporter ur systemet

Arbetet med att upphandla ett nytt lönesystem fortskrider, men processen har fördröjts. En samordnad upphandling med andra kommuner utreds för att säkerställa en hållbar och långsiktig förbättring av löneadministrationen. Löneadministrationen har även gjort vissa framsteg genom att förbättra och effektivisera sina manuella beräkningar och arbetsprocesser. Trots dessa insatser innebär det nuvarande lönesystemet betydande begränsningar, då det saknar support och möjlighet till vidare utveckling. För att uppnå en mer omfattande effektivisering krävs därför ett nytt systemstöd som möjliggör automatisering och bättre rapporteringsmöjligheter.

Locka studeranden och potentiell arbetskraft samt skapa en större synlighet för KST som arbetsgivare genom utökat samarbete med skolor, kommuner, ÅHS och andra aktörer gällande marknadsföring och praktikplatser

Arbetet med att öka KST:s synlighet som arbetsgivare och attrahera potentiell arbetskraft har gjort framsteg under året. KST har fortsättningsvis ett nära samarbete med Ålands yrkesgymnasium kring praktik och LIA, och representanter har besökt skolan för att informera närvårdarstuderande om verksamheten och våra arbetsmetoder.

För att stärka KST:s attraktionskraft deltar organisationen i Jobbchansen och samarbetar med Åland Living samt andra aktörer. KST har även marknadsförts via andra rekryteringsmässor genom samarbetsparter. Under året har satsningen på synlighet ökat ytterligare genom en utökad annonsering i sociala medier.

Sammantaget har dessa insatser bidragit till en ökad exponering av KST som arbetsgivare och ett stärkt samarbete med relevanta utbildnings- och arbetsmarknadsaktörer. Rekryteringsläget har varit bättre än föregående år, och möjligheten att tillsätta vikariat och vakanser har ökat.

Underlätta rekrytering och koordinering av vikarier genom att implementera Kuntarekrys vikariemodul

Modulen har ännu inte implementerats fullt ut, men nödvändiga förberedelser har genomförts. En manual och instruktioner har utarbetats, och en enhet tar initialt i bruk modulen för att identifiera eventuella behov av förtydliganden eller förbättringar. Därefter kommer den successivt att införas i hela organisationen. Det stegvisa införandet säkerställer en effektiv funktionalitet och anpassning till verksamhetens behov innan den bredare implementeringen.

Minska sjukfrånvaron inom KST

Sjukfrånvaron inom organisationen visar på en nedåtgående trend. Totalt registrerades 6 841 sjukfrånvarodagar år 2024, vilket är en minskning med 41 dagar från år 2023. Sjukfrånvarodagar i genomsnitt per anställd minskade från 22 dagar 2023 till 20,8 dagar 2024.

Personalenheten har inlett en uppföljning av efterlevnaden av KST:s program för bevarande av arbetsförmågan samt av hur sjukfrånvaron följs upp.

Frigöra tid för ekonomichefen till utvecklings- och utredningsarbete

En extra resurs om 60 % har varit anställd på ekonomiavdelningen under året. Detta har lättat arbetsbördan för ekonomichefen även om den fortsättningsvis är stor.

Arbetet med en effektivitetsrevision fortsätter

Revisorerna lämnade i början av året in sin rapport över effektivitetsrevisionen gällande organisationsstödet. Effektivitetsrevisionen fokuserade under resten av året på köp av tjänster gällande boendeservice.

Arbeta på en lösning för behovet av utökade kontorsutrymmen

KST hyr kontorslokaler vid Nyfahlers och Nygatan, där hyresavtalen löper ut 31.12.2025. I slutet av 2023 beslutade styrelsen att gå ut med en RFI (Request For Information) avseende kontorslokaler. En fastighetsgrupp tillsattes i mars 2024 med uppdrag att gå igenom svaren på RFI:n samt göra en kostnadsberäkning vad gäller byggande av motsvarande utrymmen i egen regi.

Efter utvärdering av inkomna svar blev ett alternativ kvar. Övriga alternativ sållades bort med hänvisning till omständigheter så som tillgänglighet/placering, höga kvadratmeterpris, ej passliga storlek på utrymmen och för lång tidshorisont.

Alternativet som fastighetsgruppen har jobbat vidare med är ett erbjudande från Alandia Försäkring om att hyra deras lokaler om 2 355 kvm (+ 765 kvm källare) på Ålandsvägen. Hyrestiden skulle vara 10–15 år. Lastintag, källare, 45 parkeringsplatser och all möblering ingår. Utrymmenas totala yta överstiger det identifierade kvadratmeterbehovet med ca 480 kvm och därmed behöver KST hyra ut överskottsutrymmena alternativt flytta egen verksamhet till lokalerna.

I september gav förbundsstyrelsen förvaltningen i uppdrag att undersöka möjligheterna till att köpa lokalerna. Alandia Försäkring har erbjudit KST att köpa fastigheten. En del av lokalerna hyrs ut till externa hyresgäster och hyresavtalen överläts till KST vid ett eventuellt köp. Även i det här alternativet överstiger utrymmenas totala yta det identifierade kvadratmeterbehovet med ca 480 kvm.

I februari 2025 beslutade förbundsstyrelsen ge förbundsdirektören i uppdrag att inleda förhandlingar med Alandia Försäkring om hyresavtal med option på köp och en förhandlingsgrupp utsågs. Vidare gavs förbundsdirektören i uppdrag att utreda vilka verksamheter eller externa hyresgäster som kunde vara intresserade av att flytta till de utrymmen som överstiger det identifierade kvadratmeterbehovet. Förbundsstyrelsen förde också fram önskemål om att noggrannare utreda byggnation i egen regi.

Delta i arbetet med att minska problematisk skolfrånvaro

KST inbjöds av Mariehamns stad till att delta i ett projekt för att arbeta mot minskad problematisk skolfrånvaro. Några veckor efter första mötet konstaterades emellertid att projektpengar inte skulle beviljas.

Mål för att säkerställa och förbättra kvaliteten i verksamheten under 2024:

- *De riskanalyser i enlighet med KST:s anvisning för intern kontroll som påbörjats under 2023 ska leda fram till en plan för intern kontroll som kan antas av förbundsstyrelsen senast under första kvartalet 2024*
- *Alla verksamhetsområden, samt specifikt alla enheter för boende och sysselsättning, ska under första halvåret 2024 utvärdera och revidera, alternativt upprätta, planer för egenkontroll i enlighet med KSTs organisationsövergripande egenkontrollplan*
- *Brukarrådet, som påbörjat sitt arbete under 2023, ska sammanträda fyra gånger och dess arbete delges förbundsstyrelse och ledningsgrupp*
- *Inom april 2024 ska kvalitets- och metodchefen för förbundsstyrelsen föredra en sammanfattning av de avvikelserapporter som inkommit under 2023 och de förbättringsåtgärder som kommer att vidtas på grund av dessa*
- *Fortsätta det under 2023 påbörjade arbetet med att förbereda organisationen för den nya lagstiftningen gällande centralarkivering av klientinformation*

Planen för intern kontroll antogs av förbundsstyrelsen i maj 2024.

Samtliga boende- och sysselsättningsenheter reviderade under 2024 sina planer för egenkontroll. Alla verksamhetsområden hann inte klart med sina enhetsspecifika planer för egenkontroll under 2024, men arbetar vidare med dem.

Brukarrådet hade fyra möten, där det sista emellertid sköts upp till januari 2025 på grund av sjukfrånvaro. Arbetet i rådet har delgivits ledningsgrupp, men däremot har delgivning till förbundsstyrelsen brustit från förvaltningens sida.

Kvalitets- och metodchefen har inte presenterat en sammanfattning av avvikelserapporter till förbundsstyrelsen. Däremot har ledningsgruppen kvartalsvis delgivits information om utvecklingen under 2024.

I maj 2024 tillträdde en systemansvarig som under året har deltagit i utbildning samt internskolat personal. Under hans översyn och samarbete med leverantör av journalföringssystem har organisationen tagit de steg som behövs för att klara en anslutning till Kanta. Arbetet är alltså inte klart, men ligger bra till i tidsperspektiv.

Det proaktiva kvalitetsarbetet i KST fortskrider genom att, utöver det ovan nämnda, fler tydliggörande processbeskrivningar har tagits fram och implementerats. En organisationsförändring har initierats och ska utvärderas under 2025. En första grupp har blivit klara med sin utbildning i systemiskt socialt arbete och det har även startats upp ett första team för ändamålet. Övriga utbildningar och fortbildningar som personal deltagit i är naturligtvis också en del av det proaktiva kvalitetsarbetet.

Det reaktiva kvalitetsarbetet handlar främst om avvikelserapportering och de åtgärder som kommer därav. Därutöver utreds de anmärkningar enligt Lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården som riktas till KST.

2.2.2. Tidigt stöd för barn och familj

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Tidigt stöd för barn och familj består av resultatenheterna förvaltning och öppna stödåtgärder enligt gällande lagstiftning för barn och familjer. Områdeschefen är huvudansvarig för verksamhetsområdet.

Målsättningen inom det tidiga stödet för barn och familj är upprätthålla familjens funktionsförmåga och främja stabila relationer och trygghet för barn och unga, genom att i ett tidigt skede bedöma behov av stöd och service samt arbeta med förebyggande tjänster. Kännetecknande för det förebyggande arbetet och tidiga stödet är att ha så kallad lågtröskelverksamhet, där det ska vara lätt för individer att ta kontakt. De som tar kontakt behöver inte alltid få särskild service beviljad, utan kan klara sig med rådgivning och handledning. Barnskyddsanmälningar och kontakt för bedömning av servicebehov för barnfamiljer mottas och utreds av tidigt stöd för barn och familj. Ett nära samarbete med avdelningen för barnskydd är nödvändigt för att ge rätt stöd vid rätt tidpunkt och använda resurserna med viss flexibilitet.

En mottagningsgrupp, där samtliga verksamhetsområden deltar, finns för ärenden som kräver samarbete över verksamhetsområdena. En socialhandledare på tidigt stöd för barn och familj har ansvar för rekrytering och att i övrigt administrera stödpersoner och stödfamiljer för både tidigt stöd för barn och familj och barnskyddet. Familjehandledarna har även uppdrag från barnskyddet om det finns utrymme därtill. Under 2024 bildades ett systemiskt team bestående av personal från tidigt stöd för barn och familj samt barnskyddet. Socialarbetaren med specialkunskap står för den terapeutiska kunskapen i teamet och har i övrigt en central roll både för barnskyddet och tidigt stöd.

Förutom rådgivning och handledning ingår i det tidiga stödet socialt arbete, socialhandledning, familjearbete, hemservice (köptjänster), rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor, stödpersoner och -familjer, referensgruppsverksamhet och barnatillsyn/familjerätt. Från år 2023 har familjer via KST tillgång till det digitala verktyget SES - samarbete efter skilsmässan som finns tillgängligt 24/7. Rådgivningen förverkligas delvis genom avtal med Folkhälsan på Åland r.f:s familjerådgivning, men även genom den rådgivning och handledning som ges direkt av förbundet. För barnfamiljer utförs även en stor del av rådgivningen i anslutning till mödravården, barnrådgivningen, skol- och studerandehälsan samt preventivmedelsrådgivningen, verksamheter som alla är delar av Ålands hälso- och sjukvårdsverksamhet. Detta innebär att av det förebyggande arbetet sker inom annan myndighet och samarbetet mellan KST och landskapsnivån blir särskilt viktigt.

För barn som lever i en familj med svår ekonomisk situation finns ett anslag för att kunna stöda dem i fritidsaktiviteter. En förutsättning är att familjen i övrigt har andra stödinsatser och inte kan erhålla utkomststöd för utgifterna. En ekonomisk utredning behöver ligga som grund för att bli beviljad detta stöd.

All service som beviljas baserar sig på en bedömning av klienters behov och beslut fattas med stöd av gällande lagstiftning.

Familjerätten omfattar de uppgifter som föreskrivits barnatillsyningsmannen så som samarbetssamtal, utredande av föräldraskap, utredande av samt fastställande av underhåll, vårdnad och umgänge. Familjerätten omfattar även betalningsförbindelse till adoptionsrådgivning samt att bistå utredare med handlingar. Ordnande av de sakkunnigtjänster som hör till medling i domstol i ett ärende som gäller vårdnad om barn och umgängesrätt. I familjerätten ingår även medling enligt äktenskapslagen.

Adoptionsrådgivningen förverkligas genom avtal med Rädda barnen i Finland r.f.

Fältarbetet är en del av de öppna insatserna, men är till sin karaktär mer uppsökande än de andra serviceformerna. Fältarna rör sig i huvudsak i miljöer där ungdomar vistas. Genom fältarbetet kan ungdomar i åldern 13–17 år få stöd och hjälp i ett tidigt skede utan att ha en klientrelation. Vid längre kontakter uppstår en klientrelation.

Den primära målsättningen är att stödformerna inom Tidigt stöd för barn och familj ges stöd med låg tröskel och att de är lättillgängliga.

Ekonomiskt utfall

Tidigt stöd för barn och familj	Budget	Förändr i budget	Budget inkl. ändr	Utfall	Av- vi- kel- se	Utfall
Belopp i 1 000 euro	2024	2024	2024	2024		2023
Verksamhetsintäkter						
Ersättningar från kommuner	0	0	0	0	0	0
Övriga försäljningsintäkter	0	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter	6	0	6	2	-4	5
Understöd och bidrag	19	0	19	15	-4	4
Övriga verksamhetsintäkter	0	0	0	2	2	0
Verksamhetsintäkter totalt	25	0	25	18	-6	9
Verksamhetskostnader						
Löner och arvoden	-1 176	50	-1 126	-1 086	39	-993
Lönebikostnader	-234	0	-234	-216	18	-206
Köp av tjänster	-652	130	-522	-484	38	-519
Material, förnödenheter och varor	-19	0	-19	-8	11	-5
Understöd	-20	0	-20	0	20	0
Hyreskostnader	-13	0	-13	-1	12	-1
Övriga verksamhetskostnader	0	0	0	0	0	-1
Verksamhetskostnader totalt	-2 114	180	-1 934	-1 795	139	-1 726
Verksamhetsbidrag	-2 089	180	-1 909	-1 777	133	-1 717
Interna hyresintäkter	0	0	0	0	0	0
Interna hyreskostnader	-152	0	-152	-162	-10	-154
Netto	-2 241	180	-2 061	-1 939	122	-1 871

Under året har ett flertal tjänster fortsatt varit obesatta. Ordinarie barnatillsyningsman anställdes i slutet av året men tillträdde först i början av januari 2025, efter att ha varit obesatt sedan september 2022. Tjänsterna har tillsammans med ordinarie personal skötts med tillfälliga arrangemang. Familjerätten fick utökade resurser för år 2025, vilket möjliggjorde att fortsätta en längre deltidsanställning som verkat under 2024.

På grund av familjeledigheter och tjänstledigheter har flera andra vikariat så som socialarbetare, socialhandledare, familjehandledare och fältare varit obesatta under kortare tider under året.

Köp av tjänster och avgiftsintäkter avseende hemservice har varit avsevärt lägre än vad som ursprungligen budgeterats.

Övervakade och stöttade umgängen har till stor del kunnat ske med egen personal men även köptjänster har behövts. Tallbackens personal har även skött umgängen.

Personal har deltagit i utbildning i systemiskt verksamhetssätt, en grupp har gått klart och en har påbörjat utbildningen i slutet av året som fortsätter 2025. En annan större utbildningssatsning har varit Vägledande samspel/ICDP (International Child Development Programme). Programmet är ett hälsofrämjande relations- och empatibaserat program som syftar till att öka förmågan att förstå och respektera varandra genom att utveckla och stärka lyhördhet och empati. Målsättningen är att stärka och upprätthålla kvaliteten på samspel mellan omsorgsgivare och omsorgstagare, men programmet inbegriper allt mänskligt samspel. Fem personer (åtta inom KST, totalt nio) har genomgått steg två av utbildningen i januari 2025 och får därmed hålla referensgrupper. Åtta personer deltog i även barnrättsdagarna i Helsingfors.

Stöd för fritidsaktiviteter har inte utbetalats. Det har visat sig kräva rätt omfattande administration för att få enhetlig hantering. Dessa utgifter skall även beaktas inom utkomststödet. Anslaget har strukits inför år 2025.

Förbundsstyrelsen har omdisponerat 180 000 euro av verksamhetsområdets ursprungliga budgetanslag till köp av tjänster inom verksamhetsområdet funktionsservice.

Nyckeltal

Tidigt stöd för barn och familj	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Urspr. budget 2024
Socialt arbete				
Antal socialarbetare per 31.12	6	7	7	7
Antal socialarbetare, årsverken	6,67	6,05	6,43	7,00
Antal socialhandledare per 31.12	2	2	2	2
Antal socialhandledare, årsverken	2,30	2,55	2,57	2,00
Antal klienter 31.12 (ej moderskapsunderstöd)	490	393	162	
Antal klienter 1.1–31.12 (ej moderskapsunderstöd)	1 784	1 394	1 165	
Antal barnskyddsanmälningar*	753	789	922	800
Antal barn som barnskyddsanmälningar gäller*	425	454	551	450
Antal barnskyddsutredningar efter inkommen barnskyddsanmälan*	144	56	115	80
Antal startade bedömning av servicebehov efter inkommen barnskyddsanmälan*	57	68	96	80
Antal inkomna kontakter till socialvården för bedömning av servicebehovet till verksamhetsområdet tidigt stöd för barn och familj		83	103	
Antal startade bedömningar av servicebehovet efter inkommen kontakt		46	53	
Antal barnskyddsutredningar totalt*		82	115	
Antal bedömningar totalt		114	141	
Antal klienter beviljade social handledning **		6	16	
Antal klienter beviljade träff med socialarbetare/socialarbetare med spec.kunskap		5	8	

* De flesta barnskyddsutredningar har gjorts på verksamhetsområdet för barnskydd men även för tidigt stöd för barn och familj, klarmarkerad under tidsperioden.

** Inkluderar fältarkontakt 2024

Familjerätt				
Andelen erkännande av faderskap/föräldraskap*	167	67	12	20
Antal fastställda avtal om underhållsbidrag	66	75	86	80
Avtal om vårdnad av barn och umgängesrätt och boende	40	48	38	40
Antal vårdnadsutredningar	7	4	12	5
Antal klienter 1.1-31.12	1 100	771	694	
Antal klienter per 31.12	333	249	319	

Minskning av antal vårdnadsavtal beror på lagändring.

* Ändring i lagstiftningen från 1.1.2023 medför att färre erkännanden gällande föräldraskap görs hos barnatillsyn.

Tidigt stöd för barn och familj	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Urspr. budget 2024
Familjerådgivning				
Antal besök familjerådgivning	1 952	1 947	2 030	2 000
Pris per timme	149	157	162	164
<i>* Ingår även remisser från barnskyddet 2024</i>				
Familjearbete				
Klienter beviljade familjearbete, antal beslut (per beslutperiod)	74	89	99	80
Antal klienter beviljade familjearbete	93	59	81	80
Fältarverksamhet				
Antal träffar, flickor		327	222	
Antal träffar pojkar		33	62	
Lektioner i skolorna (högstadiet och gymnasiet)		70	68	
Föräldramöten		9	6	
Gruppverksamhet, antal gånger		19	19	
Fältningar, antal timmar (exklusive skolor och ungdomsgårdar)*				
Norra Åland		31	30	
Södra Åland		32	45	
Mariehamn		60	123	
Skärgård		5	2	
<i>* Fältning sker där ungdomar vistas, därav är antal timmar högre för Mariehamn i förhållande till antalet ungdomar enligt boendeort</i>				
Stödpersoner och -familjer				
Klienter beviljade stödpersoner, antal beslut	34	46	53	35
Antal klienter beviljade stödpersoner	34	29	35	35
Klienter beviljade stödfamiljer, antal beslut	35	46	35	35
Antal klienter beviljade stödfamiljer	35	31	22	35
Hemservice				
Antal klienter beviljade hemservice	23	19	25	30
Antal beslut hemservice			47	
Övervakat umgänge				
Antal övervakade/stöttade umgängen/antal klienter	10	13	15	10
Antal övervakade byten			3	

Tidigt stöd för barn och familj	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Urspr. budget 2024
Adoptionsrådgivning				
Antal adoptionsbidrag	2	0	1	
Social rehabilitering				
Antal klienter beviljade social rehabilitering/träff med metodhandledare		3	2	
Administration				
Antal moderskapsunderstöd, lådor	167	173	132	190
Antal moderskapsunderstöd, pengar	64	81	81	50

Under året har flödet av inkomna barnskyddsanmälningar och kontakt till socialvården för bedömning varit det största antalet under hela KST:s tid, sammanlagt 153 fler än år 2023. Alla behandlingstider och utredningstider har inte kunnat hållas men bedöms ändå ha varit på en hög nivå. Barnskyddsutredningar har till största delen utförts på verksamhetsområdet för barnskydd och bedömningar av servicebehov på tidigt stöd för barn och familj.

Målsättningar och måluppfyllelse

Fortsätta med referensgruppsverksamhet i egen regi och i samarbete med andra

Under året har fem Ninni-grupper hållits av familjehandledare och fältare i samarbete med Rädda barnen rf., Mariehamns stads personal och personal från Folkhälsan. Ninni-grupperna har administrerats av Rädda Barnen. Ninni-grupperna är för barn och ungdomar som har erfarenhet av att någon förälder eller annan nära vuxen mår psykiskt dåligt, dricker för mycket alkohol eller tar droger. I Ninni-grupperna får barnet/ungdomen träffa andra barn/ungdomar som har liknande erfarenheter och prata om erfarenheter tillsammans med trygga vuxna som leder gruppen.

Under personalens utbildningstid i Vägledande samspel/ICDP (International Child Development Programme) har fyra referensgrupper hållits av socialarbetare, socialarbetare med specialkunskap, socialhandledare, familjehandledare samt ledande socialarbetare från tidigt stöd för barn och familj samt barnskyddet/Tallbacken. Personal från verksamhetsområdet har gått utbildning i ICDP steg 1.

Fältarna har haft en killgrupp. En killgrupp är en organiserad samtals- och aktivitetsgrupp för unga killar, där syftet är att skapa en trygg miljö för att diskutera viktiga ämnen och stärka deltagarna genom gemenskap och aktiviteter.

Utreda förutsättningarna för och eventuellt påbörja rådgivningstelefon samt kontaktformulär för familjehandledarna som en del av lågtröskelverksamheten på avdelningen

Rådgivningstelefon samt möjligheten till kontaktformulär har utretts, men inte bedömts som möjlig att genomföra.

Att teckna avtal om ett barn-SES (samarbete efter skilsmässan) digitalt verktyg anpassat för barn

Avtal har ingåtts om SES NXT som riktar sig direkt till barn och unga. Från tidigare finns avtal om SES ONE riktat till föräldrar. Åland ligger i topp i avseende antal användare på plattformen. En projektgrupp har arbetat med implementeringen av SES på Åland. I projektgruppen har det ingått personal från tidigt stöd för barn och familj samt samarbetspartners från övriga verksamheter (barnomsorg, skola, ÅHS, familjerådgivning).

Förutsättningarna för ett Familjecenter-Åland färdigställs i samarbete med ÅHS och beslut fattas. KST och ÅHS sammanställer en slutrapport om förutsättningarna för ett familjecenter inom 2023.

En slutrapport har givits till förbundsstyrelsen med förslag och sänts till styrgruppen för samverkan. En informell arbetsgrupp med fokus på fortsatt samarbete mellan tidigt stöd för barn och familj samt ÅHS rådgivningar tillsattes av berörda tjänstemän.

Medel reserveras för lokal för övervakat umgänge

Lokal för övervakat umgänge har verkställts genom hyreskontrakt. Lokalen är tillgänglig för hela KST och används även för klientbesök eller personalutbildning/möten. Lokalen upplevs som positiv av både klienter och personal.

Fältarna fokuserar på att upprätthålla bra samarbeten samt fortsätta prioritera synlighet och relationsskapande bland ungdomar. Mål att starta en Ninni-grupp (referensgruppsverksamhet för barn och unga) samt en kill- eller tjejgrupp under året, eventuellt i samarbete med någon annan verksamhet.

Samarbeten har upprätthållits och även utökats i form av att fler aktiviteter och resor arrangerats tillsammans med samarbetspartners istället för enskilt inom fältarbetet. Fältarna har prioriterat synlighet genom att ge preferens åt fältningar i skolor och på fritiden där ungdomsgårdar runt om på Åland har varit välbesökta under året. En Ninni-grupp har startats i samarbete med Folkhälsan på Åland samt en killgrupp i egen regi. Killgruppen avslutades dock efter nio regelbundna träffar på grund av bristande intresse hos deltagarna.

2.2.3. Barnskydd

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Barnskydd består av resultatenheterna förvaltning, tjänster inom barnskydd, placering av barn utom hemmet samt Tallbacken. Områdeschefen är huvudansvarig för verksamhetsområdet.

Målsättningen inom barnskyddet är att trygga barnets rätt till en trygg uppväxtmiljö, en harmonisk och mångsidig utveckling samt trygga rätten till särskilt skydd.

Den rådgivning och handledning som ges och den service som beviljas inom bland annat tidigt stöd är en del av det förebyggande barnskyddet. En klientrelation inom barnskyddet inleds först när det konstateras att det finns ett behov av brådskande barnskyddsåtgärder eller om familjen beviljas stödåtgärder inom barnskyddets öppenvård.

Placering av barn utanför hemmet (institutions- och familjevård) ordnas då brister i omsorgen om barnet eller andra uppväxtförhållanden hotar att allvarligt äventyra barnets hälsa eller utveckling, eller barnet själv allvarligt äventyrar sin hälsa eller utveckling. Merparten av de placeringar som inte är inom familjevården sker på Tallbacken. KST ingår också avtal med samarbetspartners rörande barnskyddets institutionsvård. Vid behov köper KST familjerehabiliteringstjänster utanför Åland. KST rekryterar, utbildar och organiserar familjevården själva.

Tallbacken är en del av verksamhetsområdet barnskydd. Tallbacken är både ett barn- och ungdomshem och ett familjeboende och skyddshem. Här erbjuds boende för barn och unga som av olika anledningar inte kan bo hemma, för vårdnadshavare som behöver hjälp i föräldrarollen och för dem som är utsatta för hot eller misshandel. KST svarar för ordnandet av produktionen av skyddshemstjänster med stöd av landskapslag (ÅFS 2024:1) och kostnaden ersätts av landskapet.

Områdeschefen för barnskyddet är ansvarig för socialjouren som bemannas av KST:s socialarbetare, vilka är i beredskap utanför ordinarie arbetstid med en inställelsetid på 45 minuter. Socialjouren är ansvarig för att säkerställa akut och brådskande socialservice utanför kontorstid för individer i alla åldrar och för samtliga som vistas på Åland. Socialjourens huvuduppgift är att omgående bedöma och tillgodose klienters behov av trygghet, omsorg och eventuella vidare stödinsatser.

Ekonomiskt utfall

	Budget	Förändr	Budget	Utfall	Av-	Utfall
Barnskydd		i	inkl.		vi-	
Belopp i 1 000 euro	2024	budget	ändr	2024	kel-	2023
		2024	2024		se	
Verksamhetsintäkter						
Ersättningar från kommuner	0	0	0	0	0	0
Övriga försäljningsintäkter	0	0	0	7	7	2
Avgiftsintäkter	120	0	120	126	6	134
Understöd och bidrag	289	0	289	305	16	294
Övriga verksamhetsintäkter	0	0	0	67	67	26
Verksamhetsintäkter totalt	409	0	409	505	96	457
Verksamhetskostnader						
Löner och arvoden	-1 993	0	-1 993	-1 964	29	-1 788
Lönebikostnader	-321	0	-321	-308	13	-300
Köp av tjänster	-1 144	300	-844	-808	36	-852
Material, förnödenheter och varor	-20	0	-20	-17	3	-17
Understöd	-53	0	-53	-59	-6	-54
Hyreskostnader	-4	0	-4	-1	3	-2
Övriga verksamhetskostnader	0	0	0	0	0	0
Verksamhetskostnader totalt	-3 534	300	-3 234	-3 158	76	-3 013
Verksamhetsbidrag	-3 126	300	-2 826	-2 653	172	-2 557
Interna hyresintäkter	0	0	0	0	0	0
Interna hyreskostnader	-168	0	-168	-167	1	-162
Netto	-3 294	300	-2 994	-2 821	174	-2 719

Intäkter som budgeteras under barnskydd är den avgift som kan uppbäras av barns föräldrar som en ersättning för familje- och institutionsvård, med stöd av Landskapslag (2022:19) om klientavgifter inom socialvården § 12. Intäkter från understöd och bidrag består i huvudsak av ersättning för upprätthållande av skyddshem som bekostas av landskapet. Övriga verksamhetsintäkter består främst av ersättningar från ÅHS avseende vårddygnskostnader utanför Åland.

Förbundsstyrelsen har omdisponerat 300 000 euro av barnskyddets ursprungliga anslag för köp av tjänster till köp av tjänster inom verksamhetsområdet funktionsservice. Barnskyddets köp av tjänster blev väsentligt lägre än det ursprungligen budgeterade tack vare ett lägre antal vårddygn inom både institutions- och eftervård.

Nyckeltal

	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Urspr. Budget 2024
Barnskydd				

Socialt arbete

Antal socialarbetare per 31.12*	7	8	10	7
Antal socialarbetare, årsverken	6,26	7,21	8,06	7,00
Antal klienter per 31.12	114	114	124	120
Antal aktiva ärenden 1.1-31.12	203	241	306	
Beslut om brådsökande placering, antal barn	15	16	4	
Beslut om placering i öppenvård, antal barn	14	15	18	

* Per den 2 juli 2024 inrättade styrelsen en ytterligare tjänst som socialarbetare inom barnskyddet för att uppfylla lagstadgade krav om antalet barn per socialarbetare, varför barnskyddet hade 8 inrättade tjänster som socialarbetare (inkluderande ledande socialarbetare och mottagnings-socialarbetare) per 31.12.2024 jämfört med budgeterade 7. Antalet socialarbetare per 31.12.2024 var 10, då två familjeledighetsvikarier var på plats och de ordinarie anställda påbörjade sin ledighet under januari 2025.

Se ytterligare nyckeltal under verksamhetsområdet tidigt stöd för barn och familj

Familjevård

Antal vårddygn i familjevård	9 971	11 296	12 248	12 045
Antal vårddygn i eftervård	427	859	445	548
Antal vårddygn totalt	10 398	12 155	12 693	12 593
Antal omhändertagna barn i familjevård på Åland per 31.12	26*	31	33	31
Antal omhändertagna barn i familjevård på fastlandet och i Sverige per 31.12	1	2	1	3
Antal familjer, familjevård		25	25	
Antal avlastningsfamiljer per 31.12	10	7	10	8
Nettokostnad per vårddygn, euro	86,60	67,52	78,21	76,41

* samt ytterligare 4 barn som är placerade i förälders vård då återgång till hemmet förbereds

Institutionsvård

Antal vårddygn	3 293	2 899	1 208	2 098
Antal klienter per 31.12	4	5	1	5
Nettokostnad per vårddygn, euro	207,66	177,07	354,39	319,35

Eftervård

Antal vårddygn i familjevård via företag	942	756	328	615
Antal klienter placerade i eftervård per 31.12	3	4	4	
Nettokostnad per vårddygn, euro	290,31	225,28	428,22	462,11

Barnskydd	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Urspr. budget 2024
Tallbacken				
Antal socialhandledare per 31.12	7	7	8	8
Antal socialhandledare, årsverken	6,93	6,77	6,79	6,40
Antal vårddyggn familjeboende, barn	805	1 489	1 260	1 200
Antal vårddyggn, eftervård	0	83	49	
Antal vårddyggn, medföljande förälder	338	284	311	170
Antal vårddyggn skyddsboende, vuxen	278	83	439	180
Antal vårddyggn skyddsboende, medföljande barn	301	41	403	80
Antal vårddyggn totalt	1 722	1 980	2 462	1 630
Antal familjer, skyddsboende	9	16	2	
Nettokostnad per vårddyggn exkl. skyddshem	209,62	187,28	233,17	299,49
Öppenvård				
Familjearbete och intensifierat familjearbete*	16	21	23	20
- varav familjearbete via Tallbacken	13	20	17	20
Familjerehabilitering, vårddyggn	0	42	0	60
Övervakade umgängen (barnskydd), antal barn	16	9	7	9
Stödpersoner, -familjer	12	14	23	12
<i>*allt familjearbete beviljat via barnskyddet</i>				

Målsättningar och måluppfyllelse

Vidareutveckla barnskyddets serviceformer med målsättningen att minska behovet av placeringar utanför Åland och att på lång sikt minska antalet placeringar i vård utom hemmet

Antalet placeringsdygn utanför Åland har fortsatt att minska, främst till följd av effektivare insatser som möjliggjort kortare vårdtider eller helt undanröjt behovet av placering. Detta beror på ett aktivt socialt arbete och en delvis utökad service inom öppenvården. Vidare har Tallbacken haft en hög nyttjandegrad. Minskningen av institutionsplaceringar utanför Åland kan i stor utsträckning tillskrivas den kontinuerliga kompetensutvecklingen inom personalgruppen samt verksamhetens utveckling, vilket har gjort det möjligt att ta emot fler barn och erbjuda mer behovsanpassat stöd. Dock har placeringar utom Åland ibland inte varit möjliga på grund av platsbrist. Utvecklingen av familjevården är också en central del i arbetet med att minska institutionsplaceringar eller senarelägga behovet av sådana.

Utbilda familjevårdare i enlighet med PRIDE-modellen och utbilda familjevårdare i traumamedveten omsorg

Under året har fem familjevårdare deltagit i fortbildning i traumamedveten omsorg. Utbildningen har erbjudits till samtliga familjevårdare. Åtta familjevårdare har deltagit i utbildningen vid ett tidigare tillfälle. Under året har 17 familjevårdare (nio familjer) utexaminerats från förberedande utbildning för familjehem.

Implementera arbetsprocesser för en mottagningsocialarbetare för att behandla inkomna barnskyddsanmälningar och stödbehovsbedömningar (tidigt stöd för barn och familj) med målsättningen att familjer ska erhålla en snabb första bedömning och en snabb besöks tid

Arbetsprocesserna för mottagningsocialarbetaren är implementerade och har fallit väl ut. Mottagningsocialarbetaren har arbetat sedan augusti och har under året behandlat 240 barnskyddsanmälningar rörande 211 barn. Av dessa var 238 behandlade inom lagens behandlingstid (max sju vardagar) och endast två försenade med en dag. Utöver dessa har också inledande behandling av kontakt med socialvården för bedömning av stödbehovet gjorts av mottagningsocialarbetaren. Mottagningsocialarbetaren har en nyckelroll i klientflöden och har minskat övriga socialarbeters arbetsbelastning.

Utöka socialhandledare på Tallbacken med 80 %, vilket i praktiken innebär endast en budgetökning på 20 %. Tallbackens personal arbetar också i klienternas hem med familjearbete och genom att stöda eller övervaka olika umgängen

Personalutökningen har medfört ett utökat antal timmar familjearbete. Till följd av mer intensiva och långvariga stödkontakter har antalet klienter (familjer) som erhållit familjearbete inte ökat.

Personalutökningen har medfört att man, trots att beläggningen på Tallbacken varit hög, ändå har kunnat utföra familjearbete i klienternas hem.

Personalutökningen har också möjliggjort att personer som varit på skyddshemmet nu erbjuds fyra besök i hemmet efter att de flyttat ut. Detta har utnyttjats och verkar vara omtyckt.

Ytterligare utveckla arbetsprocesserna på Tallbackens skyddshem

En fortbildningsplan för skyddshemmet har tagits fram under året.

Skyddshemmet arbetsprocesser har utvecklats i förhållande till MARAK-samarbetet. MARAK-metoden är en modell för att bedöma risk för upprepad utsatthet och planera skyddsåtgärder, vilken bygger på informationsutbyte och samarbete mellan myndigheter. Målsättningen är att få slut på våld i nära relationer och dess hot och att den drabbade får hjälp av professionella och myndigheter så enkelt och snabbt som möjligt. Klientinformation har tagits fram, där arbetsprocesserna framgår.

Tryckt informationsmaterial om skyddshemmet har uppdaterats.

Fortsätta utbilda barnskyddets personal i ICDP, vägledande samspel, och starta referensgruppsverksamhet

I barnskyddets och Tallbackens personalgrupper finns personal som har ICDP (International Child Development Programme) -utbildning på steg 1 och steg 2.

Under året har en referensgrupp för familjevårdare hållits av socialarbetaren med ansvar för vård utom hemmet i samarbete med socialarbetare från tidigt stöd för barn och familj. Tre familjehem deltog i referensgruppen.

Under året har en referensgrupp för mödrar med barn under två år hållits av socialhandledare och föreståndare på Tallbacken. Gruppen hade tre deltagare.

2.2.4. Vuxensocialarbete

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Vuxensocialarbete består av resultatenheterna förvaltning, socialt arbete, integrationsarbete samt alkohol- och drogarbete. Områdeschefen är huvudansvarig för verksamhetsområdet.

Vuxensocialarbetet riktar sig till personer som fyllt 18 år. Målsättningen inom vuxensocialarbetet är att stöda individens sociala välbefinnande, funktionsförmåga och kapacitet att klara sig själv i det dagliga livet och möjlighet att fungera som fullvärdig medlem i det åländska samhället. Socialt arbete som riktar sig till vuxna innefattar rådgivning och handledning, social rehabilitering, utkomststöd, stöd i boendefrågor, stöd vid akuta krissituationer, missbrukarvård samt ordnande av socialservice för stödbehov på grund av närståande- och familjevåld samt stöd till offer för människohandel. I det sociala arbetet ingår också förebyggande av psykisk ohälsa genom rådgivning och handledning.

Från och med den 1 januari 2024 upphör barnskyddets skyldighet att ordna eftervård senast när den unga personen fyller 23 år. Vuxensocialarbetet handhar eftervården för personer mellan 18 och 22 år, medan barnskyddet fortsättningsvis ansvarar för de klienter som är placerade i eftervård.

All service som beviljas ska basera sig på en bedömning av klienters behov och beslut fattas med stöd av gällande lagstiftning. En mottagningsgrupp, där samtliga avdelningar deltar, finns för ärenden som kräver samarbete över avdelningarna. Målsättningen är att fortsätta utveckla samarbetet över avdelningarna, för ett mer klientcentrerat arbete där en effektivare servicehelhet kan byggas upp kring klienten. Särskilt viktigt är samarbetet mellan vuxensocialarbetet och funktionservice för personer med psykisk funktionsnedsättning eller sjukdom.

Socialvårdslagen förtydligar socialvårdens uppgift att stöda personer som utsätts för närståande- och familjevåld eller annat våld och illabehandling. Våld i nära relationer är ett internationellt, nationellt och åländskt problem. En utmaning är att upptäcka förekomsten av våld i nära relationer, vilket kräver att kunskap och arbetsmetoder finns inom klientarbetet. KST har under 2024 fortsättningsvis erbjudit stödsamtal för våldsutsatta genom avtal med Folkhälsan.

Vuxensocialarbetet handlägger det grundläggande, förebyggande och kompletterande utkomststödet som är ett viktigt verktyg i socialarbetet. Organisatoriskt handlägger vuxensocialarbetet utkomststöd också för barnfamiljer.

Den åländska utkomststödslagstiftningen förändrades under 2024 genom landskapslag (2024:62) om ändring av landskapslagen om tillämpning på Åland av lagen om utkomststöd. Ändringarna trädde i kraft den 1 oktober 2024. På Åland tillämpas lagen om utkomststöd (FFS 1412/1997) med de avvikelser som anges i landskapslagen (1998:66) om tillämpning på Åland av lagen om utkomststöd. Ändringar av lagen om utkomststöd blir gällande på Åland från deras ikraftträdande i riket, om inte annat följer av landskapslagen.

Integration är enligt definitionen i landskapslagen (ÅFS 2012:74) om främjande av integration invandrarens och samhällets interaktiva utveckling med målet att ge invandraren de kunskaper och färdigheter som behövs i samhället och arbetslivet samtidigt som invandrarens möjligheter att upprätthålla sitt eget språk och sin egen kultur stöds. Integration är ett delat ansvar mellan landskapsregeringen, kommunerna och KST. KST har uppgjort ett gränsdragningsdokument för att tydliggöra KST:s uppgifter och roll gällande integration.

För personer som är kvotflyktingar, asylsökande som beviljats uppehållstillstånd och personer som får tillfälligt skydd och har en hemkommun i Finland utbetalas automatiskt en kalkylerad ersättning av

staten till bosättningskommunen. Den årliga ersättningen var under år 2024 2 300 euro/person och 6 845 euro för barn yngre än sju år. För att ersättningen ska betalas ut, krävs att kommunen har avtal med Närings-, trafik och miljöcentral (NTM-central) och ett aktuellt integrationsprogram. Därtill kan ersättning för särskilda kostnader sökas ut. De kalkylerade ersättningarna fördelas mellan kommun och KST enligt KST:s framtagna gränsdragningsdokument.

Syftet med alkohol- och drogarbete är att minska och avlägsna alkohol- och drogrelaterade faktorer som äventyrar välfärd och säkerhet samt stödja alkohol- och drogfrihet. Alkohol- och drogarbetet sker huvudsakligen i anslutning till Beroendemottagningen som hör till vuxensocialarbetets verksamhetsområde.

Beroendemottagningen är en öppenvårdsmottagning som erbjuder stöd och behandling till personer med missbruk eller beroende av alkohol, narkotika, läkemedel, samt spel om pengar. Beroendemottagningens service riktar sig även till anhöriga. Klienter kan kontakta Beroendemottagningen direkt. Socialarbetet för missbrukarvården utförs av vuxensocialarbetets socialhandledare och socialarbetare och beslut om plats vid behandlingshem fattas av socialarbetare inom verksamhetsområdet.

Ekonomiskt utfall

	Budget	Förändr	Budget	Utfall	Av-	Utfall
Vuxensocialarbete		i	inkl.		vi-	
Belopp i 1 000 euro	2024	budget	ändr	2024	kel-	2023
		2024	2024		se	
Verksamhetsintäkter						
Ersättningar från kommuner	0	0	0	0	0	0
Övriga försäljningsintäkter	7	0	7	7	0	45
Avgiftsintäkter	102	0	102	121	20	74
Understöd och bidrag	219	-21	198	86	-112	11
Övriga verksamhetsintäkter	8	0	8	0	-8	23
Verksamhetsintäkter totalt	335	-21	314	214	-100	153
Verksamhetskostnader						
Löner och arvoden	-814	40	-774	-761	14	-663
Lönebikostnader	-165	0	-165	-150	14	-140
Köp av tjänster	-508	100	-408	-359	48	-551
Material, förnödenheter och varor	-45	0	-45	-14	31	-3
Understöd	-1 190	-173	-1 363	-1 310	53	-1 066
Hyreskostnader	0	0	0	-1	-1	-1
Övriga verksamhetskostnader	0	0	0	-3	-3	0
Verksamhetskostnader totalt	-2 722	-33	-2 755	-2 598	157	-2 423
Verksamhetsbidrag	-2 386	-54	-2 440	-2 383	57	-2 270
Interna hyresintäkter	0	0	0	0	0	0
Interna hyreskostnader	-138	0	-138	-117	21	-88
Netto	-2 525	-54	-2 579	-2 501	78	-2 358

Vuxensocialarbetets intäkter består bland annat av klientavgifter samt återkrav av utkomststöd som tillfälligt beviljats i väntan på beslut om en annan prioriterad förmån, i enlighet med 20–23 § utkomststödslagen.

Intäkter från understöd och bidrag består främst av medel från Landskapsregeringen för ESF+ projektet Framsteget, som finansieras av Europeiska socialfonden. Projektet startades upp under året och har därför inte förbrukat årets budgeterade medel till fullo. Ursprungligt budgeterade ESF-medel är 200 000 och utfallet ligger på 77 000 euro. I tilläggsbudgeten minskades intäktsanslaget med 21 000 euro.

Antalet klienter har ökat något både inom vuxensocialarbetet och Beroendemottagningen. Samtidigt har antalet inkomna kontakter ökat betydligt, vilket medför ett ökat tryck och en högre arbetsbelastning för personalen.

Försäljningsintäkterna består av KST:s andel av medlemskommunernas kalkylerade statliga ersättningar från Migrationsverket, beräknade faktiska flyktingrelaterade kostnader för 2024 och kostnadsersättningar från Ålands förläggning.

Förbundsstyrelsen har omdisponerat 40 000 euro av vuxensocialarbetets ursprungliga anslag för löner och arvoden samt 100 000 euro av köp av tjänster till köp av tjänster inom verksamhetsområdet funktionsservice. Projekt Framsteget startades upp under året och därför har projektets löneanslag inte utnyttjats fullt ut. Vuxensocialarbetets köp av tjänster blev lägre än ursprungligt budgeterat främst till följd av att anslagen för missbrukarvård och stödboende underskreds.

Behovet av institutionsvård för missbrukare har inte varit lika stort som föregående år. Antalet placeringar är samma som under 2023, men har inte varit lika långvariga. Intäkterna från ÅHS är lägre än budgeterat, till följd av att det inte varit aktuellt med gemensamma placeringar och fördelning av kostnaderna.

Kostnaderna för hemservice har ökat till följd av ett ökat servicebehov. Utfallet för stödboende är lägre än budgeterat på grund av att det inte varit möjligt att verkställa det planerade stödboendet i form av s.k. träningslägenheter. Behovet av stödsamtal för våldsutsatta har varit större än förväntat under året, och går något över budget.

Baserat på helårsprognosen för 2024 beviljade förbundsstämman tilläggsmedel om 173 000 euro till utkomststödet. Budgetanslaget fördelades mellan det grundläggande utkomststödet och flyktingars utkomststöd. Utfallet hamnade något under den slutliga budgeten. Antalet hushåll och personer i behov av utkomststöd har minskat jämfört med tidigare år, men trots detta har kostnaderna för det grundläggande utkomststödet ökat med cirka 221 000 euro jämfört med 2023. De ökade kostnaderna kan delvis förklaras av landskapsregeringens indexjustering av utkomststödet grunddel (+7,9 %) samt av nedskärningar i primära sociala förmåner, såsom arbetslöshetsersättning, bostadsbidrag och arbetsmarknadsstöd. Avskaffandet av barnförhöjningar och sänkningen av bostadsbidraget har ökat behovet av utkomststöd. Därtill har medelhyran på Åland ökat med tio procent sedan april 2022, vilket påverkar utkomststödet kostnader för boendeutgifter för hushåll som ännu inte har uppnått de maximala boendekostnader som kan beaktas enligt KST:s servicenivå.

Vissa kostnader för utförande av service som gäller verksamhetsområdet, bland annat skyddshemsboende, sysselsättning och boendestöd för vuxensocialarbetets klienter, ingår i bokslutet för verksamhetsområdena barnskydd samt funktionsservice.

Nyckeltal

	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Urspr. budget 2024
Vuxensocialarbete				
Socialt arbete				
Antal socialarbetare per 31.12	4	4	4	4
Antal socialarbetare, årsverken	3,84	3,33	4,57	4,00
Antal socialhandledare per 31.12	2	2	2	2
Antal socialhandledare, årsverken	2,00	1,88	1,71	2,00
Antal klienter per 31.12	397	426	464	426
Antal klienter 1.1-31.12	736	735	744	735
Kontakt med socialvården för bedömning av servicebehovet				
Service för personer i arbetsför ålder	50	78	120	50
Särskild service inom arbetet med missbruk	0	0	2	0
Äldreservice	11	10	12	9
Utkomststöd				
Utkomststöd, antal hushåll	386	388	372	412
Utkomststöd, antal personer	639	622	609	694
Antal ansökningar som anlänt under perioden	1 853	2 324	2 528	2 078
Antal ansökningar, begäran om utredning sänd	376	553	556	467
Antal beslut som gjorts	1 853	2 324	2 528	2 078
Behandlingstid i medeltal, vardagar per ansökan	4	3	3	3
Institutionsvård för missbrukare				
Antal placeringar - rehabilitering	8	12	8	8
Beroendemottagningen				
Antal klienter totalt	203	204	243	208
- varav kvinnor	75	81	90	85
- varav män	128	123	153	123
Antal besök	1 693	1 750	2 116	2 140
Boendeservice				
Antal placeringar - stödboende	0	2	1	2
Boendestöd, antal klienter	19	24	26	20
Boendestöd, antal timmar	1 220	1 736	1 880	1 284
Eftervård				
Antal klienter	21	21	18	28

Vuxensocialarbete	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Urspr. budget 2024
Hemservice				
Antal klienter beviljade hemservice	5	5	5	5
Stödbehov för våldsutsatta				
Stödsamtal för våldsutsatta, antal klienter	8	14	24	15
Stödsamtal för våldsutsatta, antal besök	25	45	102	75
Social rehabilitering, allmänt				
Antal klienter beviljade social rehabilitering		21	52	30
Social rehabilitering, dagverksamhet				
Antal platser	0	0	10	10
Antal klienter	0	0	9	15
Antal klienter beviljade plats	0	0	11	15
Stödpersoner				
Klienter beviljade stödpersoner, antal beslut	3	3	8	3
Antal klienter beviljade stödpersoner	7	6	7	6

Målsättningar och måluppfyllelse

Fortsätta utveckla vuxensocialarbetets utbud av service och tjänster bland annat inom social rehabilitering och boendeservice

Den tidigare tillfälliga projektjänsten som socialhandledare med inriktning social rehabilitering inrättades tillsvidare, och tjänsten tillsattes från och med 1.1.2024. Insatsen har tagits väl emot av såväl klienter som samarbetspartners, då den möjliggör ett mer intensifierat praktiskt socialt arbete och tätare klientkontakt. Socialhandledaren inom social rehabilitering stödjer vuxna som har svårigheter att klara av vardagen på grund av exempelvis långtidsarbetslöshet, bostadslöshet, missbruk, psykisk ohälsa eller andra sociala problem. Målet är att stärka individens funktionsförmåga och delaktighet i samhället.

Det planerade stödboendet med träningslägenheter kunde inte genomföras under året, då KST inte hade möjlighet att hyra lägenheter från Marstad och trots dialog med andra hyresbolag inte kunde hitta en alternativ lösning. Därför har socialhandledaren inom social rehabilitering inte kunnat ge stöd till klienter inom stödboendet.

Under våren har förberedelser och planering inför uppstarten av projektet Framsteget pågått, med fokus på bland annat att hyra lokal och rekrytera personal. I juni började personalen iordningställa lokalerna samt planera verksamhetens innehåll och program. Dagverksamheten öppnade för deltagare i början av september. Totalt har 11 deltagare beviljats en plats och 9 av dessa har påbörjat sitt deltagande.

Fortsätta utveckla socialarbetet och stödtjänsterna till personer som varit utsatta för våld i nära relationer

Under 2024 har MARAK-metoden etablerats på Åland i samarbete med barnskyddet, polisen, hälso- och sjukvården samt Brottsoffermyndigheten. MARAK är en multiprofessionell verksamhetsmodell och metod för riskbedömning av grovt våld i nära relationer och för att hjälpa offret. MARAK samlar myndigheter och organisationer som arbetar i området för att hjälpa offret och samordnar det stöd som ges till offret. Målsättningen är att få slut på våld i nära relationer och dess hot och att den drabbade får hjälp av professionella och myndigheter så enkelt och snabbt som möjligt.

I januari 2024 hade MARAK-teamet sitt första möte och träffas nu månatligen för att hantera aktuella ärenden samt utveckla verksamheten. Tallbackens föreståndare fungerar som sammankallare och ordförande för dessa möten.

KST:s personal har informerats om att THL:s screeningblanketter för våld i nära relationer ska användas vid bedömning av klientens servicebehov. Områdescheferna för barnskydd och vuxensocialarbete har utarbetat en processbeskrivning för screening av närståendevåld, vilken har skickats till MARAK-teamet för genomgång.

Vuxensocialarbetet deltog i Socionomdagarna i Stockholm under hösten och hade då möjlighet att närvara vid flera föreläsningar med inriktning på våld i nära relationer.

Samarbeta och delta i Mariehamns stads AMIF-integrationsprojekt

Vuxensocialarbetet har deltagit i möten med Mariehamns stads integrationsenhet, men samarbetet kring AMIF-projektet har ännu inte utvecklats vidare.

Fortsätta utveckla vuxensocialarbetet genom fortbildning och implementering av aktuella arbetsmetoder

Under året har personalen utbildats inom systemiskt socialt arbete tillsammans med övriga verksamhetsområden. Ett gemensamt systemiskt team planeras i samarbete med funktionservice, men har ännu inte verkställts.

Inför övergången till strukturerad dokumentation och framtida användning av Kanta-tjänsterna har personal inom vuxensocialarbetet tillsammans med representanter från övriga avdelningar deltagit i Kansa-koulu-projektets svenskspråkiga utbildning för dokumenteringsexperter. Dessa experter fungerar som nyckelpersoner inom sina organisationer och har kunskap om nationella informationshanteringsprinciper, servicesystem, anvisningar och klientdatasystem. Deras kompetens är en värdefull resurs vid införandet av ny dokumentationspraxis.

Beroendemottagningen deltog i DrogFOKUS 2024, en nationell konferens som fokuserar på alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar. Syftet med deltagandet var att ta del av den senaste forskningen och aktuella trender inom området, samt att uppdatera och fördjupa personalens kunskap om de nyaste behandlingsmetoderna och preventiva insatserna. Genom att delta i föreläsningar och diskussioner med experter inom beroendevård och relaterade områden fick personalen möjlighet att stärka sina kompetenser och hålla sig à jour med utvecklingen inom beroendevården.

Tillsammans med övriga representanter i KST:s och ÅHS samverkansgrupp för psykisk hälsa och förebyggande arbete, har områdeschefen varit delaktig i utvecklingen av en åländsk version av den svenska SIP-modellen (samordnad individuell plan), benämnd Å-SIP. Under året har arbetsgruppen arbetat med att ta fram stödmaterial, dokumentmallar och riktlinjer för personalen. Implementeringen av Å-SIP planeras att genomföras i organisationerna under 2025.

Utreda möjligheterna att delta i projekt gällande förebyggande ekonomisk rådgivning tillsammans med Utsökningsverket och andra aktuella myndigheter och verksamheter

Områdeschefen har haft ett inledande diskussionsmöte med Utsökningsverket, men samarbetet har ännu inte fortskridit. KST är dock positivt inställda till ett samarbete kring förebyggande ekonomisk rådgivning om det aktualiseras av Utsökningsverket.

Under året har personalen deltagit i Utsökningsverkets utbildningar för att öka sin kunskap om utsökningsprocesserna i relation till klientarbetet.

Deltagande i fortbildning fokuseras primärt på MI, social rehabilitering, arbetsmetoder för arbete med våld i nära relationer och standardiserade bedömningsmetoder

Målsättningen har inte uppfyllts, då verksamhetsområdet behövt fokusera på deltagande i övrig fortbildning under året.

2.2.5. Funktionsservice

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Målsättningen inom funktionsservice är att främja de funktionshindrades förutsättningar att leva och vara verksamma som jämbördiga medlemmar av samhället samt att förebygga och undanröja olägenheter och hinder som handikappet medför. Verksamhetsområdets grunduppgift är att utreda och bedöma servicebehovet, bevilja service och tillgodose olika serviceformer för personer med funktionsnedsättningar.

Funktionsservice har under 2024 genomgått en intern omstrukturering. De två tjänsterna som koordinator inom boende respektive sysselsättning har fått nya titlar som servicechefer; en servicechef för service och tjänster i eget hem samt en servicechef för boende och sysselsättning. Servicechefen för boende och sysselsättning flyttar till verksamhetsområdet för specialomsorg i enlighet med förbundsstämmans beslut i budget för 2025.

Verksamhetsområdet har tre arbetsgrupper vilka samverkar tätt:

Socialt arbete: Inom detta område finns en ledande socialarbetare, 6 socialarbetare samt 1 socialhandledare. Ledande socialarbetaren leder arbetet med bedömning av servicebehov samt beviljande av service.

Hemmaboendeservice: Inom detta område finns en servicechef, en assistentkoordinator och en socialhandledare samt personal inom stödboende och korttidsservice. Servicechefen leder arbetet och utvecklingen av servicen för de som bor i eget hem.

Boende och sysselsättning: Inom detta område finns en servicechef och en socialhandledare med ansvar för servicesamordning samt personal inom boende och sysselsättning. Servicechefen leder arbetet och utvecklingen av boende- och sysselsättningsplatser.

Varje förman ansvarar för sitt område och har en personalgrupp under sig. Förman för ledande socialarbetaren och servicechefen är områdeschefen.

Funktionsservice övergripande

I socialt arbete ingår bedömning av servicebehov samt beviljande av service, rådgivning och handledning. Service för personer med funktionsnedsättning omfattar olika former av understöd, stöd för rörligheten enligt socialvårdslagen, färdtjänst enligt handikappservicelagen, bostadsanpassningar/hjälpmedel/redskap, stödperson/stödfamilj, stöd för närståendevård (klienter under 65 år), sysselsättning, personlig assistans, hemservice och olika former av boendeservice. Här finns även service i enlighet med lagen om specialomsorger, vilket omfattar rådgivning och omsorgsbyråservice, boendeservice och sysselsättning/dagverksamhet.

Boendeservice

Boende inom förbundet bedrivs idag vid elva olika boenden, 10 för specialomsorg och därutöver finns Lagunen som är ett effektiviserat serviceboende som erbjuder avlastning och boendeservice för personer under 65 år. Utöver det finns ett korttidsboende för avlastning på Solkulla. Lagunen är den enhet som tar emot de flesta klinikfärdiga klienterna. Boendeenheterna leds av föreståndare och i förverkligandet av omsorgen deltar vårdare och assistenter.

Sysselsättning

KST har sammanlagt fyra dagverksamheter för klienter inom specialomsorgen. Verksamheten leds av föreståndare och klienthandledning utövas av vårdare och handledare. Vidare finns en dagverksamhet i anknytning till Åkersvängens boende.

Förutom dagverksamheten för klienter inom specialomsorgen har förbundet skyldighet att tillgodose behovet av verksamhet i sysselsättningssyfte (70 § socialvårdslagen) och arbetsverksamhet för personer med funktionsnedsättning (71 § socialvårdslagen). Sysselsättningen handhas av Fijktjänst, som sedan november 2023 är en del av KST. Med verksamhet i sysselsättningssyfte avses anordnande av rehabiliteringsåtgärder och andra stödåtgärder för att främja en persons möjligheter att få arbete på den öppna arbetsmarknaden. Med arbetsverksamhet för personer med funktionsnedsättning avses verksamhet i syfte att bevara och främja en persons funktionsförmåga i vilken den som deltar i arbetsverksamheten inte står i ett anställningsförhållande enligt arbetsavtalslagen till den som anordnar verksamheten.

Ekonomiskt utfall

Funktionsservice	Budget	Förändr i	Budget	Utfall	Av- vi- kel- se	Utfall
Belopp i 1 000 euro	2024	budget	inkl. ändr	2024		2023
Verksamhetsintäkter						
Ersättningar från kommuner	0	0	0	0	0	0
Övriga försäljningsintäkter	43	0	43	57	14	47
Avgiftsintäkter	685	0	685	702	17	677
Understöd och bidrag	19	0	19	13	-5	18
Övriga verksamhetsintäkter	50	0	50	115	65	277
Verksamhetsintäkter totalt	796	0	796	887	91	1 018
Verksamhetskostnader						
Löner och arvoden	-12 406	500	-11 906	-11 809	97	-11 178
Lönebikostnader	-2 528	220	-2 308	-2 305	3	-2 337
Köp av tjänster	-8 354	-1 808	-10 162	-10 487	-324	-9 706
Material, förnödenheter och varor	-512	0	-512	-465	47	-483
Understöd	-322	0	-322	-364	-42	-331
Hyreskostnader	-6	0	-6	-5	1	-2
Övriga verksamhetskostnader	-13	0	-13	-22	-9	-14
Verksamhetskostnader totalt	-24 142	-1 088	-25 230	-25 456	-226	-24 050
Verksamhetsbidrag	-23 345	-1 088	-24 433	-24 569	-135	-23 032
Interna hyresintäkter	0	0	0	0	0	0
Interna hyreskostnader	-860	0	-860	-827	33	-796
Netto	-24 205	-1 088	-25 293	-25 395	-102	-23 828

Avgiftsintäkter inom funktionsservice utgörs av uppehålleavgifter, avgifter för institutionsvård och serviceboende, hemserviceavgifter samt avgifter för stödtjänster såsom måltidsservice i enlighet med KST:s gällande avgiftstaxa. Avgift för serviceboende uppbärs inte om service beviljats med stöd av handikappservicelagen och hemserviceavgift uppbärs inte av gravt funktionshindrade.

Försäljningsintäkterna består av kostnadsersättningar från Ålands förläggning och intäkter från försäljning av Fixtjänsts och dagverksamheternas tillverkade produkter. Övriga verksamhetsintäkter består till största delen av ersättningar från ÅHS avseende andel av vissa klienters kostnader för boende utanför Åland.

Övriga verksamhetsintäkter består främst av ersättningar från ÅHS avseende vårddygnskostnader utanför Åland och försäkringsersättningar. Förbundet har erhållit försäkringsersättningar enligt trafikförsäkringslagen avseende några klienter med serviceboende enligt handikappservicelagen. Fram till 2022 har ersättningarna redovisats som kostnadsminskningar bland köp av tjänster. För 2023 och 2024 har de uppskattade ersättningarna budgeterats bland köp av tjänster.

Då KST övertog Fixtjänsts verksamhet från Funktionsrätt Åland r.f. övergick verksamhetens balansposter i förbundets ägo per 1.11.2023. Bland dessa fanns ett ackumulerat överskott från tidigare år om drygt 174 000 euro. Denna post redovisades bland övriga verksamhetsintäkter 2023.

Personalkostnaderna var 821 000 euro lägre än ursprungligt budgeterat anslag. Verksamhetsområdets ursprungliga anslag för semestervikarier (exklusive lönebikostnader) underskreds med 255 000 euro. Inom personlig assistans har en förskjutning från lönekostnader till köp av tjänster skett och personalkostnaderna blev 294 000 euro lägre än vad som var ursprungligen budgeterat.

Förbundsstyrelsen har omdisponerat 500 000 euro av funktionsservices ursprungliga anslag för löner och 220 000 euro av anslaget för lönebikostnader till köp av tjänster inom verksamhetsområdet. Därutöver har förbundsstyrelsen omdisponerat 180 000 euro från verksamhetsområdet tidigt stöd för barn och familj, 300 000 euro från verksamhetsområdet barnskydd och 140 000 euro från verksamhetsområdet vuxensocialarbete till köp av tjänster inom verksamhetsområdet funktionsservice. Därtill beviljade förbundsstämman tilläggsmedel om 468 000 euro för köp av boendeplatser. Kostnaderna för köp av tjänster blev 2 100 000 euro högre än ursprunglig budget och 324 000 euro högre än den slutliga budgeten.

Köpta tjänster inom personlig assistans var 941 000 euro högre än ursprunglig budget och 968 000 euro jämfört med föregående år. En förskjutning från lönekostnader till köp av tjänster skett, men också en totalökning av kostnaderna. KST har inte lyckats bemanna den personliga assistansen i egen regi i tillräcklig utsträckning. Generellt sett finns en rekryteringsproblematik inom området som gör egen produktion av service tungrodd. Assistansverksamheten har delvis upphandlats och har i högre grad bemannats. Den beviljade servicen har kunnat förverkligas i högre utsträckning än tidigare, så att fler klienter har fått sina subjektiva rättigheter tillgodosedda enligt lagstiftningen.

Kostnaderna för köp av boendeplatser på och utanför Åland var 470 000 euro högre än ursprunglig budget. För boendeplatserna på Åland var antalet vårddygn lägre än budgeterat, men det genomsnittliga dygnspriset var högre. Kostnader avseende klinikfärdigavgifter om 76 485 euro, vilka KST har reklamerat till ÅHS, är upptagna i bokslutet i enlighet med försiktighetsprincipen. Såväl antalet vårddygn som det genomsnittliga dygnspriset för boendeplatserna utanför Åland var väsentligt högre än ursprunglig budget.

Kostnaderna för färdtjänst var 282 000 euro högre än ursprunglig budget och 125 000 euro högre än 2023. Färdtjänst i enlighet med handikappservicelagen beviljas klienter som är funktionshindrade och

där socialvårdslagens stöd för rörligheten är otillräcklig. Kostnaderna har ökat väsentligt varje år och det har visat sig vara ett svåranalyserat fenomen. En möjlig förklaring är att varje klient numera åker fler färdtjänstresor i större utsträckning än tidigare. Detta kan ha att göra med samhällsutvecklingen i stort, där vi tenderar att bli mer rörliga och i mindre utsträckning spenderar hela fritiden i närområdet. Vi är mer aktiva i fritids- och föreningsliv och gör våra uppköp i centralorter. En annan möjlig förklaring är att priset per kilometer stigit och att ändringen av kollektivavtalens taxa 1.1.2022, som självrisken för färdtjänsten bygger på, har medfört ökade kostnader för KST och att den dessutom kan ha bidragit till ett ökat nyttjande av färdtjänsten. En ytterligare förklaring är ett misstänkt bedrägeri rörande felaktig debitering av taxiresor under 2021–2024, där KST har riktat en brottsanmälan mot ett taxiföretag och domstolen har beslutat om kvarstad till ett belopp om 1,1 miljoner euro.

Nyckeltal

Funktionsservice	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Urspr. budget 2024
Socialt arbete				
Antal socialarbetare per 31.12	6	7	6	7
Antal socialarbetare, årsverken	5,95	7,15	6,04	7,00
Antal socialhandledare per 31.12	2	4	4	3
Antal socialhandledare, årsverken	2,06	3,15	4,13	3,00
Antal klienter per 31.12	1 233	1 386	1 323	1 350
Antal klienter 1.1–31.12	1 354	1 515	1 617	1 600
Kontakt med socialvården för bedömning av servicebehovet	27	71	78	100
Antal beslut	875	1 341	981	900
Hemservice				
Hemservice, antal klienter per 31.12	55	83	69	80
Hemservice, antal timmar	*	*	22 324	24 700
Hemservice besök, kostnader köpta tjänster (1 000 euro)		1 112	1 384	1 205
Hemservice stödtjänster, kostnader köpta tjänster (1 000 euro)		148	169	151
<i>* uppgift saknas</i>				
Personlig assistans				
Antal klienter som erhåller personlig assistans per 31.12	87	100	105	105
Personlig assistans, köptjänst (1 000 euro)		1 192	2 161	1 220
Personlig assistans, euro per klient		22 536	26 597	21 015
Boendestöd				
Boendestöd (SVL), antal klienter per 31.12	42	42	35	42
Boendestöd (SVL), antal timmar	2 885	3 621	2 393	3 400
Boendestöd specialomsorg, antal klienter per 31.12	14	19	19	19
Boendestöd specialomsorg, antal timmar	3 169	2 264	2 054	2 800
Boendestöd totalt, euro per klient	6 454	5 788	6 609	7 361
ESB Lagunen				
Antal avlastningsplatser per 31.12	2	2	2	2
Antal avlastningsdygn	79	367	266	732
Tillfällig boendeplats	0	1	1	1
Tillfällig boendeplats dygn	0	263	230	366
Antal boendeplatser	5	4	7	6
Antal vård dygn boende	198	1 298	1 824	2 196
Nettokostnader, euro per dygn	533	376	372	241

Funktionsservice	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Urspr. budget 2024
Stöd för närståendevård				
Antal närståendevårdare per 31.12	193	192	201	200
Antal klienter som erhåller närståendevård per 31.12	187	186	197	200
Nettokostnader, euro per närståendevårdare		6 827	7 333	6 564
Färdtjänst				
Färdtjänst (HSL), antal klienter	553	588	607	590
Färdtjänst (HSL), antal resor	40 930	45 369	45 239	50 000
Färdtjänst (HSL), euro per klient	3 513	3 866	3 949	3 588
Stöd för rörligheten				
Stöd för rörligheten (SVL), antal klienter	154	152	166	150
Stöd för rörligheten (SVL), antal resor	4 409	4 841	5 177	4 800
Stöd för rörligheten (SVL), euro per klient	1 072	1 234	1 194	1 140
Stödpersoner/-familjer				
Antal stödpersoner/-familjer per 31.12	21	22	47	20
Nettokostnader, euro per stödperson/-familj		2 774	1 805	2 478
Bostadsanpassning, hjälpmedel, redskap				
Bostadsanpassningar, antal klienter	29	33	37	35
Bostadsanpassningar, euro	71 455	110 082	129 186	80 000
Bostadsanpassningar, euro per klient	2 464	3 336	3 492	2 286
Redskap och hjälpmedel, antal klienter	20	14	16	20
Redskap och hjälpmedel, euro	22 941	28 103	45 490	52 000
Redskap och hjälpmedel, euro per klient	1 147	2 007	2 843	2 600
Köp av boendeplatser på Åland				
Bokförda klinikfärdigavgifter, 1 000 euro	835	552	76	0
Vårddygns (exkl ÅHS klinikfärdiga klienter)	8 235	7 473	6 037	6 712
Vårddygnsavgift i medeltal euro/månad (exkl ÅHS)	251	284	289	261
Köp av boendeplatser utanför Åland				
Vårddygns	3 116	3 224	4 037	3 842
Vårddygnsavgift i medeltal euro/månad	331	354	394	311

Funktionsservice	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Urspr. budget 2024
Sysselsättning				
Antal klienter i verksamhet sysselsättningssyfte (SVL § 70)	25	27	34	30
Antal klienter i arbetsverksamhet (SVL § 71)	21	28	35	30
Nettokostnader sysselsättning SVL, euro per klient		7 249	9 260	12 065
Boendeenheter specialomsorg				
Antal platser per 31.12	79	92	92	92
Antal klienter per 31.12	77	88	86	91
Antal dygn	27 809	31 099	31 558	33 306
Nettokostnader per dygn	238	242	242	238
Dagverksamhet specialomsorg				
Antal klienter per 31.12		86	93	87
Antal närvarodagar		16 264	14 329	16 590
Nettokostnader per dag		152	174	167
Smedjegränd (Solkulla)				
Antal klienter per 31.12	17	17	13	18
Antal dygn	800	527	558	556
Nettokostnader per dygn	396	596	643	753
Läggerverksamhet specialomsorg				
Antal dygn	600	565	573	
Nettokostnader per dygn	205	214	222	
Omsorgsbyrå				
Antal besök			165	165
Antal familjer			20	20
Metodhandledning				
Metodhandledning, antal timmar	569	830	980	
Social rehabilitering/metodhandledning, antal klienter under året	0	6	5	

Målsättningar och måluppfyllelse

Funktionsservice övergripande

Verksamhetsområdets namn föreslås ändras från "Funktionsservice och sysselsättning" till endast "Funktionsservice"

Området bytte namn från funktionsservice och sysselsättning till endast funktionsservice under 2024. Arbetet med att verkställa namnbytet på hemsida, blanketter och liknande har pågått under hela året och kvarstår fortsättningsvis i viss mån.

Personalen inom funktionsservice ska få möjlighet att arbeta mera renodlat och fokus ska även sättas på att utveckla och skapa service och nya serviceformer

Arbetet med mer renodlade uppgifter för personalen har påbörjats under året och förvaltningen har inför 2025 rekryterat en socialhandledare med särskilt fokus på att handha rekrytering och samordning av stödpersoner inom funktionsservice.

Resurser sätts på utvecklingsarbete i enlighet med lagstiftningen

Under hösten 2024 har förvaltningen påbörjat en planering gällande prioritering av utvecklingsarbetet inom funktionsservice. Beaktat vakanta tjänster samt att även områdeschefstjänsten var vakant under delar av 2024 har inte detta mål förverkligats enligt plan.

Socialarbetare behöver ha tillräckliga resurser för att göra bedömningar och följa klientprocessen i enlighet med lagstiftning. Utförliga bedömningar underlättar även för utvecklandet av servicen, som ska motsvara klienternas behov.

Under hösten 2024 rekryterades personal till funktionsservice så att bemanningen från och med januari 2025 förväntas vara fulltalig och så att samtliga tjänster är tillsatta med behörig personal. Rekryteringarna innebär bättre förutsättningar för arbetet inför 2025.

Det behöver finnas resurser för att delta i gränsöverskridande arbete, både internt och externt

Under hösten 2024 rekryterades personal till området så att bemanningen från och med januari 2025 förväntas vara fulltalig och så att samtliga tjänster är tillsatta med behörig personal.

Fortsätta att uppdatera och ta fram styrdokument och skapa nya rutiner och processer för funktionsservice som helhet

Under 2024 gjordes en omfattande utvärdering av servicenivåerna och förslag till ändringar i dem godkändes i förbundsstyrelsen i december. Arbeta med kartläggning av processer, till exempel gällande köp av boendeplatser utanför Åland inleddes under hösten 2024. Under året hölls även flera fortbildningar inom Abilita Socialvård, Å-SIP och systemiskt arbete för personalen, vilket gynnat det interna arbetet med rutiner och processer.

På Fixtjänst har verksamheten under 2024 arbetat med att förtydliga arbetsprocesser och uppdatera styrdokument enligt KST:s standard och uppdrag. Processbeskrivningar och instruktioner har skapats för löne- och ekonomiadministration, klientflöde och klientarbete samt offerthantering. Anvisningar för sysselsättning och servicebeslut om sysselsättning enligt SVL §§ 70–71 har reviderats, men ännu inte fastställts.

Socialt arbete

Behandla ansökningar om service och utreda bedömningar av servicebehov inom utsatt tid och ge service enligt lag (utan dröjsmål, max 3 månader)

Funktionsservice ledning följer upp behandlingstider i Abilita Socialvård och kontrollerar att ärenden registreras och hanteras korrekt.

Att fortsätta arbetet med att uppdatera föråldrade och ta fram nya/ogjorda serviceplaner

Arbetet med att uppdatera och ta fram serviceplaner för klienterna på funktionsservice har pågått under året, men är inte klart. Det finns fortsättningsvis föråldrade och ogjorda serviceplaner.

Socialarbetare/socialhandledare behöver även ha tid för socialhandledning och rådgivning samt för att utveckla verksamheten i enlighet med lagstiftning och följa upp att beviljade redskap (bl.a. bil) och bostadsanpassning verkställs enligt beslut

Funktionsservice har under året rekryterat personal, men har inte haft behörig personal på alla tjänster och arbetsbelastningen för personalen har varit hög.

Hemmaboendeservice

Klienterna ska få rätt insats på rätt nivå. Om hemmaboendeservicen är välutvecklad kan klienterna bo längre kvar i eget hem. För att nå detta mål behöver servicen tydliggöras och utvecklas. Servicen behöver vara tillräcklig, tillgänglig och flexibel. Förvaltningen behöver resurser för utvecklingsarbete.

Förvaltningen har tagit fram en servicenivå för boendestödet som har godkänts i förbundsstyrelsen i december 2024. Servicenivån innebär att boendestödet har fått tydliga ramar för att fortsätta arbeta med utvecklingen av servicen.

Närståendevårdskriterierna och bedömningsmaterialet förtydligas. En plan görs även för omförhandling av befintliga avtal (som baserar sig på bedömningar innan KST bildades).

Servicenivån för närståendevården har setts över. Omförhandlingar av befintliga avtal har inte gjorts men ska göras under 2025.

Stödtjänsterna inom hemservice behöver utvecklas, t.ex. olika typer av larm; trygghetslarm och servicelarm

Förvaltningen har inte arbetat med dessa frågor under året på grund av att ledande tjänster har varit obesatta under året. Tid har inte funnits för uppgiften.

Arbeta vidare med servicesedlar och upphandlingsunderlag

En förstudie gjordes i samarbete med ÅDA med flera. Varken Mariehamn eller KST bedömde att de hade möjlighet att arbeta vidare som huvudman för projektet, och man konstaterade även att politiska beslut i frågan kan behövas.

Uppdatera riktlinjerna och utveckla arbetsprocesserna inom stödboende och stärka/utöka samarbeten såväl internt som externt

Förvaltningen har arbetat med interna processer och samarbeten kontinuerligt under året.

Boendeservice

Uppdatera boendeplanen och ta fram styrdokument för boendeverksamheten, som exempelvis information om boendeservice och kvalitetssäkring av enheterna genom tydliga processbeskrivningar.

Förbundets boendeplan har uppdaterats under april 2024 och ska uppdateras igen 2025.

Dokumentet "Boendeguide" har tagits fram och fungerar som informationsmaterial för personal och nyinflyttade på boenden inom KST.

Arbete med processbeskrivningar fortgår.

Säkerställa att det finns tillräckligt med personal till boendeenheterna

Under första halvan av året anställdes en ledande närvårdare som ett projekt för att stärka samarbetet mellan Maskrosen och Tistelgränd i Godby som består av tre olika personalgrupper. Detta gjordes genom att omvandla en föreståndartjänst för Tistelgränd om 50 % av heltid samt använda en vakant vårdarbefattning för resterande del av anställningen, vilket gjorde att det kunde verkställas inom befintlig budget. Föreståndaren för Maskrosen fick ett större område genom att även förestå Tistelgränd. Efter sommaren 2024 utvärderades försöket med resultatet att samarbetet mellan enheterna ökat, vikarieanskaffningen var något underlättad och arbetsbördan upplevdes minskad för föreståndaren trots ökat ansvarsområde. En form av teamledarskap hade vuxit fram, vilket även uppskattades av personal och anhöriga. I september inrättades en befattning som ledande närvårdare ordinarie och föreståndaren för Tistelgränd drogs in.

Samverkansgruppen för rekrytering med representation från ÅHS, KST och kommunernas äldreomsorg har sammanträtt två gånger och beslutat att sammankalla till möte två gånger per termin för att samarbeta i rekryteringsfrågor.

En ny typ av befattning som handledare har antagits i arbete inom daglig verksamhet. Behörighetsgraden är lämplig utbildning på gymnasial nivå, vilket möjliggör att en del av befattningarna inom daglig verksamhet kan sökas av andra än närvårdare. Detta är möjligt eftersom det alltid är fler individer på jobb samtidigt inom daglig verksamhet och då uppfylls kvoten om tillräckligt många anställda med skyddad yrkesbeteckning inom socialvården. Detta bidrar till ökad kunskapsbredd inom daglig verksamhet samtidigt som det minskar konkurrensen något gällande utbildade närvårdare.

Förvaltningen har haft möjlighet att erbjuda flera läroavtalsstuderande vakanser under hela sin studietid.

En rutin har inletts där föreståndare träffas inför sommar och jul (och annars då det finns behov) för att gå igenom eventuellt otillsatta arbetspass och redan i det skedet kartlägga var enheterna behöver hjälpa varandra, exempelvis vad gäller behörig personal för medicinhantering.

Se över vilka förändringar som kan göras för föreståndarna för att på effektivare sätt sköta de administrativa uppgifterna samt stärka det pedagogiska handledarskapet och öka samarbetet i föreståndarteamet

Under året har föreståndarna arbetat tillsammans med servicechef och personalchef för att ta fram nya uppgiftsbeskrivningar, vilka förväntas bli klara under början av 2025.

För ett ökat samarbete mellan boendeenheter och en minskad sårbarhet för föreståndare har förvaltningen arbetat med "projekt samsarbetsenheter". Det innebär att varje boendeenhet har en eller två samsarbetsenheter. Inom samsarbetsenheterna skall ett naturligt samarbete arbetas fram för stöd i föreståndarskapet, bemanning och beslutsfattande. Målsättningen är att föreståndare och personal

med lätthet skall kunna vända sig till sin samarbetsenhet om det exempelvis uppstår osäkerhet i någon fråga eller om bemanningen är svårlost. Vidare sätter sig föreståndare in i varandras verksamheter och vikarierar varandra under frånvaro, samt finns till hands för samverkan vid svårare ärenden. Även anställda som arbetar ensamma skall känna trygghet i att kunna ringa till sin samarbetsenhet vid behov.

Fortbilda personalen

Varje år anordnas utbildning för nyanställda i Positive Behaviour Support (PBS) som är KST:s antagna metod inom specialomsorgen. Utbildningen anordnas av metodhandledarna.

Under 2024 har säkerställande av närvårdares yrkeskunskaper vad gäller medicinhantering inletts genom LovE-kunskapstest som görs i samarbete med ÅHS.

Kontinuerligt, på basen av plan, vidareutveckla boendeservicen eftersom behovet av platser är stort och det finns en kö

Arbetet med nybyggnation av fastighet på Svedgränd fortskrider och projektledare upphandlas vid årsskiftet 2024–2025.

Flytt av Blåbärsstogens klienter för att möjliggöra renovering har dragit ut på tiden, men beslut har fattats i december 2024 att klienter kan flytta innan sommaren 2025 och renovering kan inledas. Stadsplaneändring för nybyggnation av korttidsboende är godkänd, varpå målsättningen är att nybyggnation kan inledas i samband med renoveringsarbete.

Utöka KST ESB Lagunen med två platser (enligt plan), samt utvärdera verksamheten och planera för framtiden. Utvärdera verksamheten på KST ESB Lagunen, samt ta nytt beslut om lokalfrågan.

Placeringen av Lagunen är fortsättningsvis oklar, men hyresavtalet med Oasen k.f. har förlängts till och med 31.12.2026. Arbetet med att planera för framtiden har inletts. Förbundsstyrelsen beslutade under 2024 att inrätta befattningarna på Lagunen tills vidare då projektiden upphör.

Verkställa de boendeplatser som nu tillfälligt tillhandahålls på Svedgränd, på det sätt som beslutas

För att minimera antalet flyttar för de individer som bor på Svedgränd i dagsläget bor de kvar tills beslut om datum för inledande av rivning har fattats.

Arbeta vidare med planeringen av den nya verksamheten på Svedgränd

Planeringskommittén för nybyggnation har begärt anbud för projektledare för nya Svedgränd som sträcker sig till datumet då eventuella åtgärder vidtagits efter slutbesiktning av byggnationen.

Utveckla boendeservice med inriktning psykisk ohälsa

Under året har förvaltningen inlett planeringsarbete för ett socialpsykiatriskt lägenhetsboende.

Sysselsättning

Säkra tillgången på personal

KST har överlag arbetat aktivt med att vara en attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla personal.

Öka utbudet av aktiviteter och arbetsuppgifter för deltagarna inom dagverksamheten

Under året har butiken "Strandhörnan" öppnat i Strandgatans lokaler. Där finns varor tillverkade av Daglig verksamhet och Fixtjänst till salu. Butiken har inneburit många nya arbetsmöjligheter.

Daglig verksamhet samarbetar med ett flertal företag och utför olika sysslor på beställning inom ramen för daglig verksamhet.

Sysselsätta fler individer som är i behov av sysselsättning tack vare ökad inblick i Fixtjänsts verksamhet

Fixtjänst har utökat antalet klienter i verksamheten. Därtill har antalet personer i integrerat arbete ökat från 5 till 13. Under året har även bland annat hemsidan uppdaterats med information om Fixtjänst för att ge våra klienter en tydligare bild av den verksamhet som erbjuds.

Ökat samarbete mellan specialomsorgens integrerade verksamhet och Fixtjänst

Specialomsorgen och Fixtjänst har samarbetat under året. Samarbetet har främst bestått i att starta upp och skapa arbetsprocesser för den gemensamma butiken Strandhörnan som öppnade under hösten.

I och med övertagande av Fixtjänst implementeras nya arbetsmetoder, journalföring, rapportering och dylikt att ske i enlighet med lagstiftning och KST:s styrdokument. Personal kommer att behöva introduktion och utbildning i nya arbetssätt, och kommer att få ytterligare arbetsuppgifter.

KST arbetar aktivt med frågorna, men mycket arbete kvarstår. Implementering av PBS (Positive Behaviour Support) samt Abilita journalföring har genomförts under 2024. Nya arbetsprocesser och instruktioner för ekonomiadministration, offertförfarande och löneadministration har utarbetats i samarbete med ekonomi- och lönekontoren.

Öka arbetspengen för personer inom specialomsorgen

Arbetspengen för personer vid dagverksamhet inom specialomsorgen höjdes från 5,80 euro/dag till 7,20 euro/dag.

Upphandling av matportioner görs för att minska kostnader för lunch

Upphandling av matportioner har inte gjorts under 2024, då vi ännu ser över möjligheterna att utöka tillagning av egen lunch på verksamheterna. De kök som finns till handa är i flera fall inte ändamålsenliga för att tillaga större mängd mat, men enklare måltider tillagas på enheterna. Jomala Gård tillagar alla sin mat själva, då de har ett fullgott kök.

Upphandling av transport i samband med dagverksamhet görs inför år 2024

Transport i samband med daglig verksamhet är en lagstadgad rättighet och sköts enligt individens egen förmåga. Flera klienter går eller cyklar till och från daglig verksamhet, andra tar bussen. För de som inte klarar av detta är taxi upphandlad för två (2) + ett (1) + ett (1) år.

2.3. Resultaträkningsdelens utfall

Resultaträkning Belopp i 1 000 euro	Budget 2024	Förändr i budget 2024	Budget inkl. ändr 2024	Utfall 2024	Av- vi- kel -se	Utfall 2023
Verksamhetsintäkter						
Ersättningar från kommuner	30 096	944	31 040	30 590	-450	28 784
Övriga försäljningsintäkter	50	0	50	71	21	94
Avgiftsintäkter	913	0	913	951	39	890
Understöd och bidrag	790	-221	569	518	-51	393
Övriga verksamhetsintäkter	404	0	404	519	115	634
Verksamhetsintäkter totalt	32 253	723	32 976	32 650	-326	30 795
Verksamhetskostnader						
Löner och arvoden	-17 212	590	-16 622	-16 410	212	-15 358
Lönebikostnader	-3 410	220	-3 190	-3 131	59	-3 134
Köp av tjänster	-11 633	-1 278	-12 911	-13 045	-134	-12 552
Material, förnödenheter och varor	-912	0	-912	-754	158	-764
Understöd	-1 585	-173	-1 758	-1 732	26	-1 450
Hyreskostnader	-1 192	0	-1 192	-1 224	-32	-1 099
Övriga verksamhetskostnader	-25	0	-25	-37	-13	-28
Verksamhetskostnader totalt	-35 968	-641	-36 609	-36 333	276	-34 385
Verksamhetsbidrag	-3 715	82	-3 633	-3 683	-50	-3 589
Landskapsandelar	4 280	0	4 280	4 301	21	4 092
Finansiella intäkter och kostnader	-84	-186	-270	-256	14	-210
Årsbidrag	481	-104	377	361	-16	294
Avskrivningar enligt plan	-491	104	-387	-371	16	-304
Räkenskapsperiodens resultat	-10	0	-10	-10	0	-10
Förändring i avskrivningsdifferens	10	0	10	10	0	10
Räkenskapsperiodens över-/underskott	0	0	0	0	0	0

2.4. Investeringsdelens utfall

	Budget	Förändr i budget	Budget inkl. ändr	Utfall	Avvi- kelse
Belopp i 1 000 euro	2024	2024	2024	2024	
Immateriella tillgångar					
Ärendehanteringssystem	20	0	20	4	-16
Löne- och personalsystem	45	0	45	0	-45
Vidareutveckling av Abilita Socialvård	30	0	30	0	-30
Servicesedlar	40	0	40	0	-40
Maskiner och inventarier					
IT-utrustning	50	0	50	41	-9
Fordon	85	0	85	84	-1
Reservkraft	98	0	98	6	-92
Övriga maskiner och inventarier	90	0	90	55	-35
Fastigheter					
Svedgränd					
Projektering och byggnation	200	0	200	2	-198
Blåbärsstigen					
Projektering och renovering	350	0	350	20	-330
Projektering och utbyggnad	56	0	56	8	-48
Maskrosvägen					
Projektering och tillbyggnad	30	0	30	0	-30
Åkersvängen					
Förnyande av belysning	15	0	15	0	-15
Takbyte lilla sidan	70	0	70	5	-65
Invändig renovering	60	0	60	0	-60
Tistelgränd					
Renovering av våtrum	90	0	90	32	-58
Totalt	1 329	0	1 329	256	-1 073

2.4.1. Immateriella tillgångar

Målsättningar

Ärendehanteringssystem (20 000 euro)

Ett ärendehanteringssystem för att effektivisera och automatisera de administrativa processerna för till exempel diarieföring och avtalshantering och på sikt även den elektroniska arkiveringen. KST kommer att ansöka om samarbetsstöd för projektet. Anslaget är uppskattat som ett netto inkluderande stödet.

Lönesystem (45 000 euro)

Systemleverantören för det befintliga lönesystemet tillhandahåller inte längre utveckling av systemet och planerar även att sluta ge support. Därför är ett byte av lönesystem nödvändigt. Byte och implementering av lönesystem är ett omfattande arbete som inte enbart kan genomföras inom befintliga resurser. Anslaget avser inköp, konsultarvoden samt en projektanställning för implementeringen av systemet.

Vidareutveckling av Abilita Socialvård (30 000 euro)

Projektet avser vidareutveckling och förbättring av funktionalitet samt implementering av gränssnitt i Abilita Socialvård i syfte att förbättra systemstödet och därmed effektivisera de administrativa processerna. KST har beviljats samarbetsstöd för projektet. Anslaget är uppskattat som ett netto inkluderande stödet.

Servicesedlar (40 000 euro)

Gällande lagstiftning ger möjlighet att ordna de uppgifter som hör till socialvården genom att en serviceanvändare ges en servicesedel, där förbundet förbinder sig att upp till ett visst värde betala de tjänster som serviceanvändaren köper av en privat serviceproducent som förbundet godkännt. Detta förfarande syftar till att öka klienternas valmöjligheter, förbättra tillgången på tjänster, göra serviceproduktionen mångsidigare och skapa förutsättningar för ett framtida samarbete mellan den kommunala socialvården och privata serviceproducenter. KST har beviljats samarbetsstöd för en förstudie av projektet, vilket planeras genomföras under 2023. 2024 års anslag avser implementation och ibrukttagande av systemet.

Måluppfyllelse

För projektet med ärendehanteringssystem har samarbetsstöd beviljats. Under 2024 har upphandlingsunderlag tagits fram och publicerats. Sista dagen för anbud är 10.2.2025. Ett anslag om 20 000 euro finns upptaget för ärendehanteringssystem i investeringsbudgeten för 2025.

Arbetet med att upphandla ett nytt lönesystem fortskrider, men processen har fördröjts. En samordnad upphandling med andra kommuner av både löne- och HR-system utreds för att säkerställa en hållbar och långsiktig förbättring av personaladministrationen. Ett anslag om 45 000 euro finns upptaget för lönesystem i investeringsbudgeten för 2025.

När det gäller vidareutveckling av Abilita Socialvård har ett gränssnitt till inkomstregistret samt integration till en e-tjänst implementerats. Kostnaderna för projektet uppgick till 21 275 euro och samarbetsstöd om 18 440 euro har erhållits. Nettoinvesteringen blev därmed 2 835 euro och då nettobeloppet understiger 10 000 euro har posterna kostnads-/intäktsförts.

En förstudie avseende servicesedlar gjordes i samarbete med ÅDA med flera. Varken Mariehamn eller KST bedömde att de hade möjlighet att arbeta vidare som huvudman för projektet, och man konstaterade även att politiska beslut i frågan kan behövas. Då det är oklart om och när projektet ska

genomföras har de upparbetade kostnaderna för 2023 och 2024 om totalt 8 817,50 och det erhållna samarbetsstödet om 7 054 euro resultatförts.

2.4.2. Maskiner och inventarier

Målsättningar

IT-utrustning (50 000 euro)

Årligt anslag för inköp av IT-utrustning till hela organisationen.

Fordon (85 000 euro)

Ny handikappanpassad bil till dagverksamheten inom specialomsorgen.

Reservkraft (98 000 euro)

Installation av automatisk reservkraft vid Åkersvängens (30 kVA), Maskrosens (30 kVA) och Tistelgränds (20 kVA) boende. I kostnaden ingår fundament och enkelt väderskydd för maskinen. Aggregatet är dimensionerat för att hålla igång de flesta grundläggande funktioner i byggnaden såsom värme, nödbelysning osv. Energikrävande utrustning såsom t.ex. stekbord, ugnar osv går ej att nyttja.

Övriga maskiner och inventarier (90 000 euro)

Årligt anslag för inköp av övriga maskiner och inventarier till hela organisation, såsom kontorsmöbler till administrationen, hushållsmaskiner och möbler till förbundets egna verksamheter. Årets anslag har ökats för att inrymma köp av inventarier till de nya verksamheterna inom social rehabilitering samt hyreslokaler för administrationen.

Måluppfyllelse

Anslaget för IT-utrustning har bland annat använts till infrastruktur för Maskrosen, Tistelgränd, Södragatan, Lotsgatan och Framsteget. Därtill finns ett kontinuerligt behov av att förnya föråldrad IT-utrustning.

En ny handikappanpassad bil till dagverksamheten inom specialomsorgen togs i bruk i juli 2024.

Planering av projektet med reservkraft genomfördes, men hann ej verkställas under året.

Anslaget för övriga maskiner och inventarier har omfattat bland annat möbler till både förvaltning och övrig verksamhet samt hushållsmaskiner och hjälpmedel för klientarbetet.

2.4.3. Svedgränd

Byggnadsår 1984, totalrenoverades 2001

Målsättningar

Förprojektering och projektering av nybyggnation (200 000 euro)

Förprojektering för en nybyggnation med ett utökat antal boendeplatser. En projektledare arbetar tillsammans med representanter från KST och utvalda konsulter fram en grov plan för den nya byggnaden. Även politiskt utsedda representanter deltar i projekteringsskedet. Grova kalkyler tas fram då behovet är fastställt. Ansökan för eventuella detaljplaneändringar utförs.

Upphandling av konsulter för detaljprojektering av byggnaden. Erforderliga konsulter är projektledare, arkitekt, konstruktör, VVS-planerare, elplanerare och brandkonsult. Även andra konsulter kan vara aktuella såsom till exempel akustikkonsult, inredningsarkitekt, storköskonsult m.m.

Måluppfyllelse

Planeringskommittén för byggnation av Svedgränd bestod vid årets slut av servicechefen för boende och sysselsättning, en föreståndare och två styrelserepresentanter. En projektledare upphandlades i slutet av året och tillsattes i början av 2025. Anslag för projektering och nybyggnation finns upptagna i budgeten för 2025 och för planåren 2026–2027.

2.4.4. Blåbärsstigen

Byggnadsår 1992

Målsättningar

Projektering och start av invändig renovering (350 000 euro)

- Golvkonstruktionen i byggnaden är betongplatta på mark med uppreglad träkonstruktion och ovanliggande isolering, vilket är en erkänd riskkonstruktion med en teknisk medellivslängd om ca 40 år.
- Mikroskador har konstaterats i golvkonstruktionen. Konstruktionen är ej fukttekniskt fungerande.
- Rekommenderade åtgärder enligt utförd konditionsundersökning: hela golvkonstruktionen saneras (rivs ut och återställs enligt av projektering fastställd plan).
- Ytterväggarna har så kallad blindsockel, vilket är en erkänd riskkonstruktion där ytterväggarnas nedre del kan drabbas av fuktskador. Avvikande höga fuktvärden har uppmätts i syllen. I samband med ombyggnation av golvkonstruktionen bör även riskkonstruktionen i form av den så kallade blindsockeln byggas bort.
- Åtgärderna är omfattande och innebär att hela byggnaden måste tömmas på folk och inventarier. Eftersom det är aktuellt att renovera våtrummen på nedre plan och byggnadens insida generellt har renoveringsbehov föreslås samtliga dessa åtgärder utföras samtidigt.
- Projektledare och projekteringskonsulter tillsätts. Projektledaren arbetar tillsammans med KST:s representanter och upphandlade konsulter fram en plan och färdiga anbudshandlingar för renoveringen.
- Renovering upphandlas och utförs enligt projektering. Projektet behöver sannolikt fortgå under 2025, varvid anslag kan krävas även för detta år.
- Investeringsbeloppet kalkyleras mer exakt under projekteringen
- Arbetet påbörjas inte förrän boendeplanen har fastställts.

Projektering av utbyggnad (56 000 euro)

- Möjligheten till utökad byggrätt på fastigheten utnyttjas för att utöka antalet avlastnings-/boendeplatser i enlighet med boendeplanen som behandlas av styrelsen under hösten 2023.
- Kräver detaljplaneändring, vilket uppskattas ta 6 månader och under tiden kan projekteringen ske.

Måluppfyllelse

I enlighet med förbundsstyrelsens beslut i februari 2024 anlitas en projektledare för om- och tillbyggnad av Blåbärsstigen.

Tidiga skisser tagits fram för såväl renovering som utbyggnad. KST har ansökt om stadsplaneändring för tillbyggnaden, vilket godkändes av stadsfullmäktige i slutet av februari 2025.

Hyresavtal har tecknats med Landskapets fastighetsverk om att hyra ersättande lokaler vid Ålands folkhögskola under två år från och med 1 april 2025.

2.4.5. Maskrosvägen

Byggnadsår 2016

Målsättningar

Projektering av tillbyggnad (30 000 euro)

Maskrosens boende saknar ändamålsenliga gemensamhetsutrymmen. Anslaget utgör medel för framtagande av anbudshandlingar för en tillbyggnad. Byggnadens användningsändamål innebär att det utöver de sedvanliga konsulterna arkitekt, konstruktör, el- och VVS-planerare även krävs brand- och sprinklerkonsult. Arbetet påbörjas inte förrän boendeplanen har fastställts.

Måluppfyllelse

Projektet har inte påbörjats. Anslaget finns med i investeringsbudgeten för 2025.

2.4.6. Åkersvängen

Byggnadsår 2003 (lilla sidan), 2011 (stora sidan)

Målsättningar

Förnyande av belysning (15 000 euro)

Belysningen i byggnaden är bristfällig och har armaturer som saknar reservdelar. Planering av ny belysning utfördes 2023. Posten utgör förnyande av belysning enligt planering.

Takbyte lilla sidan (70 000 euro)

Vid reparation av plötsliga takläckage 2022 uppdagades att taket varit dåligt byggt från början samt att läckagen orsakat skador som minskat takets totala livslängd. Den nyare delen av byggnaden har falsat plåttak. Det har 2023 uppdagats att anslutningen mellan det falsade plåttaket på den nyare delen och panntaget på gamla delen inte varit bra gjord, vilket orsakat läckage. Rekommenderas att även den äldre delen byts till falsat plåttak. Arbetet påbörjas inte förrän boendeplanen har fastställts.

Invändig renovering (60 000 euro)

- Dörrarna till lägenheterna och badrummen i den nya delen av byggnaden är så smala att det är svårt att komma igenom med de hjälpmedel som krävs för verksamheten (tillgänglighetsanpassning).
- Golven i gemensamhetsutrymmena är av typen träparkett, vilka slitits hårt. Aktuell golvtyp är inte anpassad för den typ av verksamhet som bedrivs i lokalen, golven bör bytas till t.ex. plastmatta.
- Övriga invändiga gemensamma ytor kräver målning.
- Arbetet påbörjas inte förrän boendeplanen har fastställts.

Måluppfyllelse

Projektet med förnyande av belysning slutfördes. Kostnaderna uppgick till 5 249,61 euro och beloppet kostnadsfördes då det var lägre än 10 000 euro.

Projektet planerades och bygglovsansökan lämnades in. Byggnadsnämnden anmärkte på att den nyare delen av byggnadens tak måste målas i samma kulör som det tak som var planerat att bytas. Projektet finns upptaget i investeringsbudgeten för 2025.

Projektet med invändig renovering planerades och bjöds ut, men avbröts då inlämnade anbud var högre än budgeterade medel.

2.4.7. Tistelgränd

Byggnadsår 2003

Målsättningar

Badrumsrenovering (90 000 euro)

- Enligt underhållsplanen. Våtrummen behöver baserat på ålder och skick renoveras.
- Lösa klinkersplattor förekommer i badrum.
- Konstaterade brister i våtrummen p.g.a. slitage.
- De flesta golvbrunnarna är monterade med förhöjningsring, vilket innebär risk för läckage. Tätskiktet är i slutet av sin tekniska livslängd.
- Arbetet påbörjas inte förrän boendeplanen har fastställts.

Måluppfyllelse

Projektet planerades och bjöds ut och ett badrum renoverades. Av logistiska skäl kan inte alla våtrum renoveras under ett år, varför medel för projektet även finns i investeringsbudgeten för 2025.

2.5. Finansieringsdelens utfall

	Budget	Förändr i budget	Budget inkl. ändr	Utfall	Av- vi- kel- se
Belopp i 1 000 euro	2024	2024	2024	2024	
Verksamhetens kassaflöde					
Årsbidrag	481	0	481	361	-120
Korrektivposter till internt tillförda medel	0	0	0	158	158
Investeringarnas kassaflöde					
Investeringsutgifter	-1 329	0	-1 329	-281	1 048
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	0	0	0	26	26
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-848	0	-848	264	1 112
Finansieringens kassaflöde					
Ökning av långfristiga lån	1 329	0	1 329	230	-1 099
Minskning av långfristiga lån	-500	0	-500	-481	19
Förändring av kortfristiga lån	89	0	89	-252	-340
Förändringar i lånebeståndet	918	0	918	-503	-1 421
Förändringar i eget kapital	0	0	0	0	0
Förändring av förvaltade medel och förvaltad kapital	0	0	0	31	31
Förändring av omsättningstillgångar	0	0	0	4	4
Förändringar av fordringar	0	0	0	-480	-480
Förändring av räntefria skulder	0	0	0	-33	-33
Övriga förändringar i likviditeten	0	0	0	-478	-478
Finansieringens kassaflöde	918	0	918	-981	-1 898
Förändring av likvida medel	70	0	70	-717	-787

3. BOKSLUT

3.1. Resultaträkning

Belopp i euro	2024	2023
Verksamhetsintäkter		
Ersättningar från kommuner	30 590 243,85	28 784 298,85
Övriga försäljningsintäkter	71 100,14	93 571,20
Avgiftsintäkter	951 419,44	890 466,34
Understöd och bidrag	518 110,33	393 351,53
Övriga verksamhetsintäkter	518 878,65	633 800,64
Verksamhetsintäkter totalt	32 649 752,41	30 795 488,56
Verksamhetskostnader		
Löner och arvoden	-16 410 404,70	-15 358 244,69
Lönebikostnader		
Pensionskostnader	-2 709 836,01	-2 633 827,25
Övriga lönebikostnader	-420 664,84	-499 994,95
Köp av tjänster	-13 044 564,41	-12 551 769,95
Material, förnödenheter och varor	-754 349,01	-763 888,17
Understöd	-1 732 369,15	-1 450 239,00
Hyreskostnader	-1 223 580,69	-1 099 091,61
Övriga verksamhetskostnader	-37 449,33	-27 693,75
Verksamhetskostnader totalt	-36 333 218,14	-34 384 749,37
Verksamhetsbidrag	-3 683 465,73	-3 589 260,81
Landskapsandelar	4 300 969,24	4 092 445,50
Finansiella intäkter och kostnader		
Ränteintäkter	18 908,55	12 855,83
Övriga finansiella intäkter	4 179,39	808,49
Räntekostnader	-116 226,45	-90 634,83
Övriga finansiella kostnader	-163 201,85	-132 549,73
	-256 340,36	-209 520,24
Årsbidrag	361 163,15	293 664,45
Avskrivningar enligt plan	-371 143,48	-303 644,79
Räkenskapsperiodens resultat	-9 980,33	-9 980,34
Förändring i avskrivningsdifferens	9 980,33	9 980,34
Räkenskapsperiodens över-/underskott	0,00	0,00

3.2. Finansieringsanalys

Belopp i euro	2024	2023
Verksamhetens kassaflöde		
Årsbidrag	361 163,15	293 664,45
Korrektivposter till internt tillförda medel	157 669,57	719 130,98
Verksamhetens kassaflöde	518 832,72	1 012 795,43
Investeringarnas kassaflöde		
Investeringsutgifter	-280 766,65	-1 110 331,24
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	25 600,00	0,00
Investeringarnas kassaflöde	-255 166,65	-1 110 331,24
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	263 666,07	-97 535,81
Finansieringens kassaflöde		
Ökning av långfristiga lån	230 000,00	862 980,06
Minskning av långfristiga lån	-481 121,78	-639 320,87
Förändring av kortfristiga lån	-251 796,50	314 903,58
Förändringar i lånebeståndet	-502 918,28	538 562,77
Förändringar i eget kapital	0,00	0,00
Förändring av förvaltade medel och förvaltad kapital	31 028,04	75 588,42
Förändring av omsättningstillgångar	4 123,37	-17 827,90
Förändringar av fordringar	-480 315,06	-813 200,64
Förändring av räntefria skulder	-32 518,52	-671 018,07
Övriga förändringar i likviditeten	-477 682,17	-1 426 458,19
Finansieringens kassaflöde	-980 600,45	-887 895,42
Förändring av likvida medel	-716 934,38	-985 431,23
Likvida medel 31.12	3 395 738,34	4 112 672,72
Likvida medel 1.1	4 112 672,72	5 098 103,95

3.3. Balansräkning

Belopp i euro	31.12.2024	31.12.2023
AKTIVA		
BESTÅENDE AKTIVA		
Immateriella tillgångar		
Immateriella rättigheter	78 749,41	110 244,47
Förskottsbetalningar	5 157,40	1 917,40
	83 906,81	112 161,87
Materiella tillgångar		
Mark- och vattenområden	21 504,88	21 504,88
Byggnader	4 807 429,48	5 011 806,19
Maskiner och inventarier	337 923,78	262 076,71
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	48 780,37	7 972,50
	5 215 638,51	5 303 360,28
Placeringar		
Aktier och andelar	575,00	575,00
	575,00	575,00
BESTÅENDE AKTIVA TOTALT	5 300 120,32	5 416 097,15
FÖRVALTADE MEDEL		
Donationsfondernas medel	714 692,32	562 311,15
FÖRVALTADE MEDEL TOTALT	714 692,32	562 311,15
RÖRLIGA AKTIVA		
Omsättningstillgångar		
Varulager	13 704,53	17 827,90
	13 704,53	17 827,90
Fordringar		
<i>Kortfristiga fordringar</i>		
Kundfordringar	371 474,88	257 149,05
Övriga fordringar	260 995,86	233 867,58
Resultatregleringar	2 498 703,64	2 159 842,69
	3 131 174,38	2 650 859,32
Kassa och bank		
Kassa och bank	3 395 738,34	4 112 672,72
	3 395 738,34	4 112 672,72
RÖRLIGA AKTIVA TOTALT	6 540 617,25	6 781 359,94
AKTIVA TOTALT	12 555 429,89	12 759 768,24

Belopp i euro	31.12.2024	31.12.2023
PASSIVA		
EGET KAPITAL		
Grundkapital	1 660 780,00	1 660 780,00
EGET KAPITAL TOTALT	1 660 780,00	1 660 780,00
AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER		
Avskrivningsdifferens	220 016,60	229 996,93
AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER TOTALT	220 016,60	229 996,93
AVSÄTTNINGAR		
Övriga avsättningar	1 656 950,63	1 499 281,06
AVSÄTTNINGAR TOTALT	1 656 950,63	1 499 281,06
FÖRVALTAT KAPITAL		
Donationsfondernas kapital	714 692,32	562 311,15
Övrigt förvaltad kapital	273 023,08	241 995,04
FÖRVALTAT KAPITAL TOTALT	987 715,40	804 306,19
FRÄMMANDE KAPITAL		
Långfristigt		
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	1 156 034,87	1 230 964,74
Lån från offentliga samfund	1 431 936,99	1 608 128,90
	2 587 971,86	2 839 093,64
Kortfristigt		
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	257 561,44	483 770,50
Lån från offentliga samfund	158 191,93	183 779,37
Erhållna förskott	0,00	0,00
Leverantörsskulder	1 340 814,64	1 442 934,93
Övriga skulder	300 820,09	274 068,17
Resultatregleringar	3 384 607,30	3 341 757,45
	5 441 995,40	5 726 310,42
FRÄMMANDE KAPITAL TOTALT	8 029 967,26	8 565 404,06
PASSIVA TOTALT	12 555 429,89	12 759 768,24

3.4. Noter till bokslutet

3.4.1. Redovisningsprinciper

Bokslutet för Kommunernas socialtjänst k.f. har upprättats i enlighet med de allmänna bokslutsprinciperna.

Intäkter och utgifter har tagits upp i resultaträkningen enligt prestationsprincipen.

Immateriella och materiella tillgångar bland bestående aktiva har upptagits i balansräkningen enligt anskaffningsutgift minskad med avskrivningar enligt plan och med finansieringsandelar för investeringsutgifter. Avskrivningarna har beräknats enligt en på förhand fastställd plan.

Fordringar och skulder har upptagits i balansräkningen till nominellt värde eller till ett sannolikt lägre värde.

3.4.2. Intäkter från kommunerna

Enligt grundavtalet ska kommunalförbundets verksamhet finansieras av kommunerna gemensamt. Kommunalförbundets kostnader beräknas som summan av verksamhetsbidrag, avskrivningar, finansiella kostnader och extraordinära poster. Från kostnader dras landskapsandelarna som utbetalas till förbundet enligt Landskapslag (ÅFS 2017:120) om landskapsandelar till kommunerna. Den resulterande summan utgör förbundets nettodriftskostnad.

Förbundets nettodriftskostnad fördelas mellan medlemskommunerna i två lika stora delar:

- Förbundets halva nettodriftskostnad fördelas enligt varje kommuns andel av totala antalet invånare per 31.12 före räkenskapsåret.
- Förbundets halva nettodriftskostnad fördelas enligt varje kommuns andel av den totala skattekraften.

Med kommunens skattekraft avses den uträknade beskattningsbara inkomsten i kommunen. Den beskattningsbara inkomsten beräknas genom att kommunens skatteinkomster från förvärvsinkomst- och samfundsbeskattningen divideras med en inkomstskattesats. Kommunens skatteinkomster från förvärvsinkomstbeskattningen divideras med kommunens inkomstskattesats, medan kommunens skatteinkomster från samfundsbeskattningen divideras med den genomsnittliga inkomstskattesatsen för kommunerna i landskapet. Summan av dessa utgör kommunens skattekraft. Vid beräkningen beaktas inkomsterna från förvärvsinkomst- och samfundsbeskattningen sådana de redovisas då beskattningen för året är slutförd, d.v.s. i detta fall år 2023.

I bokslutet ska alltid kommunernas betalningsandelar motsvara förbundets nettodriftskostnad.

För 2022 och 2023 gjordes avsättningar i balansräkningen för tvistiga klinikfärdigavgifter. För 2024 har 157 669,57 euro i beräknade dröjsmålsräntor på tidigare avsättningar ökat den totala avsättningen.

Den totala avsättningen per 31.12.2024 uppgår till 1 656 950,63 euro.

Kommunandelar, tvistiga poster	31.12.2024	31.12.2023
Klinikfärdigavgifter, ej betalda av KST	1 368 225,00	1 368 225,00
Uppskattade dröjsmålsräntor	288 725,63	131 056,06
Totalt	1 656 950,63	1 499 281,06

Liksom tidigare år ger årets avsättning en ökning av kommunernas betalningsandelar, men regleras först då eventuell betalningsskyldighet har konstaterats. Om förbundet skulle bli tvunget att betala ovanstående avgifter kommer medlen att begäras in från medlemskommunerna. Avsatta medel fördelas per kommun enligt följande:

Kommun	Avsättning 31.12.2024
Brändö	28 330,73
Eckerö	46 762,07
Finström	133 460,67
Föglö	25 822,81
Geta	21 916,84
Hammarland	78 271,82
Jomala	302 464,33
Kumlinge	15 929,38
Kökar	10 795,37
Lemland	111 554,70
Lumparland	19 582,95
Mariehamn	687 279,67
Saltvik	97 049,86
Sottunga	5 469,09
Sund	50 614,80
Vårdö	21 645,53
Totalt	1 656 950,63

Förbundsstämman godkände den 15 november 2024 en tilläggsbudget om netto 944 000 euro. Kommunernas totala betalningsandelar för 2024 uppgår till 30 590 243,85 euro, varav 30 095 988 euro har förskottsfakturerats baserat på den ursprungliga budgeten. Kvar att reglera är 494 255,85 euro, varav 157 669,57 euro inte tas in från kommunerna i detta skede. Otvistig del utgör 336 586,28 euro, vilket regleras då bokslutet fastställts.

Nedanstående tabell visar slutreglering av kommunernas betalningsandelar 2024 exklusive de tvistiga posterna.

Kommun	Skattekraft	Andel	Fördelning	Invånare	Andel	Fördelning	Fördelning	Fakturerat	Regleras
	2023	%	50 %	31.12.2023	%	50 %	totalt		
Brändö	11 705 341	1,72 %	261 455,70	436	1,43 %	217 226,06	478 681,77	504 012,00	-25 330,23
Eckerö	16 911 815	2,48 %	377 749,83	942	3,08 %	469 327,87	847 077,70	843 600,00	3 477,71
Finström	50 795 683	7,46 %	1 134 595,00	2 610	8,55 %	1 300 367,03	2 434 962,03	2 443 200,00	-8 237,97
Föglö	9 426 375	1,38 %	210 551,71	509	1,67 %	253 596,48	464 148,20	462 288,00	1 860,20
Geta	7 077 811	1,04 %	158 093,13	509	1,67 %	253 596,48	411 689,61	396 288,00	15 401,61
Hammarland	29 405 119	4,32 %	656 805,83	1 646	5,39 %	820 078,21	1 476 884,04	1 432 536,00	44 348,04
Jomala	129 100 185	18,95 %	2 883 639,21	5 697	18,65 %	2 838 387,34	5 722 026,56	5 539 632,00	182 394,56
Kumlinge	6 231 098	0,91 %	139 180,58	290	0,95 %	144 485,23	283 665,80	290 268,00	-6 602,20
Kökar	3 258 249	0,48 %	72 777,71	225	0,74 %	112 100,61	184 878,31	188 208,00	-3 329,69
Lemland	44 870 146	6,59 %	1 002 239,57	2 127	6,96 %	1 059 724,39	2 061 963,96	2 031 456,00	30 507,96
Lumparland	7 398 293	1,09 %	165 251,58	366	1,20 %	182 350,32	347 601,89	353 256,00	-5 654,11
Mariehamn	297 881 043	43,73 %	6 653 603,59	11 812	38,68 %	5 885 032,70	12 538 636,29	12 452 736,00	85 900,29
Saltvik	38 999 028	5,72 %	871 099,66	1 791	5,86 %	892 320,82	1 763 420,48	1 748 232,00	15 188,48
Sottunga	2 136 250	0,31 %	47 716,23	115	0,38 %	57 295,87	105 012,10	98 988,00	6 024,10
Sund	18 383 942	2,70 %	410 631,92	995	3,26 %	495 733,79	906 365,71	917 820,00	-11 454,29
Vårdö	7 650 988	1,12 %	170 895,88	471	1,54 %	234 663,94	405 559,82	393 468,00	12 091,82
Totalt	681 231 368	100,00 %	15 216 287,14	30 541	100,00 %	15 216 287,14	30 432 574,28	30 095 988,00	336 586,28

Tabellen nedan visar kommunernas betalningsandelar 2024 avseende de tvistiga posterna, vilka kommer att falla ut till betalning om KST anses vara betalningsansvarig i de aktuella fallen.

Kommun	Skattekraft	Andel	Fördelning	Invånare	Andel	Fördelning	Fördelning
	2023	%	50 %	31.12.2023	%	50 %	totalt
Brändö	11 705 341	1,72 %	1 354,59	436	1,43 %	1 125,44	2 480,03
Eckerö	16 911 815	2,48 %	1 957,10	942	3,08 %	2 431,56	4 388,66
Finström	50 795 683	7,46 %	5 878,28	2 610	8,55 %	6 737,13	12 615,41
Föglö	9 426 375	1,38 %	1 090,86	509	1,67 %	1 313,87	2 404,73
Geta	7 077 811	1,04 %	819,07	509	1,67 %	1 313,87	2 132,94
Hammarland	29 405 119	4,32 %	3 402,88	1 646	5,39 %	4 248,78	7 651,66
Jomala	129 100 185	18,95 %	14 939,98	5 697	18,65 %	14 705,54	29 645,52
Kumlinge	6 231 098	0,91 %	721,09	290	0,95 %	748,57	1 469,66
Kökar	3 258 249	0,48 %	377,06	225	0,74 %	580,79	957,84
Lemland	44 870 146	6,59 %	5 192,55	2 127	6,96 %	5 490,38	10 682,93
Lumparland	7 398 293	1,09 %	856,16	366	1,20 %	944,75	1 800,91
Mariehamn	297 881 043	43,73 %	34 471,97	11 812	38,68 %	30 490,05	64 962,02
Saltvik	38 999 028	5,72 %	4 513,12	1 791	5,86 %	4 623,07	9 136,19
Sottunga	2 136 250	0,31 %	247,22	115	0,38 %	296,85	544,06
Sund	18 383 942	2,70 %	2 127,46	995	3,26 %	2 568,37	4 695,83
Vårdö	7 650 988	1,12 %	885,40	471	1,54 %	1 215,78	2 101,18
Totalt	681 231 368	100,00 %	78 834,79	30 541	100,00 %	78 834,79	157 669,57

3.4.3. Personal

Personalkostnader	2024	2023
Löner och arvoden		
Löner	14 209 551,40	13 297 862,06
Arvoden förtroendevalda	48 778,50	14 086,00
Övriga arvoden	2 377 623,94	2 119 767,71
Förändring i löneskulder	-37 020,11	-4 130,53
Förändring i semesterlöneperiodisering	74 860,23	157 552,87
Ersättningar från FPA	-252 060,98	-216 726,06
Olycksfallsersättningar	-11 328,28	-10 167,36
	16 410 404,70	15 358 244,69
Lönebikostnader		
Socialskyddsavgift	162 259,61	200 541,09
KomPL pensionspremie	2 697 399,87	2 624 206,04
Pensionsbaserad KomPL avgift	0,00	2 179,74
Olycksfalls- och grupplivförsäkring	107 803,93	81 144,02
Arbetslöshetsförsäkring	134 026,28	235 470,17
Förändring i löneskulder	-1 975,28	-9 640,05
Förändring i semesterlöneperiodisering	30 986,44	-78,81
	3 130 500,85	3 133 822,20
Totalt	19 540 905,55	18 492 066,89

Övriga arvoden består i huvudsak av arvoden och kostnadsersättningar för närståendevård, familjevård och stödpersoner.

Årsverken	2024	2023
Organisationsstöd		
Organisationsstöd	13,64	12,85
Totalt	13,64	12,85
 Tidigt stöd för barn och familj		
Tidigt stöd för barn och familj	21,47	19,20
Totalt	21,47	19,20
 Barnskydd		
Barnskydd	10,23	9,33
Tallbacken	7,79	7,46
Totalt	18,02	16,79
 Vuxensocialarbete		
Vuxensocialarbete	9,84	9,45
Beroendemottagningen	4,00	4,00
Framsteget	0,97	0,00
	14,81	13,45
 Funktionsservice		
Funktionsservice	17,51	16,03
Personlig assistans	13,91	17,62
Boendeservice	133,30	126,18
Daglig verksamhet	44,70	37,47
Totalt	209,42	197,30
 Totalt	277,36	259,59

3.4.4. Specifikation av köpta tjänster

Köpta tjänster	2024	2023
Köp av kundtjänster	11 048 879,51	10 596 892,56
Köp av övriga tjänster	1 995 684,90	1 954 877,39
Totalt	13 044 564,41	12 551 769,95

3.4.5. Arvoden till revisorerna

Arvoden till revisorerna	2024	2023
Revisionsarvoden	15 574,00	14 201,00
Övriga arvoden	16 694,00	9 664,50
Totalt	32 268,00	23 865,50

3.4.6. Avskrivningsplan

Immateriella tillgångar

Övriga utgifter med lång verkningstid

ADB-program 5 år linjärt

Materiella tillgångar

Mark- och vattenområden ingen avskrivning

Byggnader och konstruktioner

Bostadsbyggnader 40 år linjärt

Förvaltnings- och institutionsbyggnader 40 år linjärt

Övriga utgifter med lång verkningstid 5–20 år linjärt

Maskiner och inventarier

Övriga transportmedel 7 år linjärt

ADB-utrustning 5 år linjärt

Pågående nyanläggningar ingen avskrivning

Placeringar

Aktier och andelar ingen avskrivning

Avskrivningsplanen fastställdes av förbundsfullmäktige den 26 maj 2009.

För att en anskaffning skall räknas som en investering måste beloppet uppgå till 10 000 euro eller mera.

3.4.7. Avskrivningar

Avskrivningar	2024	2023
Immateriella tillgångar		
ADB-program	31 495,06	30 592,95
	31 495,06	30 592,95
Materiella tillgångar		
Byggnader	236 700,12	200 251,42
Transportmedel	10 013,40	4 851,52
Övriga maskiner och inventarier	92 934,90	67 948,90
	339 648,42	273 051,84
Totalt	371 143,48	303 644,79

3.4.8. Immateriella och materiella tillgångar

Immateriella och materiella tillgångar 2024			
Immateriella tillgångar			
	Immateriella rättigheter	Förskotts-betalningar	Totalt
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1	110 244,47	1 917,40	112 161,87
Ökningar under räkenskapsperioden	0,00	29 457,50	29 457,50
Finansieringsandelar under räkenskapsperioden	0,00	-25 600,00	-25 600,00
Minskningar under räkenskapsperioden	0,00	-617,50	-617,50
Överföringar mellan poster	0,00	0,00	0,00
Avskrivning under räkenskapsperioden	-31 495,06	0,00	-31 495,06
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12	78 749,41	5 157,40	83 906,81

Materiella tillgångar					
	Mark- och vatten-områden	Byggnader	Maskiner och inventarier	Förskotts-betalningar	Totalt
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1	21 504,88	5 011 806,19	262 076,71	7 972,50	5 303 360,28
Ökningar under räkenskapsperioden	0,00	32 323,41	178 795,37	40 807,87	251 926,65
Finansieringsandelar under räkenskapsperioden	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Minskningar under räkenskapsperioden	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Överföringar mellan poster	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Avskrivning under räkenskapsperioden	0,00	-236 700,12	-102 948,30	0,00	-339 648,42
Nedskrivning under räkenskapsperioden	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12	21 504,88	4 807 429,48	337 923,78	48 780,37	5 215 638,51

3.4.9. Placeringar

Aktier och andelar	31.12.2024	31.12.2023
Anskaffningsutgift 1.1.	575,00	575,00
Anskaffningsutgift 31.12	575,00	575,00

Förbundets placeringar består av aktier i Åda Ab.

3.4.10. Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar	31.12.2024	31.12.2023
Varulager	13 704,53	17 827,90

Varulagret består av material för sömnad och snickeri samt färdiga produkter som tillverkas vid Fixtjänsts verksamhet som KST övertog från Funktionsrätt Åland r.f. per 1.11.2023.

3.4.11. Kortfristiga fordringar

Kortfristiga fordringar	31.12.2024	31.12.2023
Kundfordringar		
Kommuner	113 353,97	3 913,50
Klienter	163 908,47	166 277,11
Övriga	94 212,44	86 958,44
	371 474,88	257 149,05
Övriga fordringar		
Momsfordringar	257 683,50	229 848,28
Övriga fordringar	3 312,36	4 019,30
	260 995,86	233 867,58
Resultatregleringar		
Kommunandelar	2 054 145,40	1 871 646,86
Ersättningar avseende flyktingar	89 488,02	48 359,06
FPA-ersättningar	82 286,12	68 634,76
Förskottsbetalda licenskostnader	51 968,60	50 539,30
Försäkringsersättningar	51 494,20	48 848,20
Medel för ESF+ projektet Framsteget	66 122,23	0,00
Ersättning skyddshem slutreglering	27 367,00	32 843,52
Landskapsbidrag	29 909,83	8 243,89
Moderskapsunderstöd/-förpackningar	20 635,48	23 962,24
Adoptionsbidrag	5 000,00	0,00
Övriga aktiva resultatregleringar	20 286,76	6 764,86
	2 498 703,64	2 159 842,69
Totalt	3 131 174,38	2 650 859,32

3.4.12. Eget kapital

Grundkapital	31.12.2024	31.12.2023
Grundkapital 1.1	1 660 780,00	1 660 780,00
Grundkapital 31.12	1 660 780,00	1 660 780,00

Kommun	Invånarantal 31.12.2019	Andel av grund- kapitalet, %	Andel av grund- kapitalet, euro
Brändö	445	1,49 %	24 730,53
Eckerö	952	3,19 %	52 906,66
Finström	2 593	8,68 %	144 103,95
Föglö	531	1,78 %	29 509,91
Geta	496	1,66 %	27 564,81
Hammarland	1 583	5,30 %	87 973,99
Jomala	5 233	17,51 %	290 819,89
Kumlinge	314	1,05 %	17 450,31
Kökar	232	0,78 %	12 893,22
Lemland	2 053	6,87 %	114 093,87
Lumparland	366	1,22 %	20 340,16
Mariehamn	11 679	39,08 %	649 051,32
Saltvik	1 849	6,19 %	102 756,73
Sottunga	88	0,29 %	4 890,53
Sund	1 023	3,42 %	56 852,43
Vårdö	447	1,50 %	24 841,68
Totalt	29 884	100,00 %	1 660 780,00

3.4.13. Avskrivningsdifferens

Avskrivningsdifferens	2024	2023
Hildas hus		
Avskrivningsdifferens 1.1	101 290,27	107 248,52
Årets förändring	-5 958,25	-5 958,25
Avskrivningsdifferens 31.12	95 332,02	101 290,27
Maskrosen		
Avskrivningsdifferens 1.1	128 706,66	132 728,75
Årets förändring	-4 022,08	-4 022,09
Avskrivningsdifferens 31.12	124 684,58	128 706,66
Totalt	220 016,60	229 996,93

3.4.14. Avsättningar

Avsättningar	31.12.2024	31.12.2023
Klinikfärdigavgifter	1 368 225,00	1 368 225,00
Dröjsmålsräntor	288 725,63	131 056,06
Totalt	1 656 950,63	1 499 281,06

För 2022 och 2023 gjordes avsättningar i balansräkningen för tvistiga klinikfärdigavgifter. För 2024 har 157 669,57 euro i beräknade dröjsmålsräntor på tidigare avsättningar ökat den totala avsättningen.

3.4.15. Förvaltad kapital

Donationsfondernas kapital

Donationsfondernas kapital utgörs av May Rotz minnesfond, som tillfallit Kommunernas socialtjänst k.f. genom testamente. Förvaltningen av minnesfondens aktieportfölj sköts enligt avtal av Ålandsbanken. Av fondens avkastning utdelas stipendier till omsorgens servicetagare och personal.

May Rotz minnesfond		
Förvaltade medel	31.12.2024	31.12.2023
Aktier, BAB Södragatan 24, bostad 8	108 093,42	79 987,01
Finansiella värdepapper	533 767,18	400 518,12
Kassa och bank	72 831,72	81 806,02
Totalt	714 692,32	562 311,15
 Finansiella värdepapper	 31.12.2024	 31.12.2023
Anskaffningsvärde	547 895,36	414 245,58
Marknadsvärde	534 414,23	546 679,75
Bokföringsvärde	533 767,18	400 518,13
 Resultaträkning i sammandrag	 2024	 2023
Verksamhetsintäkter	5 520,00	3 170,00
Verksamhetskostnader	-11 366,63	-20 096,12
Finansiella avgifter	-7 080,17	-6 495,62
Dividender	16 229,88	16 191,81
Övriga finansiella intäkter	172 621,13	42 116,50
Övriga finansiella kostnader	-24 543,04	-1 365,29
Räkenskapsperiodens resultat	151 381,17	33 521,28

Övrigt förvaltad kapital

Övrigt förvaltad kapital	31.12.2024	31.12.2023
Medel för eget hushåll	273 023,08	241 995,04

Övrigt förvaltad kapital utgörs av medel för eget hushåll enligt Barnskyddslagen (FFS 2007:417). För ett barn som har placerats i vård utom hemmet ska medel reserveras varje kalendermånad i syfte att hjälpa barnet eller den unga personen att klara sig på egen hand till ett belopp som motsvarar minst 40 procent av barnets eller den unga personens inkomster, ersättningar eller tillgodohavanden. Medel för eget hushåll ska i regel ges ett barn eller en ung person som håller på att bli självständig när eftervården avslutas eller av särskilda skäl i anslutning till stödjande och trygghet av barnets eller den unga personens självständighetsprocess senast när han eller hon fyller 23 år.

3.4.16. Långfristigt främmande kapital som förfaller senare än efter 5 år

Förfaller senare än efter 5 år	31.12.2024	31.12.2023
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	182 368,11	292 718,98
Lån från offentliga samfund	835 204,40	1 002 949,92
Totalt	1 017 572,51	1 295 668,90

Flera av lånen från offentliga samfund är annuitetslån, varmed amorteringsbeloppet varierar vid varje avbetalningstillfälle. Beräkningen per 31.12 utgår ifrån de uppskattade amorteringarna för det kommande året.

3.4.17. Kortfristigt främmande kapital

Kortfristiga räntefria skulder	31.12.2024	31.12.2023
Erhållna förskott		
Ägarkommuner	0,00	0,00
Övriga	0,00	0,00
	0,00	0,00
Leverantörsskulder		
Ägarkommuner	195 755,08	238 676,24
Övriga	1 145 059,56	1 204 258,69
	1 340 814,64	1 442 934,93
Övriga skulder		
Förskottsinnehållning och sjukförsäkringsavgift	300 820,09	274 068,17
Resultatregleringar		
Semesterlöneskuld	2 333 049,80	2 227 203,13
Löneskulder	876 457,44	936 189,99
Kommunandelar	60 608,49	57 680,93
Upplupna räntor	10 470,09	27 010,79
Resultatregleringar, ägarkommuner	8 310,62	42 546,64
Övriga resultatregleringar	95 710,86	51 125,97
	3 384 607,30	3 341 757,45
Totalt	5 026 242,03	5 058 760,55

3.4.18. Ansvarsförbindelser och övriga arrangemang utanför balansräkningen

Kreditlimit

Outnyttjade kreditlimiter på förbundets checkräkningskonto uppgick till 0 euro per 31.12.2024 (425 000 euro per 31.12.2023). Förbundsstyrelsen beslutade 16.4.2024 att avsluta den aktuella kreditlimiten.

Återbetalningsansvar gällande mervärdesskatt

Utgifter för nybygge eller ombyggnad av fastigheter	Moms	Momsansvar 2024	Momsansvar 2023
År 2016 färdigställda fastigheter			
Nybygge Maskrosen	422 009,50	42 200,95	84 401,90
Grundreparation Svedgränd	8 071,31	807,13	1 614,26
År 2017 färdigställda fastigheter			
Tillägg Maskrosen	1 884,43	376,89	565,33
År 2018 färdigställda fastigheter			
Grundrenovering Tistelgränd	2 616,12	784,84	1 046,45
Grundrenovering Hildas hus	1 838,40	551,52	735,36
År 2019 färdigställda fastigheter			
Hildas hus, takrenovering	18 808,28	7 523,31	9 404,14
Åkersvängen, ombyggnad	21 287,12	8 514,85	10 643,56
Blåbärsstigen, renovering våtrum	4 389,41	1 755,76	2 194,70
Tistelgränd, renovering badrum	3 337,48	1 334,99	1 668,74
År 2020 färdigställda fastigheter			
Åkersvängen, parkering	2 437,68	1 218,84	1 462,61
Hildas hus, bubbelbadkar	2 441,33	1 220,66	1 464,80
Tistelgränd, takrenovering	9 337,06	4 668,53	5 602,23
Blåbärsstigen, takrenovering	9 759,40	4 879,70	5 855,64
Blåbärsstigen, badrumsrenovering	5 445,64	2 722,82	3 267,38
År 2021 färdigställda fastigheter			
Tistelgränd, markiser	2 852,37	1 711,42	1 996,66
Blåbärsstigen, dränering/markåtgärder	19 998,64	11 999,18	13 999,05
Smedjegränd, reparation/målning fasad	7 749,38	4 649,63	5 424,57
År 2022 färdigställda fastigheter			
Åkersvängen, förråd	5 090,16	3 563,11	4 072,13
Tistelgränd, insidesrenovering	9 729,43	6 810,60	7 783,54
Smedjegränd, staket och grind	5 680,43	3 976,30	4 544,34
Blåbärsstigen, målning av fasad och carport	6 341,38	4 438,97	5 073,10
År 2023 färdigställda fastigheter			
Åkersvängen, ventilation	9 062,75	7 250,20	8 156,48
Blåbärsstigen, byte värmeväxlare	4 363,17	3 490,53	3 926,85
År 2024 färdigställda fastigheter			
Tistelgränd badrumsrenovering 2024	8 150,07	7 335,06	
Totalt		133 785,80	184 903,82

Hyresansvar och andra avtalsrättsliga ansvar

Hyresansvar	31.12.2024	31.12.2023
Lokaler		
Andel som ska betalas nästa räkenskapsperiod	1 103 912,13	949 126,55
Andel som ska betalas senare	2 658 306,84	3 189 306,15
	3 762 218,97	4 138 432,70
Bilar och multifunktionsskrivare		
Andel som ska betalas nästa räkenskapsperiod	53 108,90	44 299,66
Andel som ska betalas senare	33 769,46	64 601,86
	86 878,36	108 901,52
Markområden		
Andel som ska betalas nästa räkenskapsperiod	10 982,82	10 255,35
Andel som ska betalas senare	185 405,42	184 668,53
	196 388,24	194 923,88
Totalt	4 045 485,57	4 442 258,10

Andra avtalsrättsliga ansvar	31.12.2024	31.12.2023
Lokaler	245 736,00	0,00
Totalt	245 736,00	0,00

Under hyresansvar redovisas de hyror som KST betalar regelbundet för lokaler, markområden, bilar och multifunktionsskrivare, för den tid som hyresavtalet inte kan återkallas. De hyresansvar som träder i kraft efter 31.12 tas upp på motsvarande sätt under andra avtalsrättsliga ansvar.

Specialomsorgens klienter hyr bostäder på Havsgatan 12 B (6 st), Köpmansgatan 11 B (8 st), Lotsgatan 6 A (10 st) och Södragatan 18 B (12 st). KST har förbundit sig att betala hyra för dessa lägenheter i de fall dessa saknar hyresgäster. Samtliga lägenheter var uthyrda per 31.12.2024. Sannolikheten för att denna garanti utfaller med väsentligt stora belopp bedöms vara liten.

Rättegångar och tvister

KST har blivit instämt till förvaltningsdomstolen av två medlemskommuner avseende betalningsansvaret för klinikfärdigavgifter från ÅHS. I enlighet med försiktighetsprincipen har KST därför gjort avsättningar för dessa tvistiga kostnader inklusive uppskattad dröjsmålsränta. Motparterna yrkar dessutom på ersättning för sina rättegångskostnader. För dessa kostnader har ingen avsättning gjorts.

Därutöver har ytterligare avsättningar gjorts för klinikfärdigavgifter 2022–2023 inklusive uppskattad dröjsmålsränta från ÅHS avseende andra klienter där KST motsätter sig debiterade avgifter.

Den totala avsättningen uppgår till 1 656 950,63 euro per 31.12.2024. Om förbundet skulle bli tvunget att betala ovanstående avgifter kommer medlen att begäras in från medlemskommunerna enligt fastslagen fördelning i enlighet med grundavtalet.

Under 2024 har ÅHS fakturerat KST klinikfärdigavgifter om totalt 206 568 euro avseende en specifik klient, där KST motsätter sig att klienten har varit utskrivningsklar. Av dessa har en resultatreglering om 76 485 euro upptagits i bokslutet i enlighet med försiktighetsprincipen.

KST har riktat en brottsanmälan mot ett taxiföretag om misstänkt bedrägeri rörande felaktig debitering av taxiresor under 2021–2024. Domstolen har beslutat om kvarstad till ett belopp om 1,1 miljoner euro. Med hänvisning till försiktighetsprincipen har en eventuell ersättning med anledning av detta inte tagits upp i bokslutet.

En medlemskommun har fakturerat avgifter om totalt 32 741,14 euro avseende en klients institutionsvård för en period under 2024 då klienten fyllt 65 år. Till skillnad från medlemskommunen anser KST att betalningsansvaret har övergått till hemkommunen och har därför inte tagit upp kostnaderna i bokslutet.

Ett fåtal klienter har besvärat sig till förvaltningsdomstolen över förbundsstyrelsens beslut. Ärendena har ännu inte avgjorts. Med beaktande av den information som finns tillgänglig i nuläget förväntas dock inte utfallet av dessa ha någon väsentlig inverkan på förbundets resultat.

3.4.19. Transaktioner med intressenter

Inga transaktioner som skulle avvika från det sedvanliga har genomförts med kretsen av närstående/intressenter.

3.5. Förteckningar och redogörelser

3.5.1. Förteckning över bokföringsböcker

Balansbok	Papper
Huvudbok	Elektroniskt (pdf-fil)
Dagbok	Elektroniskt (pdf-fil)
Bokslutsspecifikationer	Papper

ID-serier och verifikationsslag

		Startnr
ABILITA LÖN	Abilita lönebokföring	PR240001
ABILITASOC	Betalningar från Abilita Socialvård	AS240001
ANL-JRNL	Anläggningstillgångar journal	A-01
ANL-REDOVJ	Anläggningstillgångar redovisningsjournal	AR-1
ANLÄGGNING	Anläggningstillgångar	ANL-001
BANKBET	Bankbetalningar	1
BOKBANKBET	Bokförd bankbetalning	BET1
BOKFÖRING	Banktransaktioner huvudbank	B240001
DIV BANK	Diverse bankkonton	D240001
F-FAKT-B	Bokförda försäljningsfakturor	332400001
F-FAKTURA	Försäljningsfakturor	322400001
INK KRED	Kreditfaktura inköp	242400001
INK KRED B	Bokförd kreditfaktura inköp	252400001
INKÖP	Inköpsfakturor	222400001
INKÖP-BOKF	Bokförda inköpsfakturor	232400001
KREDIT BOK	Bokförd kreditfaktura försäljning	352400001
KREDIT FAK	Kreditfaktura försäljning	342400001
MEMORIALER	Memorialverifikat	M240001
REFERENSER	In- och utbetalningar	R1

3.5.2. Redogörelse av förvaring av bokföringsböcker

Förbundets bokslut med tillhörande material samt förbundsstämmans och förbundsstyrelsens protokoll med bilagor förvaras i brandsäkert arkiv på KST:s kontor eller i slutarkivet hos Ålands Landskapsarkiv. Samtligt material förvaras varaktigt.

Balansbok, huvudbok och bokslutsspecifikationer förvaras varaktigt. Dagbok och bilagor till bokslutsspecifikationer förvaras i minst 10 år.

3.6. Underskrifter

3.6.1. Styrelsens och förbundsdirektörens underskrifter

Årsredovisningen för Kommunernas socialtjänst k.f. innehållande verksamhetsberättelse, resultat- och balansräkning, finansieringsanalys samt budgetutfall undertecknas härmed:

Mariehamn den 25 mars 2025

Nina Fellman
Ordförande

Sven-Anders Danielsson
Vice ordförande

Christian Dreyer

Jana Eriksson

Egil Mattsson

Christina Nukala-Pengel

Simon Påvals

Katarina Dahlman
Förbundsdirektör

3.6.2. Revisorspåteckning

Över utförd granskning har idag avgivits berättelse.

Mariehamn den / 2025

Martin Slotte
Ordförande

Robert Lindfors

Erika Sjölund